

ਘੜੀ ਆਉਤਿ : ੧੯੧੬

ਕਿੰਮਤ ਬਹੁ ਹਰਿਬਖਸ਼

੧ ਮੁਲਾਖਤ :

ਦੁਖਾਵੇਂ ਕਾਢੀਆਂ ਦੇ ਚੁੱਕ : ਘੜੀ ਕਾਢੀਆਂ ਦੇ ਚੁੱਕ
ਕਾਢੀਆਂ ਦੇ ਚੁੱਕ : ਕਾਢੀਆਂ ਦੇ ਚੁੱਕ

੨ ਮੁਲਾਖਤ :

ਕਿੰਮਤ ਕਾਢੀਆਂ ਦੇ ਚੁੱਕ : ਕਾਢੀਆਂ ਦੇ ਚੁੱਕ
ਕਾਢੀਆਂ ਦੇ ਚੁੱਕ : ਕਾਢੀਆਂ ਦੇ ਚੁੱਕ

પ્રસ્તાવના

“સમ્રાટ્સ્યચરિત્ર”ને પહેલો ભવ મુખસન મુનિચરિત્રીના કંટા-
મીડમેદ આર્દ્રકના વિચારીએ માટે “મદ્યુ”ના પદ્મચુન્નક
તરિકે નિકાલ કર્યો છે અને તેની છપેલી નકલો મળી નથી તેવી આ
આવૃત્તિ તેમના કૃષ્ણેશ માટે કાર્તિક કૃત્તવચના પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવી
છે આ મ-ચ નામ તથા તેના કર્તા આચાર્ય શ્રી હરિકૃષ્ણરિના
કાવ્ય, કનક, મુનિએ, શિષ્યા તથા સ્ત્રી વચ્ચેની વિચારીએને કૃષ્ણ
ચેતી માફિતી દ્વારા નીચે મુજબ આરવામાં આવે છે

આ મ-ચ “સમ્રાટ્સ્યચરિત્ર”ના તામરી પ્રસિદ્ધ છે અને તેમાં
“સમ્રાટ્સ્ય”ની કદાનુ આમેષન છે પરંતુ આચાર્ય શ્રી હરિકૃષ્ણરિ
પેલે તેને સમ્રાટ્સ્યચરિત્ર ભવવા “સમ્રાટ્સ્યચરિત્ર” તરિકે
એકાગ્રવા દોષ તેમ નીચેના શ્લોક કૃત્તથી આવે છે

એક વચીચદ મનિવચચચરિત્રિ પલં ।

તચેવમો માર્થ ચરિત્રચદૈ વ તિચ્છેદ ॥ ૧૧ ॥

મરુચુચમચરિત્ર સ્ત્રિચર વ મચરણ ।

ચરિત્રં સમપ્રચસચ્ચરિત્રો હુચ્ચ ચોચ ॥ ૧૨ ॥

તથા મ-ચના અવભાવમાં નીચેના શ્લોકોમાં કર્તા પેન્નુ નામ
આપ્તા શિષ્ય “મનિવચો” સવાથી પેન્નમે નિર્ણય કર્યા આ
મ-ચને “મરુચુચચરિત્ર” કહે છે

અરિ “સમસ્તપ્રજા”ના કર્તા છે તથાસર્વા તેમને જોખવામાં
 ૧૪ અર્થે જણવા પ્રસંગોના સ્થાનિય તરીકેના નિર્દેશ તથા “વિરહ”
 સમ્બંધે તેમના અર્થમાં આવેલા પ્રયોગ પણ નિર્ણાયક રીતે ઉપરોક્તી
 સ્થળ છે તેમજ પોતે જા મનમાં કર્તા તરીકે પેદાના નામને રજા
 રીતે નિર્દેશ કર્યો નથી, છતાં બીજા અર્થમાં આવતા તેમના ઉત્કલ્પની
 જા મનમાં કર્તા થી હસ્તિત્વરિ હોવા વિષયક રહેલી નથી નીચેના
 વચ્ચેના જા વાનુ સમર્થન કરતે.

કેમ્બા સમ્બંધ (૧૨૨૬ માં) અર્થેના અધ્યક્ષિ ખતમાં પેદાની
 “નિશ્ચય તરી”માં, થી હેમચંદ્રચર્ચના મુક થી હેમચંદ્રરિએ પેદાના
 “સાનિપ્રજા”માં, થી પ્રજાચંદ્રરિએ પેદાના “પ્રજાવચ્ચરિ”
 નામના અર્થમાં, હેમચંદ્રરિએ વિ. સ. ૮૭૪ માં સ્વેચ્છી પેદાની
 “પુનર્જાગ્રા”માં તથા ૧૨૬૬ માં અર્થેના થી સ્વપ્રજાચંદ્રરિએ કરેલી
 જાન્યુ સેક્ટી પ્રસિદ્ધિમાં “સમસ્તપ્રજા”ને થી હસ્તિત્વરિની હિ
 તરીકે જોખવાની છે. અર્થક અર્થમાં તે તેમજ પેદાના નામને કર્તા
 તરીકે રજા નિર્દેશ કર્યો છે તે નીચેનાં અનુલેખ ઉપરથી અસ્પષ્ટ છે—

(૧) હેમચંદ્રચર્ચના ની દીકરો છે તેમજ અનુલેખ
 ૭૩—

મહારાજ કવિના અનુલેખ વિષિત્વ ।

માર્ગચંદ્રરિએ રીતેય સિખરોચિની ॥

(૨) “હેમચંદ્ર ના પેદાના કાર્યમાં લખે છે ૩—

વચ્ચિમચ્ચરિએ રાજા જાન ક અનુલેખ હરિચંદ્રરિએ ।

(૩) “પ્રજાચંદ્ર ની દીકરો કરે છે ૩—

નિશ્ચય ન કવિનીમહારાજાચંદ્રરિએમાર્ગચંદ્રરિએ ।

(૪) “અનેકાનુલેખ”માં અર્થેયુ છે ૩—

હરિચંદ્રરિએ અનિચ્છિતપ્રજાચંદ્રરિએમાર્ગચંદ્રરિએ ।

અર્થ સમજાવવા બાદાહવા કેંકણ ત્યારે સાંખીકર્યે તેમો અર્થ તેમના
શુરુ સમજાવ્યો તેમ કણુ હવે પ્રતિપા પ્રમાણે મી. હરિકે અર્થ સમ-
જાવવાના સિખ શુરુ જ નોઈએ. તે સ્વચરિત્રે લે હવા / તેથી
તેમણે તે પ્રમાણે પેતાની હમ્મલ જાહેર કરી જેન સાંખી પુરુષ-સિખ
જનાથી શો નહિ, તેથી તેમણે તેમના પર્મામાર્થ મી. ગિલમટ મુનિષ
પણે તેમને મોકલ્યા અને તેમની પામે મી. હરિકે અર્થ સમજાવવા
મો દસ્યા લીધી. બાજુ મુખી તે રાજપુરોહિત હતા અને હવે તે પર્મ
પુરોહિત થવા વ્હિદાન લે હતા જ પણ તેમની હાથિ બાજુ મુખી
બાગ્ય અને મીઝાન હતી, તે હવે વિદ્યાળ જની. આ મંથા મુખ
પરિત્કાનુ નિર્મલ સાંખી મી. શાક્તિમદર્યા હતા તેથી મી. હરિ-
કે તેમને પેતાના પર્માર્થના જાનવા અને જાણના પૂર્વક પેતાના પ્રયેક
અર્થનું પેતાની જાણે શાક્તિમદર્યાના પર્માર્થ તરીકે જોગજાવી
મી. હરિકેની વિદ્યા અને આત્મને કસણે શુરુએ તેમને પેતાના
જીવર જનાવ્યા.

ગીક વાત તેમના ને કાણેજ સિખો હસ અને પમદસ વિરે
કે. હરિકેકરિ તેમના કોક અર્થને જાતે "વિદ" હમ્મ વારે કે
તે આ વિષ સિખોના વિરોધનો સ્વક મનાવ કે તેથી મી. હરિકે
પેતે આ જાણનો કર્ણવ પણ નિર્દેશ કરતા નથી આ સનધી
કિવાલવી દૂકમા આ પ્રમાણે કે મી. હરિકેના કાણેજ-સિખો હસ
તથા પમદસને જેન કાળનો. જમ્માસ કરી પછી નોક રાખનો
જમ્માસ કરવાની હમ્મલ થઈ તે વખતે નોકોની જાણેક રિશપીઠ
હતી. પરતર પર્મની જાસદિખવા પણ પછી હતી તેથી જેન કાણુ-
જોને નોક વિશપીઠમાં પ્રવલ મજે નહિ આ કાસણે શુરુએ જાનિવલ
કર્ણવી, છતાં હસ તથા પમદસે વિશાના થોકમા બાગ્યદ રાખ્યો અને
નોક કિશુને વેલ પાણુ કરીને તેમો જમ્માસ કરવા નોક વિશપીઠમાં
જવા. ત્યાં તેમણે કાણેજી અથો કસણ કરી લીધા અને જેનમના
પ્રતિપાના પ્રતિવાદની શુ જાણે એકને જાનામાં દૂકાસરી તથા માર્મિક

રસિ નાથી લીધા. આ પાનાં માર્ક જલુ રસિ વિચારીયા મુલકનિય
 હાથમાં માર્ક પાયાં અને તેથી તેમને ચકા માર્ક કે વિચારીયાં કેમ
 ફરજી સુધિવાળા જેન સારુજો આપ્યા હોવા માટેજે તેમને સેધી
 કાલજ મારે તેમજે એક મુકિત કરી. મોખનાસના હાર પાસે તેમજે
 જિનાકીયાનુ આલેખન કરાવ્યુ કે તેથી દરેક કિસુને તેની ઉપર જમ
 મુકિતે જલુ રડે હજ તથા જમહસે આ આલેખન ઉપર જલુ એવી
 રમ્ય રોરી કે એવી તે સુલતુ કિત જની અજ જામ કરીને તેમ
 ઉપર જમ ર્કને તે ચાલ્યા, પરંતુ તેમને ખ્યાલ જાતી મરો કે તેમની
 સિદ્ધી મેખમમ છે તેથી તે જન્ને ત્યથી નાસી ફરજ. મોલ ચાલતુ
 કરકર તેમની રાજી પાયુ હજ ચાલ્યા ચાલ્યા મરો. જમહસ પાસેના
 નવસના સળ સુરપાતી સહાજી હજ પાસે પડેલો. અને હવે હાજી
 કરી ત્યત્ત મરો. જામ ને સિમ્બોના પત્નના આચાતી થી હસિલ
 મુકિત મરો. મોલોના પર્મોમોલે હજ તથા જમહસનો કમ લીધો, ત્યારે
 સિમ્બના વિત્તથી સમજા થી હસિલ મોલોનો નાક મરો ત્યાર મરો.
 તેમજે મોલો ચાલે ચાલ્યાં મરો તેમ જોવી હસ ચામી કે " ને હારે તે
 જાલજ તેમથી અમો કરાયામ પડે. મોલો હવે અને તેમથી ચામ
 જાલજ તેમજે હોમાયા જામ ૧૪૪૪ મોલોત હોમવાના હતા, પરંતુ
 વજ વજો થી હસિલના મુકિત આ હમાયાર મરો તેમજે ડાળની
 હાલિ મારે જલુ ચાલ્યાં હામી માકની તે ચામીને હસિલસિ પસામે
 મરો, અને તેમજે આ જલુ ચાલ્યાં હસી " સમરજામજા થી
 રમ્યા કરી, કામજ કે તે ચાલ્યાંજા સમરજામજાની નવ સમો
 નિર્દેશ હજ

[કમલજ જાતી જ કથા પ્રસિદ્ધ સિંગર વિદ્વાન જાલજના
 હનપમ મરો કે જાલજ તથા નિજન જન્ને આર્કજે હવે રસિ
 મોલ મરો વિચારવન કરવા માવ કે ત્યાં જન્ને પદ્યાર્ક જાલ કે
 નાસ કે અને નાનો આર્ક નિજન હજાવ છે.]

જામની હાજી કરવા જતા હવે હાજી હસિલસિ એક

આપણી મધ્ય “હાલથી”માં મધ્ય છે આ મધ્યમાં આપણી વિસ્તરે
 મીલ આપણમ-થી કરતાં પ્રાચીન તેમજ વધારે પ્રમાણિક મનાય છે
 “હાલથી”માં તેમજ નામ સ્થાન વિશેષ નહિ, પણ “પિતૃકુલ”
 નામથી “નામ” છે, અને તેમજ હસા હસા અને વાદીએને છતાં
 છતાં વિશેષમાં આપણા તેમજ હપુ છે. તેમની માતાનું નામ મધ્ય
 અને પિતાનું નામ સહર મધ્ય હતું માતાપિતાનાં નામ મીલ મધ્ય
 મધ્યમાં મળ્યા નથી મુખ્ય નામ પિતૃકુલ નહિ પણ પિતૃકુલથી હતું. ને
 નેમણી એક દિશાકુલ અને મીલ વિશાકુલ દોષ છે. દરિદ્ર
 કુલને પર્મના હજાર પૂજ્ય કુલને હપુ “સ્વદાપણને પર્મથી
 સ્વદ મધ્ય છે અને સ્વદા વિનાનાને પર્મથી સ્વદિદ” મધ્ય છે
 દરિદ્ર હપુ “મને સ્વદિદ / મિલ છે” આથી કુલને તેમજ દિશા
 આથી લેન સહુ મનાયા.

મી દરિદ્ર સ્વદિદથી લઈ કેમ પ્રસિદ્ધ થય તે વિશે
 પણ હાલથીમાં છતાં વિશા છે. મી દરિદ્ર આપણે મેળવેલ સ્વદ
 મેળવેલ ત્યારે તેમજ સહુ સ્વદિદ સહુ સ્વદિદ ને સ્વદિદને
 મધ્યમાં આપણ અને સ્વદિદ તેમજ મેળવેલ સ્વદિદ પાછા હસી
 વળેને મધ્યમાં. મી દરિદ્રમુખે નામકાર સ્વદ અને તે તેમજ સ્વ
 વિદ્ર સ્વદમાં સ્વદિદ મધ્યમાં તેમજ આપણીમાં આપણ આ સ્વદિદને
 મધ્યમાં “પણ સ્વદ સ્વદિદથી એમ મેળવેને પેળવેને સ્વદને નામ
 આ રીતે મી દરિદ્ર સ્વદિદમુખે નામથી પ્રસિદ્ધ થયા આ
 નેમણે એમ કહે છે કે તેમજ સ્વદિદની મૂળ પાસ હતી તેથી જ તે
 વિશાકુલ સ્વદિદ, નહિ કે તેમજ સ્વદિદના વિદ્યો તેમજ
 સ્વદિદનાં નામ પણ હસા અને પગદસ નહિ, પણ પિતૃકુલ તથા
 પિતૃકુલ હસા તે સમયે વિશેષમાં મેળવેલું નેમણે દોષથી નેમણે
 આ સ્વદિદમુખે સ્વદિદને જાનથી નહિ મધ્ય નામ આપણ આની
 ખાતર પાડું મી દરિદ્ર જાનકર સ્વદિદને નિમય કર્યું, પણ તેમજ
 પ્રવચનના પ્રવચન આપણે સહે યોગ્ય આપણી મધ્યના સ્વદને જ

પેલાના સિંધોનો જપદ માનીને તેની ઝમનામાં વિગત ઉઘમઘળા થયા.

શ્રી હરિભક્તપ્રિયે અનેક મઠોની સ્થાપા કરી છે. પૂર્વજગમ પ્રમણે તેમણે લગભગ ૧૪૪૪ મ.ષી અથવા પ્રાસરેણે સ્થાપી છે તેમણે યજ્ઞ તેમ / સસ્ટા એમ નામ આપામાં તથા ગરુ અને ગરુ નામમાં લખ્યું છે તેમણે અપાનુષંગ, યજ્ઞાનુષંગ, અગ્નિહોત્રાનુષંગ તથા પર્વતપ્રાનુષંગ એમ ચારેય અનુષંગવિષયક પ્રશ્ન સ્થાપી છે તેમાં એકલા વિભાગમાં સમ પ્રશ્નપત્ર, પૂર્વપ્રશ્ન, અપાનુષંગ ગરેરે ગરુની સહાય નામવિષયક અને પેાતવિષયક પ્રશ્નોની સ્થાપામાં પણ તેમને વિશિષ્ટ હાથ છે.

તેમણે અંગત મઠોની કુલ સંખ્યા અગ્રિયે લેખોમાં આપા છે પણ તે સંખ્યા ૪૩ થી એકથી ઓ નથી. શ્રી હરિભક્તવિજયજી એણે આ એમ ૮૮ મઠોની યાદી આપે છે. આમ એમને સાક્ષિએ હાથે લખા મેળે છે. આમોની રીત સસ્ટામાં સ્થાપા ઓ સુધી પહેલા શ્રી હરિભક્તવિજયજી એ મહાકવિ તરીકે તથા તત્ત્વજ્ઞાને માર્ગ પણ મળ્યું. જગત કયા નિવાસ પામ્યાંતે પ્રમાણિક નિવરણ કરેલા અથ સ્થાપા પણ ના ના અથ કારે છે. આસરીય સાક્ષિત્યમાં ઉત્તરકામક તથા હરિભક્તવિજયજી સરી અવનામવાની પહેલ પણ કાર્ય તેમણે જ કરી છે. આપા પ્રાણીક નક્કામાં અવતરણ પામેલ એવા આપાક નાની પણ આક કઈન તરીકે લક્ષના કરીને તેમાં મૂલ તત્ત્વોનું તેમણે પ્રમાણિક નિવરણ કર્યું છે.

આપણને તેમના કથાક તરીકે પશ્ચિમ લખા છે. હરિભક્તવિજયજી કથા ૭૧ મા તેમણે જીવન સંગત કથાઓ લખી છે એની નામ પૂર્વપ્રશ્ન, કથાક સ મુનિવર્તનમાં, શ્રીપરમરિય તથા પીંગાકથા છે. ૭૧૦૧ રીતમંત્રીમાં અનેક તાલી કથાઓ આપે છે. આ નામમાં હરિભક્તવિજયજી અપાન અપાનુ છે તેની કથા પણ કવિ તથા સુવેપ છે તેની લક્ષણો વિશિષ્ટ અને કથાક હોવા ઉપર જૂન માપ-

જાનાં છે મુખ્ય કારણે પોષક એવી જવાબદાર કાર્યોએ એવી ખૂબી-
પૂર્વક વધી બેઠાં જાતી છે કે ક્યારેય સારી રીતે નજરમાં રહે છે
એટલું / તદિ, પણ જીવોના વધારે રહે છે સુરક્ષિત હવે પત્રોએ
લે તેમની નિષ્ક્રમ તરીકે પ્રત્યક્ષમાં સમગ્રજગતની પ્રજા સા
કર્તા મુદ્દાને કુ ઇ—

નિરોધ પાવર કેવળ ઉપરિચિત્તવ્યવસ્થા ।

પ્રમાણ સ્વીકૃત ઉપરિચિત્તવ્યવસ્થા ॥

જાણી શી હિંમત્પૂર્વક વિચારિત કૃત્યોનાં કાર્યોએ લે નામે
સમગ્રજગતના પ્રમાણથી ઈશાનને જ પેનાની કુશલતાના નામની
કથા રચી દેણ એમ કામે છે ત્યારપછી પણ સમગ્રજગતનું મદત
તથા લેવી શોધવિષય એટલાં વધારે ચાલ્યાં કે તેને જ કુખમાં સંભર
લેશે અને મુશ્કેલીમાં પણ સમગ્રજગતને જીવિતે / સ્વસ્થ થી
હિંમત્પૂર્વક સમજામાં પણ કાર્યોનું ચલાવવા સમાજની વિપુલતા
તથા પ્રતિભાવી જુ હતું અને તે માટે કહેવાતું હતું કે “જોઈ સ્વ-
સ્થસ્થસ્થસ્થ સ્વસ્થ સ્વસ્થ” / અને પ્રકાર પડેલ દેવથી પક્ષ
જાના સમાજ બની શો તેમ હતું, જાણ પણ જાણી જાયમાં તેમને
રેતુ પડેલનું પ્રદર્શન કાર્યો ન હોય તેમના લે શોધેલ જાણ
લેવી જઈ કથા જાણના સમાજમાં બની હતી કે તે સર્વજ્ઞાનિ
સાથે સંગ્રહ દાણ અને ને સમજ કહેવેને જ્ઞાન કાર્યનારી દાણ
(કુલો નિર્મિતમાં એક ૧ તથા ૧૧), તેથી જ તેમને જાતન
કુશલતાથી શોધવિષય પાનાના અનુભવના નિચાલણ કરતી જ્ઞાન
વેચી જતી તરીકે અને નિષ્ક્રમનાં કુલ જાણ છે તેના શોધવિષય
પૂર્વજાણિ મ્યથી મુજ કથા ૭ સમગ્રજગતના સમગ્રજગતની હતી
અને ને પણ જાણમાં તેમના મુખ્યે તેમને જાણી કર્યાં મારે અને
જાણના માટે જાણ જાણના માટે શોધવી હતી, તેના જાણથી જા
જાણી જાણા કરી જાણના જાણના જાણમાં મન અને તેમને

સમસ્તજ્ઞાતાની મુખ્ય કથા દૂકર્માં આટલી છે તેનાં બે મુખ્ય
પાત્રો પત્રેલા સ્વર્ગનાં પુરોહિતપુત્ર જામિશમાં તથા સમ્પ્રદાય ઝુલ્મેન
છે. જામિશમાંની બોદ્ધિ આધુનિકી ઝુલ્મેન વારવાર મસકરી કરે છે
તેથી દરમિયાને જામિશમાં રહેલો સાગ કરીને એક તપોવનમાં જાય છે
જાને ત્યાં પુરુષની પામે દીક્ષા લઈને તપસ જાને છે ત્યાં તે મહિન તપ
કરે છે જાને તથા તપસોના માનને પામજાને છે. વખત કર્યાં ઝુલ્મેન, જે
હવે સમજ નામે છે તે, તપોવનમાં જાયી ગયે છે જાને ત્યાં તેની જામિ-
શમાં તપસનો મેળાપ થાય છે સદ્ગુણનાં જાને એકબીજાને એળખવા
તથી, પણ એજમણે પડે છે ત્યારે ઝુલ્મેન પેલાના સુધાતાના જાપ-
સુધની માફી માને છે જાને જામિશમાં પણ જામિશ તપસ કરી મનથી
માફી આપે છે એટલું જ નહિ પણ ઝુલ્મેનનો સાચા કમ્પાસમિત
કરકે આશ્ચર્ય માને છે. સાચા જાત ત જામિશમાં પેલાના
મારોજવાસના પાસે તેની પેર કિલ્લા સેવાનુ વળત આપે છે જાને મામને
જાતે કિલ્લા સેવા તપ છે પણ સાચાને જાતના માથાને દુખાને
જામિશથી તે જાત આપી રાહતે નથી. તેથી જામિશમાં પાસે કર્યાં વિના
જાય છે જાને તેની જીભ મહિનાનો જાપસ રાય છે કારણ કે તેની
મહિના પ્રમાણે તે જીભ પેર પાસે માટે કિલ્લા સેવા જઈ રહે નહિ
જા જ પ્રમાણે જી? મહિને સર્વેને પુરુષના જામિશ તથા જીભ
મહિને જાતપેર જામિશ સાચાને પડ કરવા જાતની વાસની તેવારીમાં
હોવાથી જામિશમાં પાસે રાહ રાહ નથી. જાત જાપસજરી જાત
મહિના સુધી જામિશમાં જાપસ જાત પડવા, તેથી તેની ઝુલ્મેન જાપ-
માત્ર રાય જાપસ જાને રાહ રાહ કે સાચા જા પ્રમાણે કમ્પાસર્વક જ
કરે છે જાત પરીને જામિશમાં જાતસન કરું જાને નિપાત્ત કરું
કે તે પેલાના તપના પ્રમાણે મહિના સમજ જાપસ રાય રાહ રાહ રાહ. થા ન
ઝુલ્મેનના મનમાં પાપ નથી તેનું મન પવિત્ર છે તેની તે કેવળ જાત
જાતથી તે મનથી સાધુ રાય છે જાને તે જાતમાં મેલિ દેલ છે ત્યારે જામિ-
શમાં, જે મહુ જામિશ રાય રાય છે તે, વેલતિને કારણે તેના જાપસ

હરિશ્ચરિ સ્વામી-રીઝાકાર-નૈશ્વર્ય-દર્શનિક તેમજ સારા કવિ
 પણ હતા. તેમને શ્લેષ, હાસ્ય, વૈરોક્તિ, અનુપાસ, વગેરે ગુણગુણ
 પણ વખતોએ મુજબ હતા. માર્ક માર્ક ત્યાજે પ્રસોજ્ય, બુદ્ધ મતુસર્યનો
 પણ કેમલે હાસ્યોત્સાહ કર્યો છે. તેમનું મધ્ય પણ સરળ અને મુદર છે.
 માર્ક માર્ક વખત અપસ સમાસવાળાં વર્ણનો બાને છે, પણ તે નર્મ
 પ્રદાયી કરેલાં અને બને છેલ્લા દુઃખ હોય છે. તેમની ભાષા પણ
 સ્વદી અને સ્વાભાવિક દેખાય છે. તેમને હાસ્ય મધ્ય પ્રસન્ન કરેલો
 પણ હોય તેનું માર્ક પણ સ્વત્રે લાગતું નથી. હરિશ્ચરિ તે એકથી
 અર્ધથી કરેલી હાઈ જાય અને વાનવ છે કે તેમથી બાબી ક્યાનો
 ખ્યાલ પહેલેથી જ બાબી ગાય છે અને તેનો વિશાલ સ્વાભાવિક
 રીતે જ થયો હોય તેમ બાને છે.

આ પુસ્તકની ભાષા અર્ધમાત્રથી નથી, પણ હોમ મદાતપ્તી
 પ્રાપ્ત છે. અર્ધમાત્રની અર્ધમાત્રથી ભાષા સાથે તેનું સામ્ય છે. હાં
 તે અર્ધમાત્રથી છે નથી. / તારીખના અનુક્રમ કરેલ મધ્યે વર્ણવેલ અર્ધ
 માત્રથીનું મધ્યજ બાને મળતું નથી, પણ મી. હેમલકાચારે તેમના
 બાલકાચાર મદાતપ્તી પ્રાપ્તવતુ વર્ણન કર્યું છે તેને આ પુસ્તકની ભાષા
 મૂળ મળતી બાને છે.

પ્રાપ્ત કથાસાહિત્ય પણ જ વિશાળ છે અને તેમાં જે જગ-
 ત્વપ મધ્યકાચાર છે તેમાં "કમલપ્રમદ"નું ખ્યાલ પણ કાનુ
 છે. મી. હરિશ્ચરિએ રજિસ્ટર વગેરે અને હવનનો અનુભવ મેળવ્યા
 પછી તેની રચના કરી છે. વળી, તે હાસ્યથી પસંદગી રૂપે વહેલી
 નથી ગઈ છે. આ કથાના પદ્ય વસ્તુએ / તેમને મેધથી ખામખાં
 થઈ પાનાં મચાવી લીધા છે અને તેથી / આ કથાની સિત્તન સ્વ-
 નામ્ય તેમનો પ્રાણ પ્રાપ્તો હોય તેમ બાને છે. આ ? પણ આ કથાનું
 મદાત્વ તોમ્યા એકપુ / છે તેની સ્વત્રથી ગેમ કરતે લાલ થયો
 અને નાચકોને લાલ થયો હોય તેમ વર્તમાન સિત્તાચારોને પણ તેમ

मित्रया नित्यपुत्रयकृत्तदनिस्तप्यपरिगमा अगुरायपुत्रयपट्टि
 तिबोपसार दृष्टावातरमियमावाणुवतयाइपयससम्पत्, सा
 कामकृत्ति मण्ड । आ उण धम्मोवायाणगोमरा समामर
 वध्वमुत्तिठवसमससोवाकिन्नणवमचरफहाणा अनुम्वयदि
 त्तिस्सण्णप्पण्डिर्त्तसामाइयपोसहोववासोवमोगपस्सिमोमातिहि
 सविमो^{१०}कृत्तिया^{११} अनुकम्पाकमनिज्जरहपयत्तसपठरी, सा
 वम्मकृत्ति । आ उण सिक्कमोवायाणसंक्क कम्पकृत्तपक्कवि
 त्त्वविहया छेइयवेयसमवपस्सिदा उयाहरणहेउक्करणेववेयी,
 सा सक्किणकृत्ति पुण्ड ॥

क्रि. १८.

एवाणं च कदापि तिष्ठिहा सेवारी इवन्ति । तं ब्रह्मा,
 ब्रह्मा मन्त्रिमा उचम ति । तत्र के कोहमानमावालेइसमु
 प्पइवमई पस्सोक्कसणमंमुहा इहमेगपसमवत्तिणो नित्तुक्कम्पा
 वीनेसु, ते तहाविहा ताम्सा बइमपुरिसा दुमात्तमज^{१२}कृत्तु
 यारे^{१३} सुगण्णोइवक्कमूयाए परमावजो पञ्चज ववदुक्कए वाव
 कदापं अनुसज्जति । के उण सराइविस्सवविसमोइइयमण
 भावरिइविद्याउक्कप्पविणो अमावियपरम वमया इमं मुन्दे,
 १०. ११. १२. १३. १४. १५. १६. १७. १८.

१. नित्यपुत्रयकृत्तदनिस्तप्यपरिगमा दृष्टावातरमियमावाणुवतयाइपयससम्पत्तिरिति
२. कामकृत्ति मण्ड । आ उण धम्मोवायाणगोमरा समामर वध्वमुत्तिठवसमससोवाकिन्नणवमचरफहाणा अनुम्वयदि
३. त्तिस्सण्णप्पण्डिर्त्तसामाइयपोसहोववासोवमोगपस्सिमोमातिहि
४. सविमो^{१०}कृत्तिया^{११} अनुकम्पाकमनिज्जरहपयत्तसपठरी, सा
५. वम्मकृत्ति । आ उण सिक्कमोवायाणसंक्क कम्पकृत्तपक्कवि
६. त्त्वविहया छेइयवेयसमवपस्सिदा उयाहरणहेउक्करणेववेयी,
७. सा सक्किणकृत्ति पुण्ड ॥
८. क्रि. १८.
९. एवाणं च कदापि तिष्ठिहा सेवारी इवन्ति । तं ब्रह्मा,
१०. ब्रह्मा मन्त्रिमा उचम ति । तत्र के कोहमानमावालेइसमु
११. प्पइवमई पस्सोक्कसणमंमुहा इहमेगपसमवत्तिणो नित्तुक्कम्पा
१२. वीनेसु, ते तहाविहा ताम्सा बइमपुरिसा दुमात्तमज^{१२}कृत्तु
१३. यारे^{१३} सुगण्णोइवक्कमूयाए परमावजो पञ्चज ववदुक्कए वाव
१४. कदापं अनुसज्जति । के उण सराइविस्सवविसमोइइयमण
१५. भावरिइविद्याउक्कप्पविणो अमावियपरम वमया इमं मुन्दे,
१६. १०. ११. १२. १३. १४. १५. १६. १७. १८.
१७. १. नित्यपुत्रयकृत्तदनिस्तप्यपरिगमा दृष्टावातरमियमावाणुवतयाइपयससम्पत्तिरिति
१८. पद्यमन्त्र ४ १ कम्पकृत्तपक्कवि त्त्वविहया छेइयवेयसमवपस्सिदा उयाहरणहेउक्करणेववेयी, ११. १२. इमेतिज्ज
१९. इमेतिज्ज
२०. इमेतिज्ज

અભ્યાસથી લાભ થાશે તેવી આશંકા છે.

આ પ્રત્યાજ્ઞા લખવામાં પાંડિતશ્રી નેમસદામે લખેલી “અભ્યાસ” ની પ્રત્યાજ્ઞાનો લેખ જ ડૉ. કુમારી કન્દુલા નહેન ક્ષેત્રીએ લખેલી “રોગચાળા” ની પ્રત્યાજ્ઞાનો મેં લખેલો છે. તે માટે તે મને લખે મારી કૃત્તવ્ય કબજું છે.

તા. ૨૪-૧૨-૧૯૫૧

અમદાવાદ

પ્ર. મિ. શાહ

समराइच्चकहा

मूमिया

३११५

पयमह बिमिपहुहुअपबिखियसुरमणुपबिसमसरपसर ।
 तिहुपयमहुअपिअर्य वसइयारगर्ब^१ जिण वसइ ॥ १ ॥
 परमसिखिअमाय पयहुमार्थ विअरअरनाम ।
 गयओर्य ओईस^२ मयमुय वइमाण व ॥ २ ॥
 सेसे विप बाबीसे आइअमरअरयवयविमुअ ।
 तेअओयत्तपत्थे तित्थपरे मावैओ^३ ममहु ॥ ३ ॥
 ववअई^४ महुअ बो तियाय सुइआकिमाअसवकिंरा ।
 तित्थपइअमसमय तियसपिमुआ इअमहुइ ॥ ४ ॥
 इअ सुइ बो सुअसिअमणुपअम्वेहि सापर वमिया ।
 तित्थपरअयवपहुअविअिमाया मयहर बाबी । ५ ॥

अस पविभेग । सुणइ सोयअा, पसअ पसंसणि-
 अअ पइइइ परिइरियअा, आयरइ कापरियअा । तत्थ,

वमिअ वीमअ सुमिरअ इमिरअगव ।
 समअअअअ विअरिअ मयविअ विअ ॥ १ ॥
 विअअअअअअअमि सुइ इअ वअय
 एव विअिअ अअअ वअहु अहुअिअी एअ ॥ २ ॥
 मोअअअअअ व सवअिअ महुअअअअ ।
 विअिअअअअअ विअमरिअ अअअअमि ॥ ३ ॥

१. विअिअ-सुअर्य-विअिअ-सुअ-महुअ-विअअ-अर ।
 २. ववअअअ । ३. पअर्य ओईस । ४. विअओयत्तपत्थे ।

[illegible]

Get

[illegible]

१. निम्नलिखित कथन पढ़िए। इस कथन के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

- इमं सुन्दरम्' नि सुन्दरासुन्दरम् आशङ्कितमिदम् ते रायसा
 मन्त्रिमपुरिषा सुखज्जोषादस्य निश्चयमेतत्तस्मात् इह
 परमे य इत्यस्यैव ह्युपायं काम्यम् अशुभमिति । ये उण
 मन्त्रा सुन्दरम् सोऽर्थेभ्यो उभयस्यम्, कुसुमा कन्दारम्
 मयं परमम् सायं निशान्तिम् सायं मयम् लब्धुमाणिम्
 अतिरिक्तम् उद्यममेतम्, ते किञ्चित्तिता मन्त्रिमपुरिषा
 येन आसन्नमिदं सौ सुखज्जोषादस्य निश्चयमेतत्तस्मात्
 मन्त्रा समस्तस्यैव समावापं विदित्वा यन्मन्त्रं निश्चयम्
 सङ्गच्छन्त्याप अशुभमिति । ये उण बाह्यरायणमिति तस्मात्
 १० अन्तर्गतम् नि कुसुमाक्षिपम् निश्चयम् काममोगान्, कुसु-
 पम् नास्तेभ्यो, निश्चयपरमम् सन्त्या आसन्त्या सिद्धिपत्तम्,
 ते सतिता उत्तिमपुरिषा सङ्गमिष्याप्समादृशवतिणीम् कुसु-
 पस्यमिष्याप सप्तमम् सुन्दरम् मन्त्रपुरिषेभ्यो याम् काम्यम्
 येन अशुभमिति ॥ ✓

- ११ तत्रो म् नि इयामि निश्चयमाशुस्युक्तम् यन्मन्त्रं येन
 किञ्चित्समि । मन्त्रिणं च अन्तर्गतम् निश्चयम् उद्यमपरम
 पथमम् सङ्गमिष्याप्समादृशवतिणीम् सास्यमिष्याप्समादृशवतिणीम्
 रायम् यन्मन्त्रं याम् ॥

११

- १२ अन्तेन कुसुपत्तम् यन्मेण च निश्चयम् सपत्नी ।
 १ अन्तेन अन्तर्गतम् यन्मेण सुनिश्चयम् किञ्चित् ॥ ११ ॥

धम्मो मङ्गलमउत्ते^१ भोसइमउत्ते च सत्त्वदुक्खार्थं ।
 धम्मो बहमवि विज्जते धम्मो तावत्तं च सरत्तं च ॥ १३ ॥
 हि अयिपण पटुणा अ अं दीसइ समत्थविषयेण ।
 इन्द्रियमणाभिरामं तं त धम्मप्फलं सत्तं ॥ १४ ॥
 मीमंदि मरणदाहे मोक्षेण पुनरुत्तरेविहत्तं^२ पि ।
 अथ हेइ सयमं धम्मो पियेय दोर सुसहामो ॥ १५ ॥
 पावइ च सुरस्सये तत्ता वि सुमाणुमत्तरे धम्मो ॥ १६ ॥
 तत्ता दुक्खविमोक्ख सासयत्तोक्खं कुरु माक्खं ॥ १७ ॥
 त इप्पइ आपमाप्पो आपइ च सुमेइ हो च मत्तत्तो ।
 कुत्तवो च धम्मियामो बह्वाह सत्त्वदुक्खियामो ॥ १८ ॥
 ता पदम धम्मगुणं पटुण्य चरिइ कई पक्खामि ।
 माटइहोदयण^३ गुणशोसविमासत्तं परमं ॥ १९ ॥
 नवपुण्यमयनिबद्धं संवेगकरं च मयवत्तत्तत्तं ।
 अरिइ समराज्यस्स अत्तिरजो सुवह पोवत्तं ॥ २० ॥
 अथ बहुया च मया बाणइ वि उदयोत्तिमा न ते सत्त्वे ।
 अथ पटप्परज्जागो अत्तो संघा इमा सविदा ॥ २१ ॥
 अइ तेजेष मगदया गिरिसेणुयसणातद्वपयज्जम्हे ।
 संजायकेरुत्तेणं सिट्ठं केरुत्तेपरसुरस्स ॥ २२ ॥
 सुनिचन्दरम च रत्ता देवीण च धम्मवापहावाच ।
 सेजेवेण पुत्तायं महमयि तं संपपक्खामि ॥ २३ ॥

मणिं च पुञ्जावरिणं,

पुन

गुणमेव सत्त्विसत्त्वा, सीरापन्ना च तह रिया-उत्ता ।
 सिद्धि जाविनि माइ सुवा धण धणसिरिमा च पर मज्जा ॥
 अथ विज्जया च सत्तोपर चरणी छप्पी च तह परं मज्जा ।
 सेव दिहाया पित्तिप उता जम्मीयि सत्तमप ॥ २४ ॥

गुणवन्द्वाप्यमंतर समराष्ट्रं गिरिसेवपा^१ ॥ २० ॥
 पञ्चस्र तमो मोक्षो बीयस्सऽमन्तसंसारो ॥ २१ ॥
 मयरा बिपरा^२ मयरा-मोक्षवि-सुसम्मानपरे ॥
 कापन्दी मापन्दी यस्या मोक्षा^३ य कश्चिदी ॥ २२ ॥
 गुणसेवस्तुवदामो सोदम्य सर्वकुमार-वस्मेसु ।
 सुखापयारवेसु मेवैग्राणुत्तरेसु ॥ २३ ॥
 इपरस्स व उचवामो विगुहकुमारेसु होरे^४ नायमो ।
 सेवो जलतपो वच रम्यार्थसु महकमसो ॥ २४ ॥
 सान्नाप्येरा पञ्च य नव-पञ्चसेव तद य कडाप ।
 बीय तीर्थं सेतीसयेव पञ्चस्र रेवेसु ॥ २५ ॥
 रेवेसु सनुपदिय सान्नाप्येरा वच वच य सत्तरस ।
 बावीसं वसीसं बीयस्र रिई व नरपसु ॥ २६ ॥

एवमेवामो वरियस्यमिगाहामो । सप्त पयासि^५ येव
 गुणवपसाणुसासे विचरेण माकयो कश्चिद ॥

पठमो भवो ।

अत्रि इदेव कजुरीमे कीमे कजरि^६ वासे उचुहवच-
 पागा^७रमन्डिय मुनिगिबनसंज्ञापनिहासणाह सुविमरन्डिय-
 वञ्चकचर मवजहि विवमुनिवमवजसोई रिह^८पद्विर्क नाम नर ॥
 अथ विहपाड कमडाह कोरळ कुवकपार कश्चिसे ।
 वचवहि अविपय य नयवेहि गरीहि व विजमि ॥ २७ ॥
 अथ य मरुज वचर्य विजामु विसमि मिमके काहो ।
 पावेसु मया मीवचर्य य कर्ममि यजपुदी ॥ २८ ॥

१. मयोप । २. साक्त एते । ३. सुविमरन्डियवचन ।

४. यरगति

तस्य च राया संपुण्यमण्डलो मयकछरुपरिहीणो ।
 जयमयनपयाजयो नामैवं पुण्यसम्भो ति ॥ १३ ॥
 मन्तेहरण्यहाया देवी नामेव कुमुरणी तवत्त ।
 पर बह्निपयिसयसुहा इहा य एव मयवस्त ॥ १४ ॥
 ताव य सुमो कुमारो गुणसेवो नाम गुणगधारण्यो ।
 बालकगमो बंतरसुरो एव कैलिप्यिमो यवरे ॥ १५ ॥

तमि य मयरे मतीव सयप्रमजबहुममो यन्मस यसपय-
 पादमो सेनाववहारनीदकुसलो जयसम्भपरिमाणो बन्धुतो नाम
 पुरोहिमो ति । तस्य च सोमदेवागम्यसंभूमो म्बह्विधोगुति
 मज्ञो मासिहस्यस्ययोगो यणमेतोमसस्त्रियविबिडनासो
 विस्मैतकण्यसमो विजियन्तप्यमयहस्यसमो बहसुदीहरसिरो-
 हरो विसमपरिहस्तबाहुजयमो जयमयवप्यजयमे बह्विसम
 सम्भोवरो वलपयसुमयमहद्विपिहकडिपयो विसमपह्विजनु
 यमो परिमूकहडिणहस्यमहो विसमविजिण्यसमो हुयमह
 सिहावात्सपिहकेमो जयिसममो नाम पुतो ति, तं च कोउहसेज
 कुमारगुणसेवो पदपपुपयहसुदीहसुसंभमाजयपराजय मयया
 शोय नवरजणमज्य सहस्यसंभो हस्यसो नवापेदु रासहमि आरोविम
 पदहसुहडिम्भमिहपरिवारिभं विजस्मयपरियपेहरीम मण्डक-
 ताववमन्तहडिण्यं आरोविमहारायसदे बहूमो रायमय मुनुरिय
 तुरिय दिण्यवेद । एव च पद्विणं जयमेतोम सेज जयपिम्भान्तसू
 तस्य बेरागमाजय आया । विमिथय च जेय ।

१३ म्बह्विधोयोजयप जयिसहस्यस्ययोगो रायममोसहस्यमज
 यवत्त । १४ पदपपुपयहसुदीहसुसंभमाजयपराजय । १५ रायमयपुनरीक ।

बहुमन्त्रविद्यारहस्यो ह्यस्यैव यः सत्यस्योपस्य ।

पुन्यं सकलपुण्यां तद्वन्ति परपरिमेयं पुरस्तात् ॥ ११ ॥

५) वर ता न कमो धम्मो सत्पुत्तिसिद्धिर्लोकाय ॥ १२ ॥

अमन्तरमि यन्निर्व सुतापहो मूढद्विषण्य ॥ १३ ॥

५) एतद् वि पद्मसिद्धार्थं तस्य द्वापयमकपुण्यात् ॥

५) परलोपकपुण्यं कथेम सुनिसेविय धम्मं ॥ १४ ॥

अमन्तरे वि कैव पावेमि न परिते महामीमं ।

सचक्षतपोहसन्निभं विहस्यं दुःखसत्त्वामो ॥ १५ ॥

५) यं चिन्तय पद्मसंगममो निगता मन्त्रामो, पत्तो

५) य मासमेतेषां कायेषां तन्निमेयसन्निभं विहस्यं दुःखसत्त्वामो-

गुणमातागुण्यं ॥ १६ ॥

५) मूर्तिविहस्यगमिगुणपद्मसत्त्वामो निगता मन्त्रामो, पत्तो

निगता मन्त्रामो, पत्तो ॥ १७ ॥

तथावय वि ।

नपाद्विहस्य य तमो बीहस्यपरिहस्यसत्त्वामो ।

बीहस्यपरिहस्य मुहुन तपोवयं यद् पुन्यो लो ॥ १८ ॥

विहो य तेन यद्मस्यविहस्यपरिहस्यसत्त्वामो ॥ १९ ॥

५) मूर्तिविहस्यपरिहस्यसत्त्वामो निगता मन्त्रामो, पत्तो ॥ २० ॥

मिसिवायं सुहस्यपरिहस्यसत्त्वामो निगता मन्त्रामो, पत्तो ॥ २१ ॥

परिहस्यपरिहस्यसत्त्वामो निगता मन्त्रामो, पत्तो ॥ २२ ॥

मन्त्रपरिहस्यसत्त्वामो य ईति विहस्यपरिहस्यसत्त्वामो ॥ २३ ॥

मन्त्राय निमिषविहो विमिषारियसेतत्त्वामो ॥ २४ ॥

५) मन्त्राय निमिषविहो विमिषारियसेतत्त्वामो ॥ २५ ॥

५) मन्त्राय निमिषविहो विमिषारियसेतत्त्वामो ॥ २६ ॥

५) मन्त्राय निमिषविहो विमिषारियसेतत्त्वामो ॥ २७ ॥

अथसिमयजोगपह्यपमाणसंगयन्वासकविसेतो ।

वायसकुसुम्यहापो अस्वबकोहिन्वागामो ॥ ४४ ॥

वेष्टिऊग य इरिसवसुद्धमियरोमज्जेण परमिनिमियबाणुक
रयष्टेण उचितमङ्गण पुणो पुणो पह्यस्तिहण 'अहो धनो अहो
धनो' ति मज्जमाणेण पणमिमा तेण । तेण वि य तं सहा
वेष्टिऊग अतिहिवहुमाणज्जणल्लप्पेण ज्ञाणज्जानं पमोत्तुग साग
यवयणपुरस्सरं 'अहो आसण आसण' ति मज्जमाणेण बहु
ममिमा । तमो उट्ठयङ्गणनिर्द्धवत्तावसकुमारोवणीज्जो ॥ इतिण्ण
य उवतिससु एव' ति मणिज्जो सविणय उवविट्ठो बिहर' ति ।
पुच्छिज्जो इतिणा कुमो मय आगमो ति । तमो तेण सकिधरो
निरेह्मा से अत्तणो वुत्तन्ता । मणिज्जो य इतिणा । वच्छ पुम्ब
कम्मपरिणटवसणं एव परिक्रिससर्माणो बीत्ता हवन्ति । ता
नरिन्दावमाणपीडियाणं वातरदुस्सपरिभूयाणं दद्धमाक्कह
इमिमाणं ॥ इहवणविमोगल्लइक्कत्ताण य एव परं इहपरत्थेय
सुझानहं फमनि उट्ठानं ति । एव ॥

पच्छमिड न सङ्कर्षं पुत्तं यवमावर्षं च जोगामो ।
होगमापङ्गुण च तहा वज्जवासी सुम्पहा पच्चा ॥ ४५ ॥

४५१ धम्मकुसासिपण मणिय अग्गिसम्भेण । मगव ! एवमेव
न सरेहा ति । ता चइ मयवमो ममोवरि अणुदुम्पा उवमो
वा अहे एवस्स ॥ यवविसेसत्तम ता कगहि म ॥ एवमेवमगगि
पुगा' ति । इतिणा मणिय । वच्छ वेत्तणमगगापुगम्भं तुमं

११ अतर्हमवरेमपह्यमयवत्तमसुत्तममविसेस । १२. आ ज्जोनेहवत्त ।

१३ उट्ठयङ्गणनिर्द्धवत्तावसकुमारोवणीज्जो । १४ कुम्बं नक्कटं चोपिपत्तं ।

समुत्तो दि । नमया य काष्ठकमेणव बहासुई समयवणसु-
 हगिर्भं सह वसन्तसेणाप महादेवीप रजसोत्सर्ग अशुद्धस्यो
 भागमो वसन्तठ, पवित्रो य महामज्जस्येवमारेण, पृथिव्यो य
 पठेरहि, गम्भो समं तेहि पाठसखीकावसन्धिसोद्विष्य विमाणञ्ज्व
 नाम पासायं । कच्च मेहदुरिणञ्जायाणुवारिणीमो बहककाम
 मरुचमस्तर्ह्यो, सेवामणीमो विव विहायन्ति रयणप्रसीयो
 बसपारामो विव वीसन्ति मुत्तावलीमो, बज्रवापन्तिवामो विव
 विहायन्ति बमपन्तिवामो, इत्येवञ्छायावहारिणीमो पक्कमि
 यामो पसुवमामो, गम्भोयगावसेसुरमित्था भूमिमागा
 संवतमहुयस्कुववववण्णा पुष्पेवयात् । किं बहुणा वंसिण ।
 पुरिष्ठाप मुहमिहासुत्ताय वि विमिवयं विव क्खेर ।
 पुम्बि क्काय विपई फई व ओ मागवेवणि ॥ ४७ ॥

अथ य बहाणुत्सर्ग पठरवर्ग सम्माणेठम विवजिणसु तेसु
 विविज्जिण्डयञ्ज्वनदियावण्ण मण्डरेण किणोपण विमिठ्ठण तं
 क्खेरत्तं विवविवसंमि य सपाइयसयस्योसकिमो उविसवेवप
 कच्च मिगमो वाहियाहि । परिवहिया व तेणं बहवे क्कदीय
 सुरक्कवजराइया भासा । तत्रणियक्कवावणयगनिमिठं व
 उवविट्ठो वाहियालीउडनिविट्ठो सहस्समवणुभाणे । पक्कत्तरमि
 गदियनारक्कविण्णवा भागया बुवे तावसकुमारया । विहा
 य नेहि राया वमिमिठ्ठमो य ससमयपसिदाप भासीसाप ।

४ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

अमुकमुनिप्रसन्नपयाण्यादया उच्यते ननु गतिश्च न राहणा ।

मयि च न हि । महाराज सुनिद्रोपनामधपण मये कुञ्ज-

इति मयि च न राहणासमगुह्यसु सुकृपयाकर्मकर्मसु सरीप-

उत्तरिमाप्यणिमिर्त येमिवा । एव सोऽयं सेप्य तुम यमाय

१ ति । राणा मयि च । किं सो मयि च कुञ्जइ ति । तेहि

मयि च इति न राहणे सुपरिष्ठासन्त्यमे तयोवने ति । तमो च

सो राया मयि चोऽयं गतिं गतो च तवाप्य । विद्वा च तमं

तव चरे तवसा कुञ्जइ च । तमो सवायसनेनेन बहिरिदं

मयि च न हि । उच्यते कुञ्जइतमीति हिमो च तेन सह

१ पय्यनहावाचरेण कथं कथं । तमो मयि च य येन सवि-

ग्यं पयमिदं मयि च कुञ्जइ । बहो करोति मे पयस्य सम-

परिवापपरिगमां मम गहं बहाराहणे । कुञ्जइया मयि च ।

बन्ध पय । किं तु पयसे पयिसम्भो नाम महाशक्तो सो

य न पयिबह मुञ्चइ किं तु मासाभो मासाभा । तव नि

१ य पयस्यमिदं पयस्यमिदं पयस्यमिदं पयस्यमिदं पयस्यमिदं

वा निपत्त न गेहस्तमुक्ताचइ । वा त महाशक्तिं मात्तुग

पटिबन्ता ते पयसा । राहणा मयि च । मयि च, अमुनिद्रोमो

यि । बहो किं पुण्य सो महाशक्तो । पयसि न ताव

कथं तस्य बरिसनेन अप्याण विगयपार्थ । पुञ्जइया मयि च ।

१ बन्ध पयाय सव्याम्भेदिवाप हेतु ब्रह्मवर्माचो विद्वा । तमो

सो राया समम्भो गतो सव्याम्भेदिवा । विद्वा च तेन पट

मामगेष्टिद्वो विरपग्नियनपणमुयन्ते पक्कसिबिनविचरावागे
 दिनि सगविद श्रणं सायम्भो अगिमम्मसाउसो सि । तम्भो
 उदया हरिसुसययवस्तुपुच्छो पगमिमा । तेग विव माग्नी
 साय सवदुमाणमेवादिगन्दिमो, सागय ते' अगिऊग उव-
 विमाहि नि मउतो । उरविपिऊग सुदामगधेयं मगिय
 राइना । मयई दि ते इयरम मदादुऊररम उरवरणवरमायम्म
 कारुणं । अगिमम्मनावसेग मगिय । मो मदासुत डारि'दुस्मं
 पम्पनेइवा रिक्किवा तग मदासापपुता व गुगसगग गम
 बन्ना'निचो सि । तम्भो मंशापनिबनामामदे' मगिय राइना ।
 मयई विदुउ तार डारि'दुव'उदव वरमायकारुणं अ' कई
 पुग गदागवपुता गुगसना गम कडादिता सि । मगि'स
 वन'उरा मगिय । मदासुत उ' क'ग'दिता । मुग,

उं डारि' उलमगा घम्भं सवमय ने पपयन्ति ।
 मज्झिमसुत्तं नंघारणा व न कलार पि उइया ॥ ४८ ॥
 गावर मा घम्भे जीई विविदेय केउर नयव ।
 गसाराचारमय हा वणु बलायमिचो सि ॥ ४९ ॥

तम्भो मदा कुमगुम्भं मुदगिऊग मगि'व मगद'य
 वव' । मयई कई पुग मुव तेग ते'अ'अ'गुव' घम्भे
 मगि'मो । अ'द'म'म'ग'ग' म'ग' । मो मदासुत, अ'
 दिना पद'भा । गा कई'वि नि'व'य'य'ल' न'र' स'द'भा
 सि । तम्भो ग'ग'ग' रि'न'ने । अ'डा म' ड'ग'ग'म'र'वा । कई
 ४९ म'ग'ग'ग'ग'ग'ग'ग' । ४८ म'ग'ग' । ४८ म'ग'ग' ।

मद्यो वि माण्येकवारोमयं ति गहिमो । परपरिवारं च
परिहरतो सुदस्यैवचणभो न तं वि मये । अद्यो माण्यं
अकर्म मय पावकर्मणागुचिहृत्य । ता कुरेमि ते अकर्म-
सकर्मकर्मसिमे अण्यत्वे । एते भित्तिरुग्न अविमममेत । मयं

५ अद्यो सो महापावकर्मवारी तुह द्वियमसंतापवारी अगुणसेजो,
ति । अमितसम्पत्तापसेज मणिवं । यो महापाव साम्ब ते ।

अद्यो तुम अगुणसेजो जेय तप परकिण्डीवीविद्यमेचन्निहो अद्यो
द्विष्टिं तवविमूहं पाविमो ति । राह्या मणिवं । अद्यो ते
महागुणमायया । किं वा तवस्तिग्रजो विषं वधिव अथ मणित

१ अम्य । न च मियहकिम्वामो अज्ञातपुद्गलो पश्यति । ता
अथ पश्यन् । मयवे, कथा ते पारण्य मयिरस्य । अग्निस-
म्मेज मणिवं । महापाव पञ्चदि दिनेर्हि । राह्या मणिवं ।

मयवं अद्य ते गार्ह उग्रोहो, ता कल्पयो मम गेहे पारण-
एण पसामो । विद्यामो न मय कुञ्जरह्यो सेवासोम्यो तुम
१५ प्यमाविसेसो, अद्यो अण्यमयं कथेति ति । अमितसम्मेज

मणिवं । महापाव जागन्मद ताव सो दिक्को, को अम्य
अन्तर किमि मयिरस्य । अवि न

अद्य कुरेमि पच्छिं अद्य काऊज कुप हमे अद्य ।
कावामि को पु मयह तुविचमह्यमि विचकोव ॥ ५० ॥

५ अर्थ न । महापाव
पी विचकोवसहाय्ये, अद्विषं वेदापुण्यकस्मिन् वि ।
वे पुण्यन्ते विद्या ते अवरन्ते न दीक्षन्ति ॥ ५१ ॥

५२. लक्ष्मण्ये । ५. विह ।

कमपस्तेह । वेत्तवद्विप्रिमिरिणायमुमादा म वृष्टा
रभो केयगाद्यमबन्धुस्य दुम्भणा माद्वक्त्रुरे परिच-
निकययाजारा विविता सुवगारप्पुरा मिथेगङ्गाभिरो हि ।
सम्भ मा अग्निस्तम्भनाकमो पर्वतिरे रायकुटे कवि वेदे गत्यञ्ज

५. कथमेवेणंदि वेणंदि ककबवदियती मिगमो रावग्दामो
 ति । मिगान्ज गमो उवोयनं तिहो य तावउदि, ५गिमो य
 तेदि । मववे, ककबवपारणमो मिय वरिमियणदेहो कतिगमसि ।
 ता किं न कवे पारणवे, म पकिट्टा इयामि ताव त्वो मुणसेयसं
 मेहं ति । कम्मिउम्भतावउग यणिमं । पकिट्टा कइं वरिमयेहं ।

१ किं तु सो मृण अवदुसरीतो राया । बभौ उन्मिष्यपरिवण स्रम्य
 चेव तं मय मेष्टमकलेष्टये, स्रम्य बभौ स स्रम्यिष्टं यदुमस्रिष्टं स्रम्य
 चेव निगमो पि । तावतेहि मभिव । को स्रम्यो, ददकपदुसरीतो
 राया । अवदुस्रं स्रम्यिष्टं स्रम्यिष्टमस्रिष्टं मकमो यमयतं
 सुगेउय स्रम्य चेव स्रम्यिष्टमो न होय । स्रम्य ५ । स्रम्य मगरमो

१५. उचरि मरिचिदुमाणां कृत्स्नं नरकतरसं ज्ञेयं क्षुब्धयाममस्मिं बहुयं
संभूयगुणविचयं तेन कथं व्यसि । अग्निस्तम्भस्तारसेन यमिर्ब ।
आलोकां से दृष्टः शुद्धयन्मयमस्तसि किं मय आदराणं नि ।
परिहृनो मासोऽयमासम् ॥

इहो य रात्र्या गुणसेयम् उदयसहस्रमयेयजन पुष्टिमा

२ परिचयो : अत्र तस्य महाप्रसिद्धस्य पारंगमदिब्यो, ठो मो

२६ वैद्यविद्यासहितविष्णुसहस्रनाम

१५. विपरीतचक्रात्मक

100

149 **www.elsevier.com**

आमो पुग्गो वा केण्ह न व ति । तेहिं सच्छर्त्त । महाराय
आमो जाति किं सु सुह सीसवेयणावणिबद्धियस्सतावपरिष
एत्थिअकज्जावारे परियणे न केण्ह सपूज्यो पुच्छिओ वा ।
अमुप्पिअवुत्ततो य विजित ते परियणमवस्येउण कचि कस
ग्गेउअ उम्भियो विअ निगमो रायगेहामो ति । राहण
मणित्वं । अहो मे अहमया पुजो^{११} हि महाम्भमस्स संपत्तो
य सबस्सिअणदेहपीअकरणेण महन्त अज्जव ति । एवं किम्भवेउण
विअदियहे पहायसमय वेव गमो उवोवण । विहुअ य तज
कुअवह्मसुहा अहवे सत्वसा अज्जविण्णलोअत्तिमज्जेण फणमिया
य जेण विदिणा । अहिणम्भियो य आसीसाय कुअवह्मसुहेहिं
सम्भतावसहिं । अक्खिअसु महाराय सागत्य ते मणित्वो य
कुअवह्मसु । उयो राया अवणउत्तिमज्जो सविसेसअमाम्भरो
विमुक्खवीहिनीसास उवविउो कुअवह्मसु पुरमो । तं च राहा
विजित रायाण वहुण मणियमणेण । वण्ड उम्भियो विअ
अस्सीमसि । ता कहेहि मे उम्भेअकरणं अह अक्खणीय न
होइ । राहणा मणित्वं । अरिअ मगवमो वि माम अक्खणीय ।
अन्नं य । अक्खणीयअणुकिरुत्तविगात्स न अणुत्तं सवोयणागमण ।
कुअवह्मणा मणित्वं । साहु वण्ड साहु उवमो ते विनेगो^{१२} ता किं
उम्भेअकरणं ति । राहणा मणित्वं । मगवमो आण ति करिय
कहीमह । अन्नह कर्ह ईस निससअरिय^{१३} कर्हिउ पारीमह ।
कुअवह्मणा मणित्वं । वण्ड, सम्भस्स अणणीमूयो सु होइ उव-

कम्यन्तेऽरं । वेत्तव्यं निमित्तमिच्छाम्यमुदसोर्ध्वं य पञ्चारा,
 रसो वेत्तव्यसमसूत्रं तुम्हणा मत्तकम्पुदस्य, परिचय
 मियमवात्तारा निचिन्ता सुयग्यरम्पुदो मियमकारिणे ति ।
 तमो सो अग्निसम्पत्ताकसो पर्वविदे रायदुके कपि वेत्तं गमेऽय

५ दयगमेतेष्वपि वेत्तवि अकम्पपटिक्ती" निगमो रायगेहायो
 ति । निगमन्तुण गमो तयोर्ध्वं, निगमो व तामसेहि, भणिमो य
 तेहि । मयवे, अकम्पपारणमो विव परिमिम्पणदेहो सन्मिजसि ।
 ता कि न कम्प पारणमं न पविट्टो ह्याणि तत्त्व स्यो गुणसेमस्य
 मेहि ति । अग्निसम्पत्ताकसेण मणिर्व । पविट्टो अह मरित्तेहि ।

७ किं तु सो नून कपदुसरीरो राया । अमो उन्मिम्पपरिचय सम्प
 वेव त मय गेहमवसेव्यं, तमो अहं स तद्वपिहिं दम्पसईतो अहं
 वेव निगमो ति । तावसेहि मणिर्व । को सईहो दम्पपदुसरीरो
 राया । सम्पत्ता कम्प तारितीय तवस्तित्रणमदीय मयवमो पारणमं
 मुनेऽय सयं अय दत्तावहायो न होह । अमो व । अहं मगवमो

१५ तववि नचिन्तुमार्ण तत्त्व मरकत्स्य वेज कुम्पवसमस्यं वदुवं
 सम्पुम्पगुणकिचण तण कय वासि । अग्निसम्पत्ताकसेण मणिर्व ।
 अरोम्यो से अहं तु स्यमप्यगस्त किं मम अहोरेणं ति ।
 पटिक्ती मासोववासरं ॥

इमो व राणा गुणसेगेण तवसन्तसीसवैवगेण पुच्छिमा
 १ परिचो । अम तत्त्व मत्तावपरितत्त्व पारणमविच्छो; सो सो

५१ वेत्तव्यसमसूत्रमिच्छाम्यमुदसोर्ध्वं । ५ वेत्तव्यसमसूत्रमिच्छाम्यमुदसोर्ध्वं ।

५२ दम्पपटिक्ती । ५३ दम्पपटिक्ती । ५४ अकम्पपटिक्ती ।

[पहलो मधो]

आहारगृहं करिस्तइ ति । तभो कुल्यणा सदाविभो भणि
सम्भत्तावसो सबहुमाण हत्थे गिण्हिऊम मणिमो य णग ।
वत्त, ज तुम अकमपारणगो निग्गमो गस्तिग्गहामो, एएण दइ
स्तिप्पइ राया । कखु ज एयस्स अइव सीसवयणा आसि भओ,
नेयणापरम्भसेग न तुम पडियमिओ ति न एस अकरयइ ।
अणित्थ प जेय 'जाव मम गेहे भणिसम्भत्तावसेण आहारगृहं
न कय न हाव न उयेओ मरे' । भओ इहि सपत्तपारण-
गकाणेण भवमा अविग्गण मम वयणाथे नस्तिवहुमाणमे य
एयस्स गेहे पारणगं करिबम्भं ति । भणिसम्भत्तावसेण मणित्थं ।
मयव जं तुम्मे आणवेइ^{११} । अकरणे संतपइ राया, जम्मे न
किंचि न पत्थेवकिन्नमणुचिद्वियमणेयं । तओ राया ओओ से
महाणुमावव' ति कळिऊम पणमिऊम तवमिखण ज कचि वेसं
पञ्जुवासिय^{१२} पडिओ मयं ॥ *विपक्खो उअणुअणु* ॥

पुणो य काउज्जमेण गृहणा विसयसुहमणुइवन्तरम भणि-
सम्भत्स य दुक्ख सववरणविहिं कोन्तस्स समइक्खतो माओ ति ।
एत्थन्तरमि य सपत्ते पारणमदिवसे निवेएव से एओ विक्खे-
वागएहि निवयपुरिसेहि । जहा महाराय अइविसमपरकमग-
विय विसमदोणीगुह्यविह^{१३} अकमपसिक्खण्णेवाय अयमसेग
माणइन्नरवणा इहरहा विसयविणासिमक्खेउज्ज कीरचरिय
मवकमिय बीसत्तमुत्तेसु नस्तिवपाइओमु^{१४} जाए अहुगुत्तमप

११ अकमपम्भ । १२ विपक्खोणीसुव (विपक्खपरिचरविजयपर)
अणित्थ । १३ विपक्खसुत्तेसु वरेन्द्ररासिपु ।

सिद्धिर्वाच्यः । ततो वा स पदं कथं ति । तां कहेउ मयं जेण
मुम्मिप्पुत्तन्तो भविष्य वेणइ उवाएण उपपिं तं उपेयं ति ।

गदण्ण मणिमं । मयवं बइ पवं ता सुणण्णु । एस अगिसम्म
तावमो पदम चव मय मन्दपुण्णत्त अत्तमिस्सिक्खवप्परिणो

५ अत्तरिसव्वजमत्तिसावरण्णित्थस्स^१ सबन्धिणा निम्बेएण तावसो
संजुत्तो । एवत्तं पक्खुत्तमवत्तं इति तं मय अत्तसिद्धिणावत्तं

न परिचत्तं ति इदमुत्तिगा म्हि । कुम्भण्णा मत्तिवं । वप्प,
एव पवं तां कथं संजुत्तिणं । किं कारणं बइ तुह सवन्धिणा

अवत्तं तावमो संजुत्तो, तां मुयं चव इत्तम पम्मपवत्तमे
१ कउत्तमपिचो ति किमुत्तिमो ति । न याचि पपिं तुह परत्ते-

वत्तमो अदिग्गवम्ममत्तस्स किं अत्तमगावरणं समारेमि ।
किं वा स कयमिवाणि निवपद्धि मे । राहणा मत्तिवं । मयवं,

इयानि ताव एव उपपिप्पुत्तं मत्तुपाएणवपिहुत्तं संजु
वयण्णमिप्पुण पमावमो अतिउत्तपरिवत्तं आहात्तरावत्तमेवं

१५ कथं ॥ पम्मपवत्तं ति । कुम्भण्णा मत्तिवं । वप्प, न किंचि
एवं न तुम एव अवत्तमि^२ । न निम्बेयगामिमुया पुरिसा

कम्मत्तं वा कियान्ति । न च तत्तं आहात्तरावत्तमेवं
वम्मपवत्तं इव अति न तवमेव । तां अत्तमुत्तमेवं ति ।

गदण्ण मणिमं इयमं ताव तेम महाणुवायेण मय मेहे आहात्त
१ गदण्ण न कथं ताव अत्तमुत्तमेवं अत्तं^३ । कुम्भण्ण मत्तिवं ।

वप्प, इयानि ते अत्तिपण्ण च पाण्णो अत्तिपण्ण, तदि ते मेहे
(१) अत्तसिद्धिणावत्तं । (२) अत्तमत्ति । (३) अत्तं ।

पञ्चसुन्दरे य गदियसङ्कुचगपद्दि मुणियचोडससत्त्वपरमयोर्दि
 मणिय बद्धसिपद्दि । देव पञ्च मुहुच निगच्छन्नु ति ।
 राज्ञा मणिय । अत्र तत्स अग्निसम्भतायसत्स पाग्गगदिवसो
 पञ्चिस्त च तज कुचवद्भवणायो मम गेहे आहाग्गदुण कायम्भ
 दि । हा भागच्छउ तावसां महागुभायो । तम्भ तं कयमो-
 वणमिहानं पणमिहय गमिस्सामो । तम्भे आसम्भवतिणा
 मणिय कुञ्जुत्तएण । देव सो सु महागुभायो सप्प चेव
 पविमिहय दमियठरितुरयसंषायचमन्तामीभो निगमां रावगे-
 हामो । अत्र वि य न मयराभो निगच्छन्नु ति तत्केदि ।
 तम्भे एवमायणिहण ससम्भो राया पयो तत्स ममो तिहो
 य जग मयराभो निगच्छन्तो अग्निसम्भतावसो । तम्भे बोव
 रिहय रहसामो मतिमिन्मर मिबन्दिहय च्छगन्नु विनचो
 सक्कुमारो । मयवं कोह पसार्त्त, निगियत्तनु ति । अहम
 मियेर् वि गमगे तुह चेयागमणमगुवाळेन्तो पत्तिर्य वेत्त डिमो
 दि चान शुभ पविमिहय मम गेहे अहमिस्समो चर मे
 पद्दाणपरिवणण निगामो ति । हा निवत्तनु ति । अग्निसम्भ
 तावसेय मणिय । महाराय विह्वकुत्तन्तो चव मे शुभ पद्दा
 विसेहन्त सा अहं ते इमिणा बवसाएय । सचप्पमा सु
 तवत्तिणो हवन्ति निम्पिसेसा य अयास्यमेसु । राग्ग
 मणिय । मयवं अत्रिमो दि इमिणा पमायचरिण तुह
 तिम्भतवग्गियसरीरपीणाभो वि मे अहिना सरीरपीय । एव
 यद्द म ससावाणमो, पञ्चसु वि य मे विवय, अतिस्सम्भ

रमो मणेरुसपहि पारणबदिसहो । तमि य पारणबदिसहे
 राहणो गुणसेणस्त देवी बसत्तसेणा बारय पसूय ति । निवेइय
 च राहणो हरिसरसेण पफुसुबयणपइबाए सपरितोसं पछिहारोए ।
 महात्तम देवी बसत्तसेणा तुम्हाणमम्मुरदयनिमित्त पयाण माग
 घेणहि सुईसुदेण बारय पसूय ति । तमो राहणा पुत्तबम्म
 म्पुरबसत्तसेणैममेण दाळ्य पछिहारोए कइयकेउरकण्णकइ-
 राइय अज्जाभरणे दिआ समाण्णी । बसुंधो समाइसमु^० ण
 मम बयणाओ बडासमिद्धि पटिहारे । बडा; मोयावेह काळ-
 पण्णपओएअ मम रओ सच्चकण्णगाणि, दबावेह पोसण्णपुण्य
 अण्णैरियाणुअं महादाण, विसअवेह त्रियसत्तुअसुहाण
 नरबहण मम पुत्तबम्मपठति निवेइ देवपुत्तबम्मम्मुरदयं
 यउरारं कारावेह जयामण्णमूय^० नयरमहसं ति । समा-
 इह य तीए बडाह पटिहारा । अणुबिहिय च रायसासणं
 पटिहाहि । अवि य ।

काराविषं च तेहि तूरदुपुण्यदसदिसामोयं ।

अधामिपइकरवसअण्णपिसासिपिसमूहं ॥ ५२ ॥

अग्गेउरियादीरत्तपुण्ययणुत्तरीयपरपोत्तं ।^०

सविसेसपसादियसंमिअत्तरामापणाण्यं ॥ ५३ ॥

५२. समाधि । ५३. अज्जासकण्ण । १. अणुत्तरीयं अहं,
 सत्तमं गदादीण कणं, कसलीबारण च वरिअ । पुण्यरत्तरेक-
 सण्ण । अथ वेणीमाअण्णं (१-५) द्विअण्णं "पुण्यत्त कटो-
 अदिसकणे दी । तथा च अइजतण्णीनामपत्तदयं पत्तद-
 तीए च अण्णे काउ ती पुण्यत्त ति ॥ ६ अरिउरअविउ-
 त्तीयअत्तमउत्तरीयं ।

नियमं वाणी, मद्रापावकम्मकारिणं च मन्नेमि अन्त्याणं, ता
सकसुद्धियसत्तकमुम्भो अकारणवच्छब्धो न ममत्वं तुम्भे
ये इमस्स दुक्कसत्त उवसमोवाओ विप्पेहि । अग्निसम्मतावसेय
चिन्तिम । अहो से मद्रावत्त मद्रागुमाववा । अकमपारणमेय

- ५ मए एत्थिय विप्पेहि ति । अहो से गुरुवणमुत्तसागुमाओ ।
ता न वाव मए एवत्त गेहे पारणत्वं क्व न ताव एम सन्धो
होह ति । चिन्तिअय मन्निव च तेष । मद्रावत्त, अन्निदिच्छं
ते दुक्कं । त्थामि एवत्त इयो उवसमोवाओ । अन्निवेम
सपत्ते पारणमविबत्ते पुणो वि गुरु चेव गेहे अकारणत्वं करि
१ त्थामि ति पत्तिवत्त मए । ता मा सत्तप्पमु ति । तमो धर
गिन्निद्वियवत्तमुत्तवत्तेणं मन्निव राहणा । मवत्तं, सुद्ध मुम्भो
इमत्त दुक्कसत्त उवसमोवाओ । मद्रावा विप्पेज्जापत्तवणो चेव
उवत्तिवत्तं होह, किं वा न वागइ ति । ता अगुमिद्दोमो
प्पि । सरित्तं इमं गुरु अकारणवच्छब्धो । ता गच्छ तुम्भं
१५ तथोदण । अह पुण न सकुण्णेमि पक्कमापमायककङ्कसिओ
ममवत्तं कुक्कइमवत्तं ति । एवं मन्निव पत्तमिअय व
अग्निसम्मतावस निवत्तो रावा । न मए इवाणि सत्तम्भं
ति कक्किअय विप्पेहिओ न तेण माणमात्तस उवत्ति विप्पेहिओ ।
अग्निसम्भो वि य गत्तुण तथोदणं निवेदअण कुक्कइत्तं अह
२ वित्त कुत्तं वत्त, साहु क्व ति अग्निदिग्गो व कुक्क
वत्त पक्कमो वमन्निसेस ति ॥ अगुमिद्दं च वत्तमाणमन्नेमेण
राहणा सेमिअत्तस तत्त समिअत्तमो मासो पत्तो व

न कुम्भर पण्डित विद्वं ओ पुरिसो विद्विष्य च सत्त्वं ।
 किं तस्मै अथविज्ञोप्यन्यत्रिउद्वणमेदेयं ॥ १० ॥
 सत्त्वं य एव राण मम सिद्धमापाठ चेष्ट पात्रो ति ।
 अत्राहमन्तरेण वि करेमि तो विविपमिमस्स ॥ ११ ॥
 इय काळत्र निषाण अण्डिकुम्भेण तस्मै ठपस्स ।
 अह मासियं सुगुह्यो कोदाण्णसुअद्वियसिदेय ॥ १२ ॥

एयम्तरमि पत्तो एसो तव'वण, अण्णपयिण्यअण्णियपुच्चि-
 म्तासपुच्चियपवहुमाणक'हापस्य य कुम्भर' संसठावस य परि
 हरिअण अण्णस्मिभो चव गम्मे सहयारव'द्विय उव'हि हो य
 विमन्दसिअविगिम्मिअ'चाटन्तर्पाठ ति । अण्णमयवसम पुगा वि
 चिन्तिउमारयो । अहो स राणो ममाव'रि प'णिर्णावमाव' ।
 अहं सप्यनावममम्मे अहं से आहसगिअो ति अण्ण म प'र'ना-
 विसेस नाउण निषट्ठिर'अ' तहा तहोअ'गिमन्तिअ अ'स'पा-
 डगग पारगएरम डिअ मे अ'ग्रेअर' ति । स मूडां तु सो
 राया हि मे पयाव'अगयस्स ग'द्वीकर'अ' । तहा अण्णदान
 दुअउण परगिह'माण य सत्ता'अयन्तम'र विमिरा'याण आ
 न'रिवाएगा न सा मागिगा मायमा'र' ति विअसमो सम
 म'तुमिअ'ग पराअयागानिरयाण त'अ'म'ण ति । अहवा
 अ'र'विताहागमेअम'द्वस्ममे प'स मेता क'य'वा ति । ता अ'अं मे
 आ'अ'र' । अ'र' प'ट्ठिअमेते' आहाग्य ति । यद्विद्वं अ'र'अ'रिअ
 म'होरागमय ॥ प'ण्ण'तर'मि य प'रिअण'निययवायागे अमुद

८१ अण्णोदीज'विअ'अ'य' । ८८ अ'र'िअ'अ'र' । विअ'अ'
 अ'र'िअ' । त'अ' य दे'अ'अ'म अ'अ' (४ ५) दे'अ'अ' विअ'अ'
 अ'अ' । ८९ अ'र'िअ'अ' ।

पिडापयमुद्रिणहारमीकरामाविमुक्तसिद्धार्त्त ।

मयवसविष्ठासिन्धीमयनवापिद्वन्तकम्पुहय ॥ ५४ ॥

सुबन्तकरण्डासिबताकापरपुरयमाहुरन्निग्योर्म ।

रावपरितुष्टबहुवम्बिबन्तुङ्गुहजयसर्त्त ॥ ५५ ॥

५ नयन्तमददवामयचेडीहासिद्वमायवरनार्त्त ।

वडावावयनिवर्त्त^१ वडाववय मयविरार्त्त ॥ ५६ ॥

परचो व वसन्तउरे मयरे महामहसरो । एवंनिहे व

देवीपुत्तञ्जम्मसुखाणन्दिप म्हापमत्ते सह राणा रायपरियम

अपिसम्मतात्तसा पारणमनिमित्त रुवञ्ज पविसिद्धा वयजने-

१ तेजवि केण्ड अङ्गपण्डिबपी अस्तुहम्मोत्तरण अञ्जानादुसिब

मयो क्खुं चव निगम्ये । चित्तिव प जेण । अहो हे राग्गे

वा वासमावाये चेत्त असरिसो मयोत्तरि वेणुगुन्धो ति ।

वेण्ड हे वाणिगूढाबारमापरिय वेष तं सदा मय सयत्तं

मणागुत्तं वपिव करमेत्त विवरीममापत्ति । चित्तवत्तो सो

१५ निगम्यो मयराग्गे । परवत्तरेमि व जन्माणोत्तं अमयव

परवत्तमगात्तवेण व गहिजो कसापत्ति, अबगया ते पाप्मेव

वासणा कम्पड, वम्मससा सभाग्गा सक्कुत्तत्तत्तयैवन्वा

अनेनी, वाया व द्दुपीयत्तौ अर्त्तत्त तुमुत्तत्त । वात्तिसिम्भो

तुमुत्तत्तत्त । समो

१ पहमरीवद्वरवत्त तं व अद्यावकोद्वसपयं ।

घोर त्रियाप्पमेयं पट्टित्तं मूहद्विबपत्तं ॥ ५८ ॥

अर होञ्ज इयत्तत्त फट्टं मय सुवित्तवत्तत्त वयवित्तेवत्तत्त ।

ता पयवत्त वडाप परवत्तत्त होञ्ज ये जम्मो ॥ ५९ ॥

१ एवत्तवत्तत्त । १ प्रवत्तत्तवत्तत्त ।

ब्रह्मायमो ब्रह्मासम्पत्सुग्रीवं कुम्भदं, सद्गुण्य य तेन ब्रह्मि-
सम्पेण ब्रह्मणुसुमेमोदकारेण । तयो तेन भगिर्भ ॥ १२७,
ब्रह्मियाणि पि त न संशयं पारणवं ति । ब्रह्मो से ब्रह्मरि
ससमायरणं राह्यो गुणसेगन्त । ब्रह्मिमम्पतावसेन भगिर्भ ।
मदरं, पमाह्यो चर स्याणो हवन्ति । को वा तस्त दोसो । ५
मम चेवापरिचयाद्वात्मचसहस्र एत दोसो, ब्रह्म तस्त बि
गेई पविद्मसि ति । परिचयो य मय सपर्य बावर्ज्यवाप
चेव सम्पत्तिहवीयमूय पदमेतो बि सहो । ब्रह्मो
विमयेमि मयकृते एयमि ब्रह्मे, नदमसहा बाणवेक्यो ति ।
कुम्भदण्य भगिभ ॥ १२८, ब्रह्म परिचयो ब्रह्मारे यमो १०
इयाणि कस्मे बाणाप । सम्पत्तया सु तवस्तिमो हवन्ति ।
किं तु तुमय नस्तिस्त तवर्ति कोश न काययो । ब्रह्मो
सब्रह्मो पुष्पकपायं कम्पार्णं पावप पञ्चपिबार्ण ।
ब्रह्मपाहेसु गुणैसु य निमित्तमेत एते द्वार ॥ १२९ ॥

पयमणुमासिठ्यं पडिबाग तावसे निवर्त्तिम गमो कुम्भद । १५

इमो य राणा गुणसुग्रीवं तदा ब्रह्मासम्पत्सुग्रीवं ससमणुह
कृते पतिवग ब्रह्मन्ताप पारण्यनेश्वप मुमरिर्भ, ब्रह्म पारण्य
रिवमो सु ब्रह्म तन्म महानब्रह्मिस्त । ब्रह्मो मे ब्रह्मस्या न
सकम चर महानब्रह्मिस्त पारण्य नि तवमि । पुष्टिमा य
नेन ब्रह्मसन्निधिषो परियगो । किं सो महानुमाचो तावमो १०
ब्रह्म इहागमो म य पि । तया तेन निवर्त्त्य गवस्तिठ्यं निवे

मुक्तिमगापदभाण भविसेससपुमिचाण समतगमणिष्ठुचक्रजगाग^{११}
ससारबद्धिपोभाण आहारमेतं पि न देन्ति सि । अग्निसम्म
तावसेण भग्निय । सवमेय, न एयारिसा एय सोया मोशूग
नन्दिगुणसेण सि । सोमदेवेण भग्निय । मयर्ष किं इय नस्ति
गुणसेमेण । बम्मपरो खु सो राया मुणीमइ सि । अग्निसम्म-
तावसेण भग्निय को असो बम्मपरो, जो विगिज्जियनियमण्ण्यो
वि तवसिबज्जण फसञ्च^{१२} बाबापे^{१३} सि । सोमदेवेण चिन्तिय ।
परिदुविमो खु एसो तावमो । अहा य वीह्मकुसन्मसस बगेवसिद्वो
अस्तिवद्द, तहा नरिन्निन्निमेणं चवाणग पडिबभनणसुग मवे ।
पुच्छिज्जन्तो य एसो असोमन्त्रं सामिपिवाय गेम्ह^{१४} । ता असओ
चव उक्कञ्जिय सुत्तन्त सामिणो निवेपमि सि । पममिज्जन्तं
निय्यामो सोमन्त्रो । पुच्छिज्जो य णगं कुसकुमुमवावडुगइ^{१५}
अमिसेयकामा गिरिन्तं समेयरन्ता^{१६} तावमो । मयर्ष, किं पडिबर्ष
अम्मिसम्मतावसेण । तेगवि य बाह्वज्जमरियक्कवरनयमेग सवि य
स्मात्तन्त्रिय तयमुद्गागं । यमा सामदेवो निवेइय च वेग
अहोवन्दं रागो । तमो राया अद्विययरवायनियमा चिन्ता-
मरन्तिस्सइ अहं वरमाणो सयकन्तउरण्ण्हाणपरियगपिवाग्निमो
पाण्णो वेव अम्मिसम्मपन्नायमनिमित्तं^{१७} पण्णो तवोवग ।
संततो रायईसा य्व कड्डकइसियपिवाग्निमो तवोवगासन्न
विधिर्णं गिरिन्तपुडिण ॥

उक्तं अर्चयिषु चोक्तम् । ११ अतः इत्यदिपदमन्त्रम् ।

१२. एयारिसा । १३. कुसकुमुमवावडुगइ । १४. उक्तं पदम् ।

१५. अमिसेयकामा गिरिन्तं समेयरन्ता । अतः यन्त्रं अर्चयिषु ।

- द्विष । दैव आगमो आसि, किं तु दैवीपुत्रप्रम्मम्मुवसादि-
 द्विष अइयमते परिवण न केणइ उवचरिणो चि; तथे अहुं
 चव निगामो । राइजा मणिर्य । अहो म पावपरिण्यै उत्त मदा
 तवरिसत्त यम्मत्तरावकरणेण देवीपुत्रप्रम्मम्मुवस वि आवसं
 ५ तेष समायमि सज्जहा म मन्वपुण्णण नेहेसु वसुहता पयन्ति ।
 म न वमावतोसइसिधो अइ उवचनिमित्तं वि ते पारेमि इइ
 मकमइउ । ता गच्छ, मां सोमदेवपुरोहिष ममाभिमावपरिव
 णमातो चव गवसिउण तस्य म्हातवरिसत्त कुज्जं " कि
 तंग ववसिम् " ति अहुं निरेणइ आसइइ किं मे द्विष ।
 १ यय च समाणतो सोमदेवपुरोहिष गमो उवोवण । त्रिडो तेन
 बहुतवरिसत्तपरिवारिणो निमित्तं तडासमनिविट्टमण्डवगमो वीइ
 गइसरइयस वरोवविडो अमरिसवत्तत्तावकइवावरो अरि-
 सम्मतावसो चि । यमिणो मिणभोगपयत्तिमइणं सोमदेवेयं ।
 त्ते चिद असीमपुण्य स्याव' ति मज्झिम उवविममु
 १५ ति अट्ठइ । उवविडो सोमदेवपुरोहिषो । मज्झि च गंग ।
 मवर अइपनिक्कगमइहा अस्सिअसि, ता ठिमेयं नि । अस्सि-
 सम्मतावसज मज्झि । निरहाणे अममो समासइवरिणी अहं
 चव किसन तवस्सीण नि । सोमदेवेण मणिर्य । एवं एवं,
 निर्गहा चव तवस्सीण इवन्ति; किं तु वगवसद्विवागमुवण्य
 २ मज्झिमानिय-वता-मुण्ययवउयपमु म उय यम्मअमोवचारो
 अट्ठमयेठ वि । म य इइमा एव सेवो च गुमए दि सरिसाज

ममर्ष, कर्हि पुन सो महापुमानो अग्निसम्भवावसो । पणमामि
 से, सेहेमि^१ सत्स वसणेण पावकम्मकारिणं अप्पाणं सि । कुल-
 ख्या मणित्यं । महाराय मा एवमेत्तं संतप्पसु सि । न एएण
 तु नित्येएणमणसणे कयं ति, किं सु कपो^२ पेवामं तवत्ति
 कणत्तु चं चरिमकाकमि कणसपविहिता देहपरिन्वयस्य सि ।
 राइणा मणिय । मयव किं बहुणा मत्तिएण, पेक्कमि ताव तं
 महापुमानं । कुलखणा मणित्यं । महाराय अक्कमियाणि ताव
 सत्स वसणेण । छाणवावडो^३ सु सो, सा किं से अहिण्ये-
 क्कत्तराएण । गण्ड तुमं नयति, पुणो कर्हिपि पेक्कमेअसु सि ।
 तमो ' च मयव आगवेइ, पुणो आगच्छिअस्सामि ' सि मणिअण
 अक्कत्तुम्मणो उड्डिमो राया । पणमिअण कुलखं पवडो नवरि ॥

तमो एवेमं साण्णोसेणं च वासुत्तावसकुमारेणं अणुग
 च्छिडण वेवमुमिमाव निवड्ढो से अग्निसम्भामिमावो सि ।
 तमो राइणा चिन्तिय । किमिह पुणागस्सणेणं, चइ पर कुलखं
 आयासे पाडिअ^४ । ता न कुत्तं ममेइ तपर वि चिच्छिड, मा
 से महापुमावत्त तत्तु असोवन्ने पि कवरे सुणित्तं ति । एव
 चित्तमन्तो पत्तो वसत्तअर । पुच्छिमा णण सेवच्छरिवा कवा
 अम्हाण स्थापदक्खियगमणदिअो परिसुअइ^५ सि । तेहि च
 निव ठक्कमवावडणणेणोवक्कत्तुअणदिजेहि वित्त । महाराय,

निकरइ इति द्वेयक्य (-४-११२) अतिष्ठति । १ २. सोपपमि ।
 १ २. एतत् प्रत्ययार्थः । १ ३. अक्कत्तुअण्ड । १ ४. एहि परं
 कुलखं अवासे पावसे । १ ५. तत्तुअण्डावसकुमारेणोवक्कत्तुअणदिजेहि ।

कञ्च चेव परिमुञ्चद् वि । तन्नो राप्प्य समागतो परिवण्णो
'पवाहं कञ्च कञ्च वि । तन्नो निहियदिपहं म्हावा पडयरत्त'^१

नित्तन्नो राप्प । जणवरयपवाणपरिं च पत्तो माप्पमेतेण कालेण
स्सिद्धप्पियं । तन्नो उभियविपित्तेअन्निहं निस्सिद्धप्पमाहं

- ५ छेद्धिअसपुण्णोअवारराप्पममं पवप्पिअपासाअवाअवसाद्धिअ महा
विमूर्खं पविह्मं नवरं' तन्न वि च तन्नप्पनिम्मियककुलमाप्प
सविसेअसंपाअवमट्ठाववां सम्मअये' न्याम पामाप्प ॥^१

तन्न च तंनि चव विपहे आगमो मासकप्पविहारण म्हा
संअम विहत्थो सीमणत्तपुरिबुत्ते पंतुण्णमुत्ताम्माही मोद्धिमज्ज
नत्ताअसममुत्तो सत्ताअसुत्तराद्धिअमो पवमअप्पेअप्पिअसमत्ता

- १ छिअसरीओ मण्डप्पनिअ वसुमारे, माप्पओ अ सवअवमअप्पेअवाणं
वत्ताअओ अ वम्मनिअवाणं, निअप्पे अ पवमअवपाद अप्पमिअ
आदेअमाअस, पुअर विअ नत्ताअ आगमो हव गुणत्तवगार्ण विअ-
असम्पत्तमिअ पुअसअम्मत्त, म्हाअत्तनिअससंअमो विअव
हेओ नार्म आअमिओ ॥ ॥ ॥ सो अ असोअत्तसद्धिअत्तवविगाव

१ १ 'पववर कञ्च । वैरीअव अप्प । १ २ विविअत्तत्त
ओअ सीमिअत्तपुण्णोअवारराप्पममं पवप्पिअपासाअवाअवसाद्धिअ
मोद्धिमज्ज
अप्पिओ नत्तम् । १ तन्न वि च तन्नप्पनिम्मियककुलमाप्प
सविसेअसंपाअवमट्ठाववां सम्मअये । १ १ तन्न च तंनि-
चेव विपहे आगमो मासकप्पविहारण म्हासंअम विहत्थो
सीमणत्तपुरिबुत्ते पंतुण्णमुत्ताम्माही मोद्धिमज्ज
नत्ताअसममुत्तो सत्ताअसुत्तराद्धिअमो पवमअप्पेअप्पिअसमत्ता
छिअसरीओ मण्डप्पनिअ वसुमारे, माप्पओ अ सवअवमअप्पेअवाणं
वत्ताअओ अ वम्मनिअवाणं, निअप्पे अ पवमअवपाद अप्पमिअ
आदेअमाअस, पुअर विअ नत्ताअ आगमो हव गुणत्तवगार्ण विअ-

बणमण्डिद बणुभविष्य बाम्पाई' छिओ असोयबणुब्बाणे । बब
 नीदबम्बिया म्बि नरबइ दुइइविबरा सहयारा परछउत्तईसणमीया
 बिब सप्पुरिसा ब्बोमुइइहिया वारीनइपायवा बिबिबइमिसप्पु
 रिसक्किताओ बिब अइसविइआम्माओ अट्टमुत्तयसम्माओ, वगिरका
 विहियया' पिय सम्मत्तओ जाटम्माद सभाइराट्ट विसयपसठा
 बिब पासप्पिणो म सोहन्ति सिम्पपायवा नबवरमा म्बि कुसु-
 म्मरत्तनिबसणा विरायन्ति रत्तासोया कि बहुणा बय म्मोअहा
 बिब जीवस्सेवत्त बहुकुम्मा टट्ठाणपायवा ' । उहा इमिगिरी
 सिहराई म्बि उत्तुल्लपबअइ विणाययणाई । उब य बहुप्पसुअ
 म्मिभाए अहासंजमं सो मयब पत्ताअरणन्निअये परिवसइ ॥

इत्ये य रज्ज्वा गुणसेवर्णं कथाइयागर्णं^१ पुष्टियं ।
 वेण मे अत्र इह कष्टेयमयं किंचि वपु दिह नि । तमो
 उवल्लब्धिप्रयत्नोऽयमिष्य पथमिच्छा रायार्ण ममिष कदाप्यर्णः ।

[illegible]

यममिह ए अणुभविष्य भोगाई' तिमो असोयवगुञ्जाणे । अय
नीवत्रिया विव मरवा दुसुदरिबरा सहयारा परकमचरसणमीया
विब सपुसिा अहोमुहद्विधा बाधीतपायवा विविबद्वियसपु
रिसचिन्तायो विव अहासविश्रामो अणुपुत्तयन्मामो, दगिरका
मिद्वियमां पिय समन्तलो आत्यदां क्क्याहराद, तिसयपसरा
विब पासमिणो न सेहन्ति सिन्पायवा नववरगा विव दुसु-
म्मरत्तनिबसण विरायन्ति रत्तसोया कि बहुणा अय मणोरहा
विब बीलम्मेवस्स बहुकुत्ता दक्खणपायवा''' । तदा द्विमगिरी
सिहराई विब उणुहयवज्जाई विणायवणाई । उय य वहुत्तसुप
भूमिमाप अहासंजम सो मयवं चरणचरणनिरमो परिवसइ ॥

इमो य उह्वा गुणसेप्पमं अत्तावागएणं'' पुच्छियं ।
केव मे अज इह अच्छरयभूयं किंचि वधु सिद्ध नि । तमो
उवकद्विचयसेणावगिण्ण पणमिअण गयार्ण मगित्थ कसुणएण ।

अय एवमस्मिन्वैश्वानरस्य इत्यपहमित्वा कान्त्या अच्य एव पुन
एवान्दं विपकञ्जसमिग इत्यपहमित्वा अहोमुहद्विधा सप्तभूत विवस्मेन
मय्य आगत्य उतिः ११ अच्य आसम इत्यय अणुपुत्तयन्माम् ।
१११ अय मीशिलस्मिन् इव नरक-य इत्यमिषरा सद्यप्य पर
कञ्जवरणमीय- इव सपुस- अहोमुहद्विधा सप्तभूत-य विवि-
चिन्तापुसचिन्ता एव अहासविश्रामो अणुपुत्तयन्माम् रतिचिन्ति-
हरचमि एव कम्पज आहुकमि कञ्जहरमि विरत्तयणा (विव
चरणगां तु वेदविद्विषया इत्येव विहाइ चार्प) एव वचिन्त
न होमन्त विवचर- अचर-य एव अणुपुत्तयन्माम् विपकञ्ज
एवमोय विवहृत्, अय मीशिल एव मीशिल-य अणुपुत्तयन्माम्
अचर-य । ११२ अहोमुहद्विधा इत्यय अहोमुहद्विधा ।

मण्डिरस्त्वानि ईस निम्बेयकार्ण, बेज इमो समो सधम्मम
निबद्धन्तस्मिन्मदस्मिन्मणिप्यमाविसरविष्णुरिक्कायवीरं राक्खन्-
उत्तिय इमं ईसं इहकोयनिप्पिवास वयविसेसं पडिबभो सि
ति । विक्खप्पेजेण भण्णिब । महाराय संसारमि वि निम्बेयकार्ण
पुच्छसि । ननु सुच्छमेत्थ निम्बेयकार्ण । सुण ॥

५

नारयतिरिधत्तरामरमेषु द्विण्डवत्पाप्य ग्रीवाय ।
अम्मत्तरामरमय मोलूण किमरिध किमि सुहं ॥ १४ ॥
किं अत्थि नारणो वा तिरिधो मणुजो सुरो व सत्तारे ।
सो कोह अत्थ अम्मअमरण्याह न होगिठ पाप्पाह ॥ १५ ॥
तेहि गहियाय व कह होह र्थं हरिणत्तयपाय व । १६
वृद्धयपडियाय दहं बाहेहि विमुप्यमायाय ॥ १७ ॥
सप्येति सत्तारं कप्पियं पि ह पुच्छसेत्तपडिवारं ।
आ न करेह ननु सुह अत्थी का तीय पडिबन्धो ॥ १८ ॥
केज ममेत्पुप्पसी^{११४} कहि इमो तह पुमां वि गम्तर्ह ।
ओ पत्तिरं पि विन्तेह परय सो को न निविप्प्यो ॥ १९ ॥

१५

अन्न व । पाथ महाराय महासमुम्मसमाय स्फमिब
क्वित्तमप्पिस्सनिमं दुद्धमं माणुसत्तणं । तदा न्वरपग्गवात्थिदुत्त
माअस्सिन्दुचक्कं वीविय कुरियमुपत्तमीमणत्तगुत्तस्सत्तिहा
व कामभोगा सग्गअस्सरकामिणीकस्सग्गवक्कणविन्नुचक्कम
व रिद्धी, अक्कयमुद्धतवत्तरगाणं व दाक्कणो निद्रियनारणमु
विभागो ति । अदि य

१६

मपरोगसोग पियविप्पमागवद्दुक्कलअक्कवपक्कडिय ।
नद्धपेत्तवपसमाये^{११५} संसारं को चिहं दुप्पर ॥ २० ॥

११४ इतिमलवपमित इत्यत्रमित्तां एव ध्यातुं विदुःकल्पयन् ।

११५ अन्तर्गतोपति । ११६ अन्तर्गतवपसमाये ।

मयकस्तो पुच्छमि । आब आबटिमो हिवयसुम्भो चित्तिमि
मे विहावस्^{११२} । समो मय चित्तिमि अह कर्हि पुन मे मितो
विहावस्^{११३} उप्पमो होउ, एव पुच्छमि^{११४} चि चित्तिमि पुच्छिम्भो
मय मयमे केवली । मयमे अस्मि इमो कोइ कामो पञ्चउत्तम
५ बागवत्स मे मितस्त । एव कर्हि सो उववमो, किं वा सस्व
अस्वत्तरमण्डल^{११५} किं वा मम मुत्तिवसमत्तममास्त वि तन्नि
ओवाप्पमणिमसंस्तो चित्तिमि नोवसम अह चि केवलिम्भ
मणिव । सुप ।

- अस्मि इहव यत्थारपुर नवर उत्तमो नम बावसो
१ इगो । उत्तम महुत्तिना नाम गेहउत्तिमा^{११६} । एस्से गम्ममि
सुम्भो उववमो नि । सो व अहउत्तिमन्नुत्तरामिमो बुदु
क्तापरिमिममदेहो सोइजिवात्तुण्ठनिवडवली चसहपुरपहार
सिमो इहेव उपवे बावणमन्नुत्तरमण्डल । अम्भत्तरमि व
पुनत्तरदमहउत्तुपपुरनिवासिम्भो ते बुमुमसारसमिमरस छट्तिपु-
२५ त्तस सिमिक्तामिहाण्य अम्भत्तउत्तरा पवी^{११७} कामि चि ।
उक्कमासमो^{११८} य त उव्विमोवाण्डवमिक्कमातो चित्तिमि
नोवसम अह । समो मय एव सोअज संभाएन्तिमेवर्ण उवेह
मोह्वमणम व तरस पटिमोत्तराणिमिर्त एसिवा उत्तरिमव
रदस ट्ठगिह मियमपुगिहा मणिवा य तु एह मोवाविय

११२. आवाग्गे इरववत्तमभूत चित्ति मे विहावसु । ११३. एव
कोवड रजव । ११४. उववमो एह पण्डित्त वावेली । ११५. वनी,
११६. उववमोत्त पुर्वेअवत्तममिक्कमावेली ।

विष्णुपाणमोर्जं विधिं य इहेवागच्छद्' ति । तस्यो गया ते
 पुत्रिणा स्मिन् च स्यान्मिन् मन्त्रे सासणमणेहि, आगत्या य तं
 मेधिहृत् । दिहो य सो मय पिमुयासयगद्वियतणुरुहो कीद्वानि
 वरसमाइयस्समहिम्नो अदसीयसरीरो ससम्पत्तयमीरणीहाकरास्ते
 क्वचविहाविन्ममाण्नेसण्णवली मन्धम्भं परिसक्कमाप्नो^{११०} ५
 नादूरम्भो तेव सुप्पम्भो ति । आम्भो य मे तं तद्धानिहं वहुण
 महन्तो सवेगो । विन्तिर्य च मय । अहो क्कम्भो ससाग्गवाप्तो ।
 एवमिहावसाणाणि एव जीवाण पेम्मविस्सिवाई । एवम्भरंमि
 च पचा मम समोर्जं सद्द तेण ते पुत्रिणा । निवेइम्भो नेहि
 'देव एस सो सुप्पम्भो ति । तस्यो सो म वहुण पक्कम्भो— १
 इहइग्गुस्ते वाहवक्कमरियकोत्तम्भो उग्गीवमवयास्सिमाण्णे^{१११} किं पि
 तद्धानिहं अयाविस्सणीय^{११२} क्वचत्तत्तर पाविउत्तमात्तसिठमा
 वत्तो^{११३} । तस्यो मय पुत्तिम्भो केवली । मय्ये, किमेव ति ।
 तेव मणिय । वुरम्भपुत्तमवम्भासम्भो पगम्भो ति । मय मणियं ।
 मयय किमेस मं पक्कद्वियाण्ण^{११४} । मयवया मणियं । न विसे १
 समो किं तु सामम्भो ति । ईदसो चव एस संसारसद्धानो
 ति अम्भत्तरमवम्भया मात्तणा अण्णभोगम्भो वि कचि वात्ते
 अणुवत्तद् ति । तस्यो मय मणिय । मयय अहं करस कम्मम्भ
 एस विवागो । मयवया मणियं । आइमवमाणवगियस्म^{११५} ।

११० परिचरद् । १११. वहुण्णपक्कम्भोत्तमम् । ११२. क्वचत्तत्तरीय ।

११३. अयम्भुत्तरम्भ । ११४. अण्णभोगसि । ११५. अयम्भत्तरम्भ
 अयम्भत्तरम्भ ।

ममकथं पुच्छामि । आब आबडिओ हिबबछन्मूमे निछि
मे निहापस्^{११} । तनो मए विठिबं 'बड कर्हि पुब रे विबे
बिहामस् तयओ होत पर्य पुच्छामि' छि विठिअउ पुछिबे
मए भगव केसरी । मजबं बरिब हनो कोइ कसो क्खन्तु

५. अगस्त्य मे विद्यस्व । ता कर्हि सो उवचमो हि वा संतम
मन्त्राचरमपुत्रस्य हि वा मम पुत्रिवत्पुत्रमप्यासि मि त्वमि
धोवाप्तस्त्वपि त्वसेतापो विष्टमि नोवसम वा इति केवली
मन्त्रिब । ध्रुम ।

[illegible]

१११. कापडिओ हातकातपड्या निरी मे मिथ्यातु । ११२. का
कोनक तपन । ११३. काहणी । ११४. कापिण्य कापेनी । ११५. पडी ।

तदर्थं निगम्ये भयन्तर्गतगन्धिमित नपराधो । गमो न
 परं भूमिमत् । अथ पथमिया वमुमद्, गन्धिम गन्धारगिरिणा
 पशुभा मुग्धिमाग्धा ठज्जानिय मद्गन्धं, विज्जिमो वयम्
 वमो । तम्ये अद् भयन्तर्गतगन्धिमो ' सुमिय सुमिय
 पथिम्य अथ पथमिय गन्धारगिरिगुहासमीरे भयन्तर्गतगन्धिमो ५
 इय, समीक्य भयन्तर्गतगन्धिमो, पथुद् गन्धारगन्धिमो टयन्तर्गतगन्धिमो पुको
 वयम् निगम्ये भयन्तर्गतगन्धिमो पुगन्धिमो भयन्तर्गतगन्धिमो ।
 अद् न मुग्धिमाग्धा गन्धारगन्धिमो, पथमिय
 कन्धिमो निगम्ये भयन्तर्गतगन्धिमो पथमिय सासपथिम्यमुग्धिमाग्धा ति ।
 तमो मद् चित्तिय । भयन्तर्गतगन्धिमो नूगमपन्नि केरय, मुग्धा अद् १०
 भयन्तर्गतगन्धिमो ॥ भयन्तर्गतगन्धिमो दिद् मद् केरयगन्धिमो
 विषय रयन्तर्गतगन्धिमो गन्धारगन्धिमो विद् मद् भयन्तर्गतगन्धिमो
 दान्धिमो केरयगन्धिमो गन्धारगन्धिमो मुग्धिमाग्धा विद् मद् भयन्तर्गतगन्धिमो
 मद्गन्धिमो सासपथिम्यमुग्धिमाग्धा ति । तमो मद् चित्तिय । न पथिम्य मद्गन्धिमो,
 संगुग्धिमाग्धा पथमिय केरयगन्धिमो ति । तम्ये भयन्तर्गतगन्धिमो १५
 भयन्तर्गतगन्धिमो गन्धारगन्धिमो विद् मद् भयन्तर्गतगन्धिमो
 पथमिय गन्धारगन्धिमो भयन्तर्गतगन्धिमो भयन्तर्गतगन्धिमो
 भयन्तर्गतगन्धिमो गन्धारगन्धिमो भयन्तर्गतगन्धिमो भयन्तर्गतगन्धिमो
 पुगन्धिमो । पथुग्धा केरयगन्धिमो भयन्तर्गतगन्धिमो । पथमिया पुग्धिमाग्धा विद्
 मद्गन्धिमो देवगन्धिमो । तमो मद् चित्तिय । किं पुग्धिमाग्धा भयन्तर्गतगन्धिमो २०

सा सासुर्यमि ताने तत्सोषाप य परममुष्णिमयि ।
यमन्तसाहणे सुपुरिषाम् ब्रह्मो तर्हि सुतो ॥ ७० ॥

एवं च महात्मा ससारो नव मे निजैवकारणं । तद्वि
पुन निमित्तमेतमव सञ्जाय सि । सुत ।

- ५ कश्चि इहैव निबध्य गन्धारो नाम कण्वक्या, तत्र गन्धार
पुरे नाम नक्षे । तन्निवासी ब्रह्मै तत्रैव विदुषि । मित्रो व
मे वीमद्विषयभूयो सोमवपुषोद्विषपुतो जिह्वाभू नाम । सो
व कर्होव आयद्विषयेद्वा विणिर्मियपुरापुरेण मन्तुग्न
मम समकर्मैव वञ्चतपुरण्यो । तयो ब्रह्मै तन्निजैवकारण-
१ चस्त्रियमाप्तो विदुषि; बाव आगया ब्रह्मसम्मन्निहारेण विदु
रमर्णो वासावासनिमित्त १ कर्तारि साहणे, छिपा व नयराभो
गान्धारे महाभक्त्याप गिस्त्रिहाप । सिद्धा व मे कश्चि सि
करिय निबन्धपुरिषर्हि । गयो ब्रह्मै सिम्पमव त वन्दिउ । विदु
व तत्र मयकतो सञ्जायवावडा कश्चिया ब्रह्मवक्त्रपदुरय ।
३५ ब्रह्मिन्द्रो मयकतेर्हि सम्मन्त्रेण । पुच्छिया मय ब्रह्मविद्वर ।
कनुसासिमो मयकतेर्हि । तयो ते सुणी कश्चि कस पञ्चुवास्त्रिय
पविष्टो नवर । ते व मयकतो सञ्जायमेव वासावासे मासो-
ववासेण वयति सि । उयकै मय सम्मर्त ॥

पञ्चमाजसङ्कस व वन्दिर्ण उवमाणस्तै वै ब्रह्मन्ता

- २ कर्तारि मासा । कश्चित्पण्य बाया मर्हि किता । कस रु
तै महात्तरणी गश्चिस्तति । तयो ब्रह्मै कश्चिवाववासेसाप

विष्णुपादमोमर्जं निषिध्य इहेवागच्छ' ति । समो गया ते
 पुस्तिका स्त्रियं च सपाद्विषय मन्त्र सासणमणेर्हि, भाग्या य तं
 गेष्टिह । द्विहो य सो मय पिसुमासयगद्वियतणुहो कीप्रनि-
 यरसंपाद्वस्त्रहो भूस्तीणसरीरो ससन्तकस्मीरनीहाकराप्ते
 कवस्त्रिहाविम्बमाणत्वंसुप्तावसी मन्त्रमन्त्र परिसङ्गमाप्ते^{१००}
 नद्धुरमो केव सुणमो ति । आभो य मे त त्वाविहं वद्धुण
 महत्ता स्वेगो । चिन्तियं च मय । अहो वद्धुणो ससारवासो ।
 पूर्वविहवसाणाणि पृथ्वी जीवाण केमविकसियाई । पत्तन्तरंमि
 च पत्ता मम समोत्तं सद्ध तेण ते पुरिसा । निवेदमो गेर्हि
 'देव पस सो सुणमो' ति । तमो सो म वद्धुण पवत्तली-
 हवद्गुत्ते वाहककमरियमेपयो उमीवमव्याधियमाणो^{१०१} द्विपि
 त्वाविहं कणाचिन्तापीय^१ कवत्तन्तर पालिखणमारसिद्धमा
 दत्तो^{१०२} । तमो मय पुच्छिमो केवसी । मवत्तं, किमेय ति ।
 तेण मणियं । दुरन्तपुम्बमयन्मासमो पणमो ति । मय मणियं ।
 मवत्तं, किमेस म पवद्दियाण्ड^{१०३} । मयवया मणियं । न विहे
 समो कि तु सामममो ति । ईसो भव पस संसारसद्दावो
 ति कम्मणन्तरमवत्तन्तरा भावणा अण्णमोगमो वि केचि कसं
 कणुवत्तइ ति । तमो मय मणियं । मयवत्तं, अह कस्स कम्ममय
 पस विवागो । मयवया मणियं । आइमयमाणप्रगियस्स^{१०४} ।

१०० कीरपत्तइ । १०१ वद्धुणोमयवत्तन्तरा । १०२ कणाचिन्तापीय ।

१०३ वात्तन्तराण । १०४ प्रगियस्स । १०५ कट्ठिअस्स
 कट्ठिअस्स ।

ययकन्ता पुच्छामि । आब आबकिमो द्विवयसहस्रमूयं चितमि
 मे मिहावसु^{१११} । तमो मय चित्तिव 'आह कर्हि पुण मे चित्तो
 विहावसु उप्पमो होउ एयं पुच्छामि' ति चित्तिउज पुच्छिमो
 मय भयव वेकमि । ययव आबि हयो कोह काये पच्चत्तुव
 ५ यययसस मे चित्तसस । ता कर्हि सो उववमो किं वा सवव
 मककत्तरमणुहसु किं वा मय मुयिवपरमवमगासस वि उयि
 ओवाण्णकमणियसंताये चितमि नोवसम आह ति वेवकिण्ण
 ययिव । पुण ।

अवि इहेव गम्मारपुर मवर उवहमो मय वयसो
 १ हगो^{११२} । तसस महुयिआ माम गहसुणिवा^{११३} । तीसे गम्मेमि
 सुयमो उववमो नि । सो व अण्णसिणन्नुसदादिमो बुमु
 कतापरिनिमयदेहो सोहणिवापुणहन्मिहवपी तससपुण्यहार
 मीमो इहेव सय्य ताण्णमव कत्तरमणुहसु । अम्मन्तरमि व
 पुवसससमाहकुसुमपुरनिवासिणा ते बुमुमसारसमिवरस उट्ठिपु
 २५ तसस सिक्किण्णामिह्वाणा अण्णत्तवट्टदा पपी^{११४} आमि ति ।
 तयम्मत्तयो^{११५} व ते तन्निमोवाण्णकमणियसंताया चितमि
 नोवसमं आह । तमो मय एयं सोउज संवापनिच्येयमं तमह
 मोहिवमणव व तसस पमिमोमत्तमिमिच पैसिया उवदिमव
 रवस हयमिह निववपुरिसा मणिया व ते महुं मोमविव

१११. अण्णन्ने इदमवसमन्ता चित्ते ये मिहवसु । ११२. अण्ण-
 कोत्ता रज्ज । ११३. पुराणी । इहे वयिण्ण कत्तरमणी । ११४. पपी ।
 ११५. तदव्ययत्ता पूर्वमव्ययत्ताप्येवमव्ययत्ता ।

रामाय गन्धमि रासहृत्ताप उदरजिह्वा ति । समो य निम्नमो
 ममाग्रे उमदिभस्म भ्रमणोरमो विडमर्मपादियसरीरविशी
 गन्धभाग्धहृत्पाणिनेइयसरीरो वीरियसमय चिह्निउण मओ
 समाग उमदिभर्मगवरास चर भाइदिभसमियरास चण्डा
 एव भगदिनामिदाणाए माविषाए कुण्डिमि नपुमगताए
 उदरजिह्वा ति । समो य निम्नरुता समाग्रे कुण्डरडाग्ग
 उदरदुमिओ भवविष्णावसिसयमाहो वरि काम नपुमगताए
 वीरिउण वीरिदिगिवाइयमरीरा नेह पमोतुण तीव्र धव दण्ण
 अनेविषाए कुण्डिमि इवियताए उदरजिह्वा ति । समो
 विष्णुसमेता चव पदवशावमाचरणी मुपह्मइमा^{११} मरिउण
 उमदिनाम चव निम्नरुमप वनियामिदागाए कुण्डिमि नपुम
 गताए उदरजिह्वा ति । समो विष्णुसमा मरिउणे उदरचमह
 हागुओ मरिउणवसिसयमाहो वरि काम नपुमगत् परिवादिउण
 पदव मवगाह विगाग्ग पादेकयमरीरा^{१२} पदममुदमहिउण
 तीव्र चर निदुर्गमए कुण्डिमि इवियताए उदरजिह्वा ति ।
 समुदरा य वीरमरी^{१३} मरिउण नि । समो उदर नपरे
 रावग्ग मरिउणो विविष्णा मरिउण पावाइया समाग्रे
 इमाव गर उमदिभर्म वाहत्रियविगाग्ग माविषाए
 कुण्डिमि इवियताए उदरजिह्वा ति । माया मरिउण वम
 मरिउण^{१४} । विष्णु य उमदिभर्म उमदिभर्मपादियराग्ग

११ मुत्तरह गारह ११२ मरिउणदपीत । उर ति
 दण्ड मरिउण १२ वीरमरी वरिउण

मय भवितुं । मयव, को वि याणेन^{१२३} माणो कजो ति । मयववा
भवितुं । सुण ।

- एव नेवाणन्तरावधौ पवते मयणमहसुणे निगमवाहु
विचिउवेससु नमरवचरीसु^{१२४} तरुणवजकइपरिगएण बहुवज-
५ पसेमगिअं वसन्तकील्लणुहवन्तेण विहसु सयासमवपारिणी वज-
सोइगववरि ति । दहूय व अवधणवधौण वाहुकुमहगविवरणं
कइ नीववचरी वमहाण वचरीए समासण पस्विवह^{१२५}
ति कयविया वजसोइगा । पइणो ति करिव वडवर कव-
विउय संवमिवसमवयतो मेवाविमो चासं उवविमो । एव
१ न्तरमि गवममावपतिणामवतिणा वई परमवाउई^{१२६} । वते व
मयणमहसुणे नगरलोएण मोवविमो उवविमो । एसो व
तवमपतिणामवसजो मरित्तण एव उववधो ति ।

- तज्जो मय विमिउव । अहो वणसुह निवार्णं बहुउत्तमम,
विहसु सत्तावासत्त । ता पुच्छमि मयवत्तं विपज्जवसाम्मेयं
१५ निमाणं, किं वा एस मविमो वमविमो वा विविमामी
वमविमामी सपत्तवीमो वा न व ति विमिउज पुच्छियं
मय । तज्जो मयववा मणिव । सुण वपज्जवसाम्मेयं निवार्णं^{१२७} ।

इमो सुमवमवानो एस अहाउयं पाविउज उववो
समाजो इमस उवविमत्त गेहपणाए मोहपदिगाम्मिहमाए

१२३ ववि व वजेय । १२४ वजवचरीसु वजवचरीसु । १२५ वज
नीववचरी वजवचरी वजवचरी वजवचरी । १२६ वजव-
विमिउजवमवसु । १२७ वज वजवचरीवजवचरी । वजवचरी ।

रासहीय गम्भीरि रासहृताय उववञ्चिदि ति । तमो य निगामो
समाधो उमदिमस्तस्य अमणोरमा इति ससप्तमिपसरीरविपी
गन्धमादध्वहणपरिगन्धयसरीरो अविधिसमय चिद्विष्ण ममो
समाधो उमदिमसंगवस्तस्य चैव भाइदिमसमिपस्तस्य चण्डा-
स्तस्य अमदिगाभिदाणाय भाविषाय कुण्डिमि नपुमगताय
उववञ्चिदि ति । तमो य निरुद्धता समाधो कुण्डिमोहमा-
कडदुसिम्भो अपरिण्णायविधिसयसङ्गो अवि कासं नपुमगताय
अविष्ण संहविणिवायसरीरा देह पमोत्तुण तीस चैव चण्डा
अमदिमिषाय कुण्डिमि इधियताय उववञ्चिदि ति । तमो
विणिग्गवमता चैव पदमवात्मावगती सुभङ्गदत्ता^{११} मरिड्ग
उमदिमस्तस्य चैव मिह्वामय इधियाभिदाणाय कुण्डिमि नपुस
गताय उववञ्चिदि ति । तमो विणिग्गमो समाधो अमन्धमह
हानुमो सुभङ्गेयपरिभूमो अवि काम नपुमगतं परिवान्तिड्ग
पदसे मवर^{१२}ह किसानुणा धारोकयसरीरा^{१३} पञ्चतमुवगन्धिउम
तीस चैव मिह्वामाय कुण्डिमि इधियताय उववञ्चिदि ति ।
समुन्मो य वीरमयी^{१४} मरिश्मह ति । तमो पायद नवरे
रायममा मण्डुतो विषविण्ण मणन्विगा पायदया समागी
इमस्तस्य चैव उमदिमस्तस्य काळव्रणियाभिदाणाय भाविषाय
कुण्डिमि इधियताय उववञ्चिदि ति । आया समागी कमेग
सुरतप्रमणा । विभा य उमदिमेण उमरविमयाभिदागम्

११ पुष्पराह तस्यह । ११५. मन्धीकणपीर । पर एति
रास्य विष्ण । १४ वीरगती सुविदेव

अथ मणिर्य । मयव को वि बाणेज^{११३} माणो कयो ति । मयववा
मणिय । सुण ।

एव च बावन्तरमग्ने पक्ते मयवमहस्ये निगवाहु
विचिन्तेसाणु मयवचरीणु^{११४} तरुणवणमन्तरिगण्य बहुवण-
१ पममन्त्रिज वसन्तक्रमणुहकतेज विह्व समासमचरिणो मय-
सोद्दगचरि ति । इहूण य कमाप्पकोसेणं बाहुकुमम्वनिपमं
' कयं नीमचचरी अम्हाय चचरीय समासन्न पत्तिवम् ^{११५}
ति कयचिवा कयसोद्दग । पहाणो ति करिय इहयर क-
चिन्न संवमिवसम्भगणो मेवाविम्ये चारयं उमन्त्रिओ । एव-
१ स्तरमि गकवमाणपरिणमवसिगा कयं परमचादर्थ^{११६} । यत्ते व
मयवमहस्ये मयवकोरण मोवाविम्यो उमन्त्रिओ । एतो व
तत्तमपरिणमवसम्ये मरिन्न एव उवकमो ति ।

तम्ये मय चिन्तिय । मयो अम्पसुह निबार्ण बहुमुत्तरक-
भित्तु सत्तारवासस । ता पुच्छमि मयवत्तं कियन्नसणम्ये
१५ निबार्ण, किं वा एम मयिओ अमविम्यो वा सिद्धिगामी
असिद्धिगामी संपत्तनीओ वा न व ति चिन्तिन्न पुच्छिं
मय । तमा मयववा मणिय । सुण र्वदन्नसणम्ये निबार्ण^{११७} ।

इमो सुतमयवमो एम क्हाउमं पाप्पिन्न उन्मो
समागो इमन्ना उमन्त्रिचत्त मेहफम्याय बोइपटिमाप्पिहाण्य

११३ अपि च जयेन । ११४ मयवचरीणु उमन्त्रिचत्तेषु । ११५ कयं
नीमचचरी मयवच चर्या उमन्त्रिचत्त परिकल्पिते । ११६ मयवपु-
विचिन्तेसाणु । ११७ सुत मयवमम्येविचिन्तय । निबार्ण मयव ।

गुणसेनेण भणिय । मयच, कयचो सि सेनेण निजे
मकारण । ॥ पुण इम भणियमासि । अहा ।

सर सासयमि हाये तस्सोषाय परममुप्पिमणि ।
पगमसहाए सुपुरिसाय मणो तहि सुतो ॥ ७१ ॥ ति
अह कि पुण तं सासय थरण को वा तरस साइमो
उगमो ति ॥

विश्वसेनेण भणिय । महाराज सासय धर्म नम, यय
पाणिओ अट्टिअकम्ममसककइविक्कुहा अम्मवरावरणरोयसो-
याइरहिवा निकममाणत्तणमुहयाणो आयामिद्विहमुद कास
विद्वन्ति ॥ त पुण सयअइसरवणायरहि तन्नेककन्धेहि
सुगमुरूपहि सम्बन्धि मणिय इमस्म यय पान्सग्गम्मियस्स
सेतसेगस्स चूटामणिमूय परमरय धर्म ॥ ति । साइमो
उण उगमो इमस्स सम्मत्तमाणवणत्तकराणो पत्तिवाइमो ति ।
एसो ॥ सिद्धिअम्मसत्तुपप्पेहि ववन्निमो । तव सिद्धिअम्मो
हुवाम्मविहो ॥ त अहा । पत्र अगुमयाइ तिग्ग गुणववाइ
वसरि मिक्याववा ॥ ति । साहुअम्मो उण वमविह । त अहा ।
उम्मी य महवअवमुत्ती तवसज्जमे य सेट्ठये ।
सुअरं सोरं अनिअरं य वरं य अइअम्मो ॥ ७२ ॥

पपरत्त उण सुविहम्म वि पम्मम मून्वचु सम्मत्त । त
पुणो अगइअम्ममंजावनेयिरम ॥ अगुगं हुहु ॥ हवइ ति ।

१४४ अयमिं दीर्घं चोने फलदी अल्लोचनीयदेवत्वमीमूणी,
दीर्घं उर्ध्वं वरं सिद्धिम् । १४५ अगुगतादुरिअर सेत्रोत्त
पुणमणीमूय वमरर ववम् । एगु हने वेत्तवविटो ।

१४६ अट्टिअम्ममवववम् । वेदिव वेदुम् ।

अथानुविशमिभूतस्य । इति या क्यपाणिगद्भा नाकमसता
 होअण पसुसमय तेव महादेव्यादिभूवा काठ काठण सवण
 णीए चव पुचछाए उववमिहि ति । उववमो व सो वाक्याने
 तेव गन्धारनिमग्नतीरमि ११ सेउमाणो उंसदिमसपुना निस्स

- ५ काप्पेण रिउपुत्तो' ति मिहिउण सिरेइरानिक्कसक्यसि
 क्यप्पे उइमि पविस्समिहिइ ॥ एवपक्खरसाणमेव निवाण ।
 मविमो व एसो सिद्धिगामी व, केकक्यसपत्तयीमो ति ॥

तमो मए मणिसं । ययव, कहि पुणो सो अकमत्ताण-
 म्हर उववमिहिइ ति कया वा बीवसंपटी मुत्तिसपटी व
 १ मविस्सइ । मगवया मविम । सुण ।

अकमत्ताणत्तर वाजमत्तरसु उववमिहि^{११} ति । तमो
 तस्मिं चव कप्पे भाणवत्तिवसरसमीने सासयमुइक्यवावदे
 इदीए सुम्मत्तं पाविहिइ । तमो चउगाइसमावमो ससेग्गेसु
 समइच्छिम्सु मक्कमाइणेसु इदेव गन्धासइणवए पाविउण नरव

- १५ इत्तज अमरचणं अमरतेवविआहरसमणगणिसमीने पवमिउण
 पम्माउ सपत्तकेवमो मुत्ति पाविस्सइ ति ।

तमो ममेव सोअण जानो सीवमो, निवत्ता मवधात्तामो
 मई । तमो अणुमविय वाणमिउण^{१२} काठग चइइविचं
 करमिगं निक्कत्ततो मुगाहीक्यामयेवसस भववमो इन्दउण-
 १ गइरत्तम समीने । ता एव मं निग्गेवउरण नि ॥

१ १ कवट्ठक वम विम्वक्का वयस तीरे बीउअण । १४८
 वक्कणोविमि देउरीदेवैसु कलमिअत्ति अकमत्तं परिपठिअण ।
 १४९ कववीअण्योउणमुत्तम्य ।

मुगन्धस्य वा अहोत्रिसिगुणत्वस्य वा तिरियत्रिसिगुणत्वस्य वा,
 तदा भोगोत्पन्नपरिमाणस्त्वस्त्वगुणत्वस्य वा तदभोगपरिमेग-
 हेत्वरुक्मादपरिवर्जनं वा; तदा अवज्ञाणायरियपमायामरिय
 द्विस्यवागपावक्रुम्भोवपसकम्भणाणत्वदण्टविरुगुणत्वस्य वा महा
 सावज्जोगपरिवर्जननिरवज्जोगपन्तिसेवणस्त्वस्त्वणसिक्त्वात्वस्य वा ५
 तदा द्विसिक्त्वयगद्वियस्त्व द्विसापरिमाणस्त्व पद्विणपमाणकरणदे
 सान्नासियसिक्त्वावय वा तदा आहारसरिरसकारकम्भचरकम्भवा-
 चारकम्भकणमोसद्विसिक्त्वावय वा, तदा नायागयाण कृष्णिज्जाण
 कल्पणाईग वज्जाण देसकम्भस्त्वसासकारकपञ्चुय पराप मत्तीप
 आत्मागुगद्वद्यप सत्रयाणं दार्पं ति इत्यन्वयगतिद्विसंविमगसि १०
 क्त्वावय वा । से य एवं कुसलपरिणामनुवे पट्टिवक्त्रगुणत्वस्यसि
 क्त्वावय मावभो अपरिवर्जितपरिणाम न्ने स्तु समावर इमे
 अइमार । स अहा । उह्वुत्रिसिपमात्राकर्म वा अह्वुत्रिमिपमा
 जाइकम् वा तिरिवत्रिसिपमात्राकर्म वा रत्तवुद्धि वा सइव
 ग्तरदं वा तदा सवित्ताइत वा सवित्तापन्निवदाइत वा १५
 अपवत्तिमोसद्विमकर्म^{१५५} वा कुपगत्रिमोसद्विमकर्म वा
 कुपुमेद्विमकर्म वा तदा इत्ताकर्म वा वणकर्म वा साग
 द्विकर्म वा माद्विकर्म वा पन्थिकर्म वा तन्तवाणिम्व वा
 केसराणिज्ज वा गसवाणिज्ज वा विमराणिज्ज वा अत्तपीअगकर्म
 वा निउमण्णकर्म वा ववगिशावगर्थ वा असइपोमग वा २०
 सरदइउत्रायमोमगर्थ^{१५६} वा तदा कंदर्य वा कस्तुदर्य वा

१५५ अत्तपीअगकर्म । १५६ कस्तुदर्यकर्म । इति
 इति । अत्तपीअगकर्म ।

परविहपरिणामो सम्महिती त्रिवेदि पद्यतो ।

पद्यो य भवसमुद्गच्छर वेवेय काळेय ॥ ८१ ॥

तद्यो य तसे वि य र्ण छिईए पञ्जिजोवमपुहुत्तनेते^{११५}

स्त्रीये परकबभो सुहयपरिणामगम्मे देसकिई पञ्चिम्मे । तं

५ बहा । दूष्मपाणाद्विषयविरमणं वा दूष्मसुसाभावविरमणं वा दूष्मपाणाद्विषयविरमणं वा परदारगमणविरमणं वा सद्यारसंश्लेषं वा अपरिमियपरिमाद्विरमणं वा । से य एव देसविरहपत्तिना

मञ्जुते पञ्चिभाणुष्ये भावमो अपरिविहविरिणमे नो रुद्धि
समायत्त इमे पद्यारे । त बहा । कर्ण वा बह वा छि-
१ केमे^{११६} वा अभावारोपणं वा मत्तपाप्मनोत्तेमे^{११७} वा तद्वा

सहसम्पत्तान् वा रहसम्पत्तान् वा सद्यस्सत्तमेय वा मोसो-
वपसे वा कूबेकूकरणं वा छद्वा तेणहई वा तत्करप्पमोर्णं वा

किन्दरम्मात्मनं वा कूट्टुत्तकूट्टमाने^{११८} वा तत्पडिक्कमत्तवहर्णं
वा तद्वा इतिविषयिगद्विवागमणं^{११९} वा अपत्तिगद्विवागमणं

१५ वा अणत्तकीडं वा परविषादकरणं वा काममोगद्विषाद्विषयस
वा तद्वा कत्तभुपमाणाहकम्मे वा द्विष्यत्तुक्कणपमाणाहकम्मे

वा कम्पत्तपमाणाहकम्मे वा तुप्पवत्तपप्पवपमाणाहकम्मे वा कुवि-
रप्पमाणाहकम्मे वा तद्वा अमे य एक्कात्तए संसारसागरद्विष्य-
२ क्कित्तत्तए सुहपरिणामभावमो चव नो भावत्त ति । तद्वा

३ ११५ तस्यो रुतसुणे व पञ्चिम्मे । तं बहा । उद्धुविदि-
से मपु

११५ मपु ११६ मपु ११७ मपु ११८ मपु ११९ मपु

११५ मपु ११६ मपु ११७ मपु ११८ मपु ११९ मपु

हीनरेण कम्मवणत्त दानाण्येमा^१सं सिक्खमुदपायवत्त निरुव
इयवीय संसारचारवत्त मोयावणत्तम^२व विस्तामणिरवणत्त म
कट्टपभाबवण्यं अण्णंमि संसात्सायर अपत्तपुत्रं पत्तवमम्मस-
मोहणीयकम्माणुवेयणोवसमस्तयसमुत्तं पत्तमसोवनिम्मेमाणु-
म्पा^३त्ति^४ सुहायपरिणामकं सम्पत्त पाठण^५, तल्लहसमकत्तं ५
व दुवे नाणाणि । ई अहा । मइण्णं व सुयमार्गं व ।
तथो तंमि पत्ते समाणे से बीरे बहुयकम्ममसमुत्ते आसम
नित्सरूवमावे पत्तन्ने संविमो निम्बिणो अणुकम्पापर त्रिणत्व
णत्तं आदिह^६ । मणिय व ।

सम्मत्तं उवसममाइपदि छप्पि^७वत्तव उवापदि । १
आयपरिणामकं कट्टेहि पत्तवमोणेहि ॥ ७४ ॥
पत्त व परिणामो पत्तु जीयरत्त सुहो व होर बिसेमो ।
कि मल्लकल्लमुत्त कण्ये मुधि सामकं होर ॥ ७५ ॥
पवईह व कम्मार्थं विधाणि^८ वा विवागमसुई ति ।
अवरत्ते वि व कुणह उवसममो मत्तवत्तं पि ॥ ७६ ॥ १५
मत्तपिबुहेसरत्तोत्तं दुक्कं विव आबमो व मत्तन्तो ।
मंभगमो म मोपत्तं मो^९त्तं विवि पायेर ॥ ७७ ॥
नारत्तिरिपत्तमरमयेसु विस्सेयमो वसर दुक्कं ।
अक्कपरत्तोयमगो ममत्तविस्सेयगरदिमा पि ॥ ७८ ॥
इत्तं पाजिनिपई मोमे मयत्तागत्तंमि दुपत्तं । २०
अपिसेसमो उणुक्कं सुहा पि सामत्तमो कुणह ॥ ७९ ॥
यत्त तमव सत्तं बीत्तं सं त्रिणिहि पत्तं ।
सुदपरिणामो सत्तं कट्टा^{१०}विस्सेयत्तवत्तं ॥ ८० ॥

१५ इत्थेहि । १५१ अण्णंमिणोत्तवत्तं । विस्सेय
केत्तं विस्सेयम् ।

तं च कम्प्य बहूदा । त बहूदा । माण्डवरमित्रं वरिसवात्मनिर्म
 वेयमिन्द्र मोहनिर्म बहूदे नाम गोर्तं अन्तराय च । एवस्स
 उय मिमिच्छ मिच्छत समाने अभिर्त्तु पमायो कसाधा बोगा
 य ति । एगपरिणामसञ्चिरत्स एवस्स दुग्दिहा टिइ समस्साया ।

५ तं बहूदा । उक्कसिया य बहूमिया य^१ । क्ख न च सा
 उक्कोसिया सा तिन्नायुहपरिणमच्चणियार्त्तं माण्डवरणरिसणा-
 वरणत्तेमणीवअन्तरायार्त्तं तीर्त्तं सागरोत्तमकोट्टकोटिमो, मोहनि-
 अस्स सत्तर्त्तं, माय्त्तेवार्त्तं वीर्त्तं तत्तीर्त्तं च सागरोत्तमार्त्तं
 भाउवस्स ति । बहूमा उय उक्काप्पिपमिषामसंक्खिस्स वरत्त

१ सुदुत्ता नाममायार्त्तं अत्त, सेसाय मिम्सुदुत्तं ति । एवमित्त्त
 य इमस्स कम्पस्स बहूपवत्तकरण्य यया वंसुगपेत्तप्पय^२
 क्खवि पग सागरोत्तमकोट्टकोटि मोचूण सेसामो हविबामो
 हवन्ति तीर्त्ते वि य न वेवमेत्ते हविण तवा कण्ठाक्केसप-
 तिणामकम्पणो मागाउरणरिसणावरणत्तरायपडिबभसणावमावो

१५ मङ्गलीयकम्पनिवत्तिजा अक्खत्तुप्पेजो कम्पगच्छी हवइ ।
 मणिय च ।

गण्ठि ति सुदुप्पमो कक्कयहपक्कयहत्तागिह व्व^३ ।

जीयस्स कम्पअजिनो यत्तरापदामपरिणामो ॥ ७३ ॥

तं च पत्ते समाय जति एग जीते च तं मिन्दइ

१ जति पग जीते च मो मिन्दइ । क्ख न च से मिन्दइ,
 से अपुक्कअरण्य मिन्दइ । तयो तमि मिन्ने समाने जतिव

१ उक्क यक्कयव । १ ४ कम्पव्वयाय । चोक्क इति वेस्सो

१ चपुमिडेय । १०५ कप्पयवत्तुप्पमिह इव ।

हीनरूपं कम्मवणस्स दाणाण्येगमेसं सिबसुहपायवस्स निरुव
 हयवीव संसारचारवस्स मोयावणसमस्य भित्तामणिरयणरस म
 सुहुयमाववज्जयं अणान्मि संसारसायर अपत्तपुण्यं पसंभमम्मत्त
 मोद्धणीयकम्माणुवेयणावसमस्सवसमुत्थं पसमसवेयनिम्बेयाणु-
 म्पात्तिं सुहायपरिणामकं सम्मत्त पाउण्ड, १ तद्धासमकाल ५
 च दुवे माणणि । तं बहा । मइन्दणं च सुयनाग च ।
 तथो तंमे पत्ते समाणे से बत्ते बहुयकम्मममुजे आसम
 नियसकवभावे पसन्ने सेविमो निम्बिगे अणुक्म्पापर विगतव
 ण्णं जाविहव । मणिव च ।

सम्मत्तं वयसममावपदि छप्पिण्डप उज्जापदि । १
 आयपरिणामकं वमोहि पसत्तपणेदि ॥ ७४ ॥
 पत्तं च परिणामो यत्तु जीयरस सुद्धो च होर विधेमो ।
 किं मलककट्टमुद्ध कवपी मुवि सामकं होर ॥ ७५ ॥
 पयईह य कम्मार्थं विधाणिड या विवागमसुद्धं ति ।
 अवरदं वि ज कुण्ड वयसममो सत्तपकारं पि ॥ ७६ ॥ १५
 वरविबुद्धेसरसोपपं दुक्कं विव मावमो ॥ मयमो ।
 वंवेगमो न मोक्कं मोक्कं विवि पत्तह ॥ ७७ ॥
 नारयतिरियनरामरमवैसु निप्येयमो पत्तह दुक्कं ।
 वक्कपपरकोपमग्गो ममत्तविसवेगद्विधा पि ॥ ७८ ॥
 वद्धं पाणिमिवाहं मावे मयमागरमि दुक्कत्तं । २०
 वयिसेसमो उणुक्कं बुद्धा वि सामावमो कुण्ड ॥ ७९ ॥
 मयह तमेव मय्ये वीसत्तं अ विवेदि पत्तत्तं ।
 सुदपरिणामो सत्तं कम्मविसात्तिपारहिमो ॥ ८० ॥

१५ प्रयोगः । १५१ चक्रवर्तिनोर्वचनम् । विवेदिप
 वेगः निर्दयत्वम् ।

एवमिहपरिणामो सम्मादिद्वी त्रिवेदि पञ्चतो ।

पञ्चो य मयसमुहं कञ्चर वेवेण काळेण ॥ ८१ ॥

तस्यो न तौत्ते वि य णं रिप्प पन्निमोवमपुहुत्तमेत्ते^{१५२}

सोम परमवमो सुहयरपरिणमगम्य देसविर्हा पडिबम्ह । तं

१ बह्वा । धूमपाण्णइवायविरमणं वा धूमपाण्णसावायविरमणं वा

धूमपाण्णत्तण्णविरमणं वा परवारगण्णविरमणं वा सवारसत्तेत्तं

वा अपरिमियपरिमहविरमणं वा । से न एव देसविहपरिभा

ममुत्ते पडिबभाण्णम्ह भावमो अपरिवडिबपरिणमे मो सत्त

सुत्तायत्त इमे म्हावारे । स बह्वा । कर्म्म वा बह्वा वा ज्जि-

१ च्चेत्ते^{१५३} वा ज्जिभारोत्तम वा मत्तपाण्णोत्तमे^{१५४} वा त्था

सत्तसम्मत्तसत्त वा सत्तसम्मत्तसत्त वा सत्तसम्मत्तमेव वा मोत्ते-

वत्त वा कूटवत्तवत्तं वा त्था त्थावत्तं वा तत्तवत्तमेव वा

विक्खवत्तवत्तं वा कूटवत्तवत्तमे^{१५५} वा तत्तवत्तवत्तवत्तं

वा त्था इत्तिविक्खवत्तवत्तवत्तं वा अपरिवत्तवत्तवत्तं

१५ वा ज्जिभारोत्तं वा परिवत्तवत्तवत्तं वा कामभोगत्तिवत्तवत्तं

वा त्था ज्जिभारोत्तवत्तवत्तं वा विक्खवत्तवत्तवत्तं वा

ज्जिभारोत्तवत्तवत्तं वा त्था ज्जिभारोत्तवत्तवत्तं वा

ज्जिभारोत्तवत्तवत्तं वा त्था ज्जिभारोत्तवत्तवत्तं वा

२ इमं एवाकम् जत्तवत्तमे न पडिबम्ह । तं बह्वा । उहुत्तिसि

१५२ कर्म्ममत्तवत्तमे । १५३ ज्जिभारोत्तं ज्जिभारोत्तमे ।

१ ४ मत्तवत्तवत्तं मत्तवत्तवत्तमे । १५५ ज्जिभारोत्तमे ।

१५६ इत्तिविक्खवत्तवत्तमे । इत्तिविक्खवत्तमे ।

गुणज्वर वा अहोत्रिसिगुणज्वर्यं वा तिरियत्रिसिगुणज्वर्यं वा,
 तदा मोगोबमोगपरिमाणसम्प्लगुणज्वर्यं वा उबमोगपरिमोग-
 हेत्परकम्मादपरिवर्जणं वा तदा अवग्याणावरियपमाभावरिय
 हिंसपवागवावकम्भोवपसम्प्लगुणज्वर्यं विरहगुणज्वर्यं वा तदा
 सत्वप्रभोमपरिवर्जणनिरवज्जबोमपन्तिसेकणासम्प्लगुणसिक्तावयं वा ५
 तदा त्रिसिचयगद्वियस्स त्रिसापरिमाणस्स पन्तिपमावकरणदे
 सत्वगासिचसिक्तावयं वा तदा आहारसरिरसकारकम्भचेरअध्वा
 वारसम्प्लगुणोत्तहसिक्तावयं वा तदा नायागमाण कम्पणिज्जाण
 अन्नपाण्णईण दम्भाणं देसकालसदासकारकम्भजुय पराप मचीप
 आयागुग्गह्मए सज्जमाण तार्णं ति इत्थम्भरणपतिद्विसविमगासि १०
 कम्मावयं वा । से य एवं कुसलपणिणमजुचे पट्टिबसगुणज्वर्यसि
 कम्मावयं मावमो अपरिवर्जियपरिणामे नो ररुद्ध समामरइ इमे
 अयमार । स अहा । उज्जुत्रिसिपमाणाइकम् वा अहादिमिपमा
 पादकम् वा तिरियत्रिसिपमाणाइकम् वा तेत्तवुद्धिं वा सइज
 म्तर्यं वा तदा सविच्छाद वा सविच्छपण्णिवदाहार वा १५
 अज्जठल्लिओत्तहिमकण्णं^{१५०} वा दुयइत्तिमोत्तहिमकण्णं वा
 तुप्पेत्तहिमकण्णं वा, तदा इत्तालकम्भ वा वणकम्भ वा साग
 डिक्कम्भ वा माडियक्कम्भ वा फडियक्कम्भ वा दम्भवाणिम्भ वा
 केसराणिम्भं वा रसवाणिम्भं वा विमराणिम्भं वा जम्भपौष्ठाकम्भ
 वा मिट्ठपण्णकम्भं वा दम्भिक्कावयं वा असइपोमय वा २०
 सरइत्तनायसासण्यं^{१५५} वा तदा कंदूर्यं वा कस्तुरियं वा

१५० अरुणतीरविच्छादम् । १५५ अज्जठल्लिओत्तहिमकण्णं इति
 इति त्वरेण । अज्जठल्लिओत्तहिमकण्णं विच्छादः ।

मोहरिये वा संजुतादिगण वा उबमोगपरिभोगद्वार्ये वा छा
मण्डुप्यणिद्वारे वा बबदुप्यणिद्वारे वा काबदुप्यणिद्वारे वा
सामाद्वयस्त सद्मकर्म वा सामाद्वयस्त मण्डुप्यणि
कर्म वा तदा भाष्यजपयोगे वा वेदकर्मयोगे वा

५. सरागुवाद्य वा कपागुवाद्य वा बहियादिगमकर्मकर्म^१
वा तदा कर्मदिनेदिनदुप्यदिनद्विवसेवासंघातुस्वरूपं^२ वा
कर्ममन्त्रियदुप्यमन्त्रियसेवासंघातुस्वरूपं वा कर्मदिनेदिनदुप्य
दिनेदिनद्विवसेवासंघातुस्वरूपं^३ वा कर्ममन्त्रियदुप्यमन्त्रि
यद्विवसेवासंघातुस्वरूपं वा वेदकर्मयोगे वा वेदकर्मयोगे
७. पाठकर्म वा तदा सविचनित्तिकर्म वा सविचनित्तिकर्म वा
कर्मद्वारे वा परबबर्मे वा मण्डुप्य वा कर्म वा एवं वा
मुच्यमान्यतिक्काकमाद्वारे वावर। ततो न वे द्मेगलुद्वारे
कर्म वा बहिरिद्वारे ततो कर्मद्वारे परिवायविचसेमं तमि वा
कर्म वा कर्मयोगे वा कर्मयोगे संवेजेसु सागरेकमेसु रद्विरसु सव्य
१५. विराजकर्मणः सामाद्वयस्तसुखीतुस्तुस्यसम्पन्नेयदिद्विजपदम्
वेदकर्म वाकर्म पाठकर्म। ततो एवं वेद त्वसमसेतो^४ एवं
वेद सव्यमेति वि। यामि ५।

सम्पत्ति ४ एवं पक्षिपुष्टिमेव साविभो वाजा।

वायोवसवकर्मणः सागरसंघातु^५ होन्ति ४८९।

१५१ यदि उद्वक्तमेव। मन्त्रकर्म यदि मन्त्रकर्म। १५

कर्मदिनेदिनदुप्यदिनेदिनद्विवसेवासंघातुस्वरूपं। कर्मदिनेदिनद्विवसेवासंघातुस्वरूपं।

१५१ कर्मदिनेदिनद्विवसेवासंघातुस्वरूपं। कर्मदिनेदिनद्विवसेवासंघातुस्वरूपं।

कर्मदिनेदिनद्विवसेवासंघातुस्वरूपं। १५१ कर्मदिनेदिनद्विवसेवासंघातुस्वरूपं।

कर्मदिनेदिनद्विवसेवासंघातुस्वरूपं।

एवं अन्यद्विवद्विष्ट सम्मते वैवमणुपत्रम्भोत्तु ।

अथपरसौद्विष्टः एवमभेदः च साधारः ॥ ८१ ॥

तथा व्यवसृष्टेऽपिरिसमशीप सासुय अणन्तैवद्वारनाथ
दंतण पाण्ड्य । तत्रो कनेण स्वत्वयससमबोका ताद्विकर्मसे
सम्भकम्मविण्णुके पाउण्ड सामय आम ति ॥

एतद्वत्तरीम य गुरुवद्वायपणजत्रणियमुहपरिजामाणक
बुबहुकम्मन्वणेन भावजो पवससम्भटाणुववगुणम्वसिक्ताव-
ययुवद्वायप मत्रिभ गुणसेजेग । ययव वजो ऽह जेव मय
पावमसम्भवाकणं रमाहविसुधावण पसमाहगुणकारणं मवचार
यन्तिस्तारवं सुयं ते वयणं ति । ता आहसह सपव, न मय
कयम्भं ति । अहवा आहह चेव मयववा । ता देहि मे ताव
निहिपम्मसारमूय अणुम्भयाह गुणद्वारे । गुरुणा मत्रिभं किञ्च
मेवं तप्यारिसाणं^१ मवसत्ताणं ति विहिपुत्रय विभाणि
से अणुवयाणि, अणुसासिभो य बहुविद्ध । तत्रो वन्दिऊण
परममर्चीर सपरिवार गुह पविद्धो मयर् ॥ कयभोपगोत्रयाणो
य परिणमप्याय त्रिषहे पुणो ति निगाभो ति । वन्दिवा मगग
देवगुरो । कायोद्वमणुमामिभो य गुरुण्य । तत्रो य कवि वेवं
पञ्जुवासिऊण विहिणा पुणो मयर् परिट्टा ति । एवं उभयकाम्यं
गुरुदक्षणन्वैकणसुणममोम्भमणुहकत्तरस अहभो मासो, परिणभो
से कम्मो । कयसमर्चीर^२ य तत्रो अत्रय मयर् वित्रयसेगा
मत्रिभा ति ॥

मोहसिद्धिं वा संमुखादिगण वा अवभोगपरिमौगान्तरं वा त्वा
मप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं वा कामुपनिष्ठाणं वा
सामाह्वस्त स्वमकर्णं वा सामाह्वस्त स्वमकर्णं
कर्णं वा त्वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं वा

५ सदाशुवाइत वा कदाशुवाइत वा बह्मिषादिगणमन्त्रेण^{१५५}
वा त्वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं
वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं
वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं
वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं

१ पाकमय वा त्वा सन्निवृत्तिरूपमय वा सन्निवृत्तिरूपमय वा
कामाह्वस्त वा परवचनं वा मन्त्रसिद्धिं वा मन्त्रे व एवंवाइत
मुनमयसिद्धिवाक्यादयोर नावद । सभो ज-से इमेणाशुकरेण
कर्मणं विदित्वा सभो कर्मविदं परिणामविदं सभो वा
कर्म मन्त्रेण वा कर्मणं सभो सभो सागरेण सभो सभो

१५ विदुःकर्मणं सामाह्वस्तमुपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं
नेरकं वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं
नेरकं वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं वा अप्युपनिष्ठाणं

अम्मर्त्तमि व कन्दे पश्चिमपुत्रेण सावभो हारका ।

अरभोक्तमप्युपनिष्ठाणं सामाह्वस्तमुपनिष्ठाणं^{१५६} इति ॥ ८९ ॥

१५५ बहिः उपनिष्ठाणं । मन्त्रमयं बहिः उपनिष्ठाणं । १५६

अम्मर्त्तमि व कन्दे पश्चिमपुत्रेण सावभो हारका ।

१५७ अम्मर्त्तमि व कन्दे पश्चिमपुत्रेण सावभो हारका ।

१५८ अम्मर्त्तमि व कन्दे पश्चिमपुत्रेण सावभो हारका ।

१५९ अम्मर्त्तमि व कन्दे पश्चिमपुत्रेण सावभो हारका ।

इसदृष्टपारिष्ये उद्यमाद्यविबुधवर्णपससिपस्तममुहसमेया^{१०}
 मन्त्रप्रामादयरनगरपट्टणमहम्भश्रोणमुहसनिवेससयसकुम्भ^१ ' विह
 रिञ्च मेडगि, मिञ्चुत्तपट्टमग्गपण्णिये य सदग्गकहणत्रिबाय
 रोदण्ण व हिञ्च मन्त्रकमउयरे, महात्तवप्परणपरिकम्मियस
 रीरा^२ त्रिणोत्तपट्टम मग्ग काळ्यास कल्ल काळ्ण पाय्मेवग ५
 मन्त्र देह पण्णियन्ति^३ । तथा अहं पि इयानि इमेण चव
 विहिणा देह परिचय्यस ति । पत्तो व मए मवत्तवत्तुहसदु
 ह्मो सयत्तयेयाग्गेयविबायरा सासयमुहप्पमात्रककप्पपायवो
 सयत्तयेयानिरुवगप्पित्तमणी निवडससारवत्तहिपोवम्भो वम्भ-
 सारह^४ मयव विप्रयसेजायरिभ्ये वि । अमो पवत्तमा १०
 धीरपुरिससविद्यं कम्मवणग्गवाण्णं एवस्स समीरे महापप्पमं
 ति । चित्तिञ्च सदाविवा गग सुबुद्धिपमुहा मन्तिणो ।
 कङ्कियो य तेमि निययादिण्याभा । तथा तयसङ्गमो चवोत्त
 उच्चिणवयणमागदि मगिम्भ च तदि । अहो महापुरिससदावागुग्गं
 दवन्न मन्तिव । म्भरववायानियमन्निज्जलमन्त्रगववन्दमिम्भव १५
 च्छेदमि वीत्तमोप विवमये मक्कियाणं अहामुहं मा करह
 पटिपपं ति । अन्ने च । देव, का नाम करसह मुद्धिचणं

१ उद्यमादिविबुधवर्णपससिपस्तममुहसमेया । उद्यमादिभ्यस्तु
 रत्तान्तवरादिभिः प्रमाणः । १ २. महम्भ-वीज्येनी प्रमर्शनात्
 कवली सारही । १ ३. मन्त्रकमउयरीयः । परिचय्य तु मरया
 निरुद्ध कथन च विहिणवत्तये (म. १ ११) परिचय्य विहिण
 कत्तं तु रोदण्णिययोः । १०१ चरतोत्तम तु जलपट्टसिरेह ।
 तय देह वडिपवर्जः । १ ४ कम्मसारहि ।

- ततो भङ्गनैस्तु कइवपरिणेतु रत्नो गुणसेनस्त पत्ता-
 यतकसठितस्त कइवि सोऊण हाहारवगन्धियं मरफनरवन्धे
 निव पत्तावडव संसारमससस्त निव न्हाहासं बीजमेवस्त
 निव पत्तावडव, मरगाइण्डिमसट,^{१४१} वेण्डिऊण तं कज्ज-
 ५ वसवणिण पटपुरिष्ठपरिवकम्पं कज्जसकपुडवपरिवान्धं सर्वं
 परमसवेममाकियमइत्तु इत्थं कज्जसिसर्जवज्जेमपकाइण्डिऊण
 कज्जसकपुडवस्तान्धियपावज्जेस्त सपुण्णं किंता । “अने
 नि एव तेव मरजवम्माणे सि । अहो पुं सखु एवं विस्स-
 वसाने बीजकोटं ते कथा ते तज्जेमन्धुमूए अकिञ्चकिञ्च-
 १ मणिसिद्धे परमसिसिम्भज्जुनेसिए कम्मे कज्जसुरात्मा व्यापरा-
 साम्मे अजगन्निवे पम्बयन्ति ।” ततो व पाणवडमुसावावज
 वत्ताल्लामेहुजपरिमगइभिरया वावाकमेसेणायंसपरिसुद्धकिण्णमा
 इणो^{१४२} सज्जेकण्डावपवत्तरद्विबमियकाकम्मेण्णे पक्कसमिवा
 सिगुत्ता मिद्वयात्त्ववपरिपाकज्जमेव इतिवत्तमियाएपजुवीस
 १५ भावयोववया अणसण्णम्मेवमियाएपावच्छित्तमिजवाइसराइर
 म्पिण्डरत्तमेमुण्णवड्ढणा^{१४३} मासाइयाणेगपडिमापरिणो नि-
 विउत्तवज्जिण्डूरया अण्णवज्जेकज्जसकपुडवसिद्धिणो निपडि-
 म्मसुरीणा समतणमाणिसुत्तवड्ढण्णा किं बहुणा आहरससी-
 १४१ एव पण । सुवा एउत्तवज्जिण्डूरया अण्णवज्जेकज्जसकपुडव,
 एउत्तवज्जिण्डूरया अण्णवज्जेकज्जसकपुडव, एउत्तवज्जिण्डूरया ।
 १४२ एउत्तवज्जिण्डूरया अण्णवज्जेकज्जसकपुडवसिद्धिणो निपडि-
 म्मसुरीणा समतणमाणिसुत्तवड्ढण्णा किं बहुणा आहरससी-
 १४३ एउत्तवज्जिण्डूरया अण्णवज्जेकज्जसकपुडवसिद्धिणो निपडि-
 म्मसुरीणा समतणमाणिसुत्तवड्ढण्णा किं बहुणा आहरससी-

त्रसहस्रभारिणां त्वमार्दयन्निबुद्धाण्यसत्सिमपसमसुहस्रमेया^{१००}
 अगमगामायनमारपाहणमटम्बप्रोणमुहसनिवेससयसकुम्भ^{१०१} विह
 रिङ्ग मेडणि, मिच्छत्तपह्मपापहिबदे य ससम्भकहणदिबाय
 रोदण ब हिङ्ग यत्रकमस्यवर, महासकषरणपरिकम्भियस
 रीत^{१०२} विगात्तदेम ममेण कासयास काक काठण पामोवग- ५
 मन्म देह परिचयन्ति^{१०३} । तभा काई पि ह्याणि इमेण चव
 विहिण देह परिचरस सि । पत्तो ब मय मवसवसहरसदु
 सदा सयसत्त्रेवाग्रमविवापरो सासयमुहपथायककपपायवो
 सवसत्त्रेकनिककाकितामणी वियइससारबअहिपोयभूता कम्म
 सारही^{१०४} मयव विजयसेणायतिमो सि । अथो पवअमो १०
 धीनपुरिससंविद्य कम्मवज्जवाणक एयरस समीर महापम्भ
 ति । चिन्तिउण सहाविया णम मुवुप्पिमुहा मन्तिणा ।
 कहिभो य तैमि निययादिपाभा । तभा सयमुहमो चवोवक
 दहिणवमवमार्दि मगिय च तट्टि । अहो महापुरिससहावागुक्क
 देवम मन्तिव । मरपवनवाप्पियनग्निवक्कमवागवक्कविम्वच १५
 अरुमि बीरजोए दिहमंय मक्खिणां, अहामुई मा करह
 पट्टिक्कं ति । अम्म च । नेव को नाम करसइ मुदितण

१० त्वमार्दयन्निबुद्धाण्यसत्सिमपसमसुहस्रमेया । त्वमार्दयन्नि
 बुद्धाण्यसत्सिमपसमसुहस्रमेया । १ १. मटम्ब-सोकेकेनी जवविज्ज
 वक्कपी छल्ली । १ २. सवसरकत्तुगापीय । परिचय तु तस्य
 विदेह वक्क च विगात्तसके (गु. १९११) परिचय चित्तव
 कत्तुं पुनस्तिमन्तिण्योः । १०३ चरयोऽयम् तु अन्तरिक्षेः ।
 तम् देह परिचयन्ति । १ ४ यवत्तट्टि ।

- पञ्चिन्द्रो त पञ्चिन्द्राभ्यवक्रीपरिगताभो गेहाभ्यवसस्तं वा
 र्हे^{१५} । पञ्चिन्द्रं च सत्यदुष्कृतसंश्लेषं संसारार्थं हि । त
 ददुष्कृतं ताम्रं अमृताभ्येवं देवस्तु वचमिदं । असमं वा च कर्तुं
 बुद्धिमिदमेव मयमो मर्गं निवार्येति हि । तयो गच्छेत् एव
 ५ मयमिन्द्रो पञ्चमेवं^{१६} को तुल्यो मोक्षं मन मते
 द्विभो^{१७} । हि अहिमिन्द्रो मयदुष्कृतं पञ्चदुष्कृतं देवमिदं
 अयोस्यपुष्कृतं महापुष्कृतं काराभ्या मयिदि-वास्तुत्वा भिन्ना
 यमगार्ह्यं अमृताभ्येवं मयिमा^{१८} सम्माभिभो य पञ्चदुष्कृतं
 ददुष्कृतं वा पञ्चदुष्कृतं मयि पञ्चदुष्कृतं मयिमा^{१९} केदुष्कृतं
 १ स्तं, पञ्चदुष्कृतं मयमो पञ्चदुष्कृतं । एव य इभो मयिमा^{२०}
 अय मयं विजयतेऽयमिदं हि पञ्चिन्द्रो द्विभो द्विभ
 देसंमि सम्माराधनं पञ्चमेवं ॥

- इभो य सा अहिमिन्द्रो मयमो पञ्चदुष्कृतं देवमिदं
 वागमो काय कायं विष्णुपुष्कृतं विष्णुपुष्कृतं मयिमा^{२१}
 १५ देवा वागमो हि । द्विभो य तय उच्यते मो हि मय दुष्कृतं वा
 अय वा वाग वा द्विभो देव मय एता द्विभा देवदुष्कृतं पञ्च
 हि । वागमो^{२२} एव पुत्रप्रमत्तुत्तरे, बुद्धिभो य उच्यते
 गुणदेवस्तु । विष्णुपुष्कृतं वागमो तस्मै समीन । द्विभो य
 १५ देव यो वाग पञ्चदुष्कृतं देवमिदं तय उच्यते मयमो पञ्चदुष्कृतं
 मयमो देवमिदं तय उच्यते । १६ वागमो मयमो पञ्चदुष्कृतं
 १७ विष्णुपुष्कृतं तय उच्यते मयिमा^{२३} । १८ वागमो मयमो पञ्चदुष्कृतं
 १९ वागमो मयमो पञ्चदुष्कृतं तय उच्यते मयिमा^{२४} । २० वागमो मयमो पञ्चदुष्कृतं
 २१ वागमो मयमो पञ्चदुष्कृतं तय उच्यते मयिमा^{२५} ।

- मेव पवित्र छिन्नो गुणश्रेष्ठो । तमो य
 पवित्रं छिन्नस्तु तेन विद्वद्भिषया^{१०} कोटमूढद्विषण्य ।
 निरावयवद्विषयसिद्धा अद्योत वसुधुदि ति ॥ ८४ ॥
 छीय य इह समाप्तो जगत्कर्म गदयस्तत्संपन्नो ।
 बिम्बेह माविषमन्त्रो धर्ममि त्रिष्यग्वीर्यमि ॥ ८५ ॥
 छातीरमावसेहि बुक्तेदि अभिदुर्मि संसारे^{११} । ५
 सुखदमिन्न सं दुःखं दुःखं सख्यमपदिबन्धी ॥ ८६ ॥
 ब्रह्मो ॥ केव मय यजोत्पारमि^{१२} मयसमुदमि ।
 मदमयसहरसबुद्धं कर्तुं सख्यमरपयमिर्ण ॥ ८७ ॥
 पयस्तु पमाद्यैव पाद्विभ्रमस्तु सख गयसेनं ।
 ब्रह्मस्तुमि श्रीवा पावमि न बुक्कशेगण्य ॥ ८८ ॥ १०
 तापसो विद्वत्सफळो मयस्यवापययोत्पदिहीनो ।^{१३}
 सख्यमममयदमो ब्रह्मो नाहमि संसारे ॥ ८९ ॥
 विद्वद्द्वय मयस्य द्विषयमि नो कथो तस्तु अयिष्यमस्तु ।
 परिमयकोट्युप्यामो सख्य मयस्य कथं वदन् ॥ ९० ॥^{१४}
 पण्डि पुत्र पदिब्रह्मो मेति सत्रेसु नेव जीवेसु । १५
 त्रिष्यवपयामो ब्रह्मं विसेसमो अभिगम्यमि ॥ ९१ ॥
 हय सो सुखपरिचामो तेन विनिपादमो उ पाद्विर्ण ।
 मरिक्तं वदन्तो द्वयो मोहमयकर्ममि ॥ ९२ ॥
 अह सागरोजमात्रु जानो जगत्कर्म विमार्थमि ।
 दैवापुत्रपतिविदि समाप्तमो यय बुक्कममि ॥ ९३ ॥ १०

१ विद्वद्भिषया विष्णुपतिरमयद्विषयः पवित्रं १८१ अभिदुर्मि
 वेदको ब्रह्मः । १ अविमिच्छन्ने मयस्युत्तरे । १८२ मयस्य-
 वापययोत्पदिहीन इत्येवमपययोरनेन वीर्यम् । १८४ तद्वि-
 मयस्यं इति वदन् । इत्येवमपयय वदन्ता करोति ।

लोहेन^{१८०} विषाह ते हवन्ति अं वऽप्युत्तमो तेषां ।

विष्यत्सन्निऽपरे^{१८१} अह परम वैश्वस्य करणिकं ॥ १४ ॥

अह मेहासन्निविष्टसिन्धुवायविश्वस्यमो^{१८२} होर ।

यपयैवि अयेन तथा देवाय वि होर तप्यती ॥ १५ ॥

५ सो पुन मोक्ष्य इमं देहं विमर्शमि वैश्वस्यविश्वे ।

विष्यत्तह सतीरे विष्वे जन्तोमुत्तरे ॥ १६ ॥

तमि समर्यमि तत्प व तापन्ति मजोहरार नेपाह ।

कुत्तुमपपरं^{१८३} मुपन्ति य सयमरवे तियस्यविश्वामा ॥ १७ ॥

वचन्ति दिव्यविश्वमसुपाहयतिपस्यकोर्यहामो ।

१ वचन्तिविश्वमसुपाहयतिपस्यकोर्यहामो^{१८४} ॥ १८ ॥

देवा य हतिस्तिपमया करेन्ति वद्विह्वीहवायं व ।

मुनिद्वय तस्य अयं सुपुत्रह सयममुवर्षमि ॥ १९ ॥

इपरो वि व कामगुणे सहस्यस्यस्यकगान्दे^{१८५} य ।

विष्वे समपुहकलो दिवो वदेर सवर्षा^{१८६} ॥ २० ॥

१५ सुत्तपवमयकाजन्तो विष्वे वैश्वस्यं व्यद्विह्वीहन्तो ।

मासुरवररोम्बिह्वरो सपुत्रो सारयसति इय ॥ २१ ॥

तियस्यविश्वामा तत्प व तदियं कवहार महरयवेदि ।

अपवपवय ति मया पुनन्ति दिव्वाह वपदि ॥ २२ ॥

तियसा वि परमदिह्व गव्यवकारदिपकुत्रसुकोपा ।

१ सुत्तपवमयकाजन्ता नमन्ति अयमहरकरोर्य^{१८७} ॥ २३ ॥

१ ज्येष्ठे यथा समोऽयं । १ विमर्शमे अयत्त देवा ।

१ अह मेहासन्निविष्टसिन्धुवायविश्वस्यमो^{१८८} समर । १ २. इत्तुमपपरं

इत्तुमपपरं । १ १. तित्तिरि वि वीवायवत् । ११. वचन्ति

वचन्ति २। १११. वीवा. वैश्वस्यमयत्त (११) वैश्वस्य

वैश्वस्यमयत्त विमर्श । ११. तापुत्तपवमय । वै वत् म

(१) वैश्वस्य सपुत्रोत्तुपु वीवा । १११. वचन्ति

वचन्ति । वै वत् म (११४) वैश्वस्य वचन्तिमय हन्तोऽपि ।

वर्तविपिहरेष्वप्यपिरदपपत्तुसयादाह ।

परिष्कम्बिष्यत्सुपमुत्तावसिन्ननियसोदाह ॥११५॥

विषसत्तुपकुसुममण्डपकुट्टिमसकम्भममरवन्दार ।

पुष्पवटिपाङ्कजाह^{१५} परिष्कम्बिष्यत्सुपमुत्तावसिन्ननियसोदाह ॥११६॥

५ अह तेसु विषसमुम्परिषिद्धेण समं पुष्पसुप्यपुष्पो ।

विहृत् परिहृत्सुमनो भुज्जसो विष्मवरमोय ॥११७॥

मुञ्चिषु सा वि दिव्ये मोर चम्पाचये किमात्रमि ।

सुरसुन्दरीहि सखि बहिष्मिष्य सावत्स्यगूर्ध ॥११८॥

पुष्पसेवमगिसम्मा ॥ सन्निधिमिदासि तं मयमिषाणि ।

१ लीलावत्या व तदा अ मचिर्ध तं विज्ञातैह ॥११९॥

११८ दार्ढ्यकम्भमि । पुष्पवटि पाङ्कज ।

સમરાઢિત્ય-કથા

બૂમિઠા

મીઠ્ઠરબઢિનેધત્તે પ્રજામ કો —જેમને તે સ્વ મનુષ્યને
દાતાર તથા પાને પુર્ણ અથ કામદાર હા. રિત મંગલો હે જે
સિમ્ભમમાં મરણુ મ્થાન હે જ્ઞા નેત્રી મતિ તમ ગેદી હે ૧

જેમી પામ ગિત્ત વચતી તથા હે જેમને બઢિમ્ભનને તથા
૧૫ હે જેમ પિયુદ ઉત્તમ ત્તન પ્રાપ્ત કર્તુ હે જ્ઞાને ૭ મેઝમ્ભ
જન કોથ વામીયક હે તેમ સ્વચ્છ વર્ષમાનને તથા વામીય બઢિય
દેવ કો ૩ ૭ કામ-ગત-જગત વચનથી મુક્ત હે જ્ઞાને જેમુ
૫૫ તિત્તેત્ત મ્ભતો હે તેમને જ્ઞાપથી તમે ૨-૩

તૃર્ષ પ્રસન્નતી વખતે કિ તેજો ઉત્ત રેઘમે કોઈ પુજાદિ
જ્ઞા હેત્ર મ્ભરાત્ત યેત્ત ન જ્ઞાત કો હા હે તે તમને મમત
મર્ષ ॥

તૃર્ષજોત્ત મુખામત્તથી નીકલેતો માલ્લ રખી ૩ જેને રેઘ,
કિલો તથા મનુષ્ય કાલ નને હ તે જ્ઞાને મુખ જાપે ૪

વધો સિન્હાથી વધ રજાત્ત જેુ કામદો, વધજુદ
૭ વધ ઉપચ જેુ કોટી યે જ્ઞાને રાગત જેુ રથા

જ્ઞા મુખાત્ત કર્તવ્ય રખી રામત્ત જેુ હ તે મનુષ્ય

वर्तव्यविद्देवसम्पत्तिरहपयसुहसनादार्त्त ।

परिष्कम्भियपहंसुबभुसावर्जिभ्रजियसोद्गार्त्त ॥११५॥

विपसतःपुद्गुयमग्निवकुहिमसंभक्तममरणद्वार्त्त ।

पूषमहिवाग्धार्त्त^{१५} परिस्मिधपरयमहमात्र ॥११६॥

५. नद तेष्टु विवससुम्भरिविवहज समं पुण्डुप्यपुष्पो ।

विह्वर परिह्वमभो भुञ्जन्तो विव्ववरमोर ॥११७॥

मुञ्चिस्तु सो वि विष्णे मोर धन्दावधि विमार्चमि ।

सुरसुम्भरिहि सवि उद्विम्बित्य तागप्यभूर्त्त ॥११८॥

गुणसेवमयिसम्पत्ता नै यविवमिहाधि तं यवमिवाणि ।

१. वीह्वान्वा न तद्वा न मयिर्त्त तं विवासेह ॥११५॥

१५. दूर्ध्ववस्तुमि । दूर्ध्वीय दूर्ध्व ।

તેમ પર્વની પ્રાપ્તિને સિત દેવ, તેમ કાયા, વાનવ, હાત્યા,
 રાત્રી, તા સુવમ, સત્ય, શૌચ, અધિયજ્ઞ, અગ્નિયજ્ઞની વાન મુખ્ય
 દેવ, જેમાં પતિ અનુસાર તથા સ્ત્રી પ્રિયતમા અનુસાર દેવ અને તેમ
 જ્ઞાપિત અશામ નિર્ભય વરો પદાર્થોના કારણે વરો દેવ તે
 પર્વદેવ છે.

તેમ વરો વર્ષ (પર્વ-અર્ધ-અર્ધ)માં પ્રાપ્તિ કરાયે દેવ,
 માં કાયા-કાયા પ્ર-વના સિત્તિની અર્ધ દેવ, તે કૌંસે તથા
 જના સુવર્ણ પ્રાપ્ત દેવ તેમ કૌંસે, હા તા કાયાની
 દાસ્ય દેવ તે સર્વોર્ધ દેવ છે.

મા કાયા મોહવત વજ્ર પ્રાપ્ત દેવ છે. અર્ધ, અર્ધ
 થઈ છે તે. તે દેવ, માન, મદ, કાયા સિત્તિ, જ્ઞાપિત
 વિષય તથા કાયાના મા અર્ધે મા અર્ધે પ્રાપ્ત દેવ, હા તા
 અનુસાર સિત્તિ અને તમામજ્ઞાન માન પ્રાપ્ત દેવ છે. તેમ
 પ્રાપ્ત મા વર્ષ તાત્કાલિક પ્રાપ્ત પ્રાપ્ત દેવ છે. તેમ
 અનર્ધમાં કોઈ નથી અર્ધ દેવ વન પ્રાપ્ત.

પ્રથમ છત્રનું આકૃત્ય તેરથોડમાં એક પાંચ, નવ, વસ, જાણ, નીચ, તોચ, કેરીય જાણોપમ તથા મીંગ છત્રનું તેરથોડનું આકૃત્ય ચોર પમ્પોપમ તથા નરનું આકૃત્ય અનુભો-ભવ, ચાલ, દલ, છાલ, જાનીય, કેરીય, જાણોપમ, જાણ ૭ અરિયની સમઘડીવાણમેલે હવે જુના જાણેલને અનુસરીને આ ગાથાઓનો જ સાચાઈ વિભાજી દેવદર્શ કરે ૭

પહેલો ભવ

જાણે જ અસુરિયા અવચિદમાં સિદ્ધિસિદ્ધિ નામનું તર હવે તે જાણ પાણી યોજી શકનું હતું કેવી અજાણ અમલની વાણી જાણેની જાણ હતી કેવી નિઃ-પાણ-જોડના રિભાવ હતી રહિ અવલમાં જાણ હતી જાણે તેવું મહેલોની સિદ્ધિ સુલેખના અવલની જોજાણી નથી હતી હતી અવલની જોજો અમલને પેજાના અવલની જોજાણે પેજાની અવલની, કુવલોને પેજાની જાણેલી તથા અવલને પેજાની અવલની જોજાણમાં હતી હતી હતી ૩૧

અવલનું પુરુષનું અવલન પિણમાં, એક નિર્મલ વસમાં મીરુડી જાણ પાણી તથા પાણીને મર્મમાં હતી ૩૨

તાં પૂર્ણમક નામે ચા ન હતો તે જ પૂર્ણ મકલ નામ, મદાપે અવલ સિદ્ધિ તથા જોગનાં મન તથા નવલને જાણનું આપનાર હતો ૩૩

અવલ પુરુષનું મુખ્ય એવી કેવી કુમલિની નામે જાણી હતી, જાણ નિષ્કાળને વપસનારી તે અવલને રહિની એમ તે સમજને વિષ હતી ૩૪

એમનો પુત્ર કુમાર અવલને અવલને અવલ હતો જાણ નામજાણી અવલને એમ કુમાર અવલને સચિવો હતો ૩૫

તે જ નવલમાં અવલનું નેત્રુ અવલનું અવલ હતું તેવું પાંચ નેત્રુએ સીંગલપી, એકઅવલ તથા નિર્મલ કુવલ, એકલ અવલ

પરિશ્રમવાળા ચાકરા નામે પુરોહિત હોય તેને સોમજેવા નામની પત્નીથી
 વૃષભ થયેલો અગ્નિશર્મા નામે પુત્ર દેવો તેનું માયુ મેદા પ્રિયણ
 એવું હતું તેની બાળે પીળાશ પડ્યા એળ હતી તેનું ચપડુ નાક
 રથાન માત્રથી ખ્યાલમાં આવતું હતું તેના કાનની જગ્યાએ માત્ર કાણુ
 હતું તેના મોઢા હાંત હોડાને છટીને બહાર આવતા હતા તેની મેક
 હાંપી તથા વાંદી હતી તેના બન્ને હાથ પૂન દ્રુહ તથા અસમાન
 હતી તેની બાવળ બહુ જાંઘળી હતી તેનું પેદ લાલુ-વાડુ તથા લીલું
 નીલું હતું તેના કાને મોટા ભાગ એક નાનું બીજો બીજો આવતો
 હતો તેના બન્ને સાક્ષ અસમાન રીતે બનેલા હતા તેની જામ
 રૂપ, કાંચ તથા દ્રુહી હતી તેના ૧૫ અસમાન રીતે પહેાળા હતા
 અને તેના વાળ અગ્નિ-વળા જેવા પીળાશ પડતા હતા સુકેસેનકુમાર
 તેને પુરુષથી નચાતું, તમ્બા, વાંદળી, કાસા કોરે સારી રીતે વચાડીને
 જુલતા મેદા અવાજ કાઢી હોડાની વચ્ચે તાળી પાડીને હસતો હસતો
 તથાકતો હતો વચ્ચે તેને ચંપિયા જેવર બેસાડીને હાં પામેલાં નાગીનાં
 યેન્નથી ધેરડી, માથે માલગીમાં પુડીક બેસીને, મનદર ૧૫ બેઠા
 દિગ્ગિમ વચાડીને તેને “મહારાજ”નો ઈરકાળ આપીને રાજમાર્ગ જેવર
 પછી વજા જણી જણી ચલાવતો હતો આમ રોજ રોજ ૧૫૫૦
 માર્ગના પ્રામ્તો હોય તેમ તેનામા વૈરાગ્ય લાવના કૈાનન થઈ તેણે
 વિચાર કર્યો કે —

તેમણે પૂર્વજમાં પુણ્યકાર્ય કર્યું નથી તે પુરુષ બહુકાળનો
 પિકાર પામે છે તેમની સખ્યા યોગ હતી કરે છે અને તેમને બી ત્રો
 ૧૨૫૫ સહન કરવો પડે છે ૩૬

મારે ભો કે પાછળ જન્મમાં અભાગિયા તથા મૂર્ખ એવા મે
 પૂન પૂન આપનારા તથા સન્નિયોએ સેવેલો મર્મ નથી કર્યો હો ૧૫
 હવે પુણ્યહિત મનુષ્યેણ જેવ પરિવાર ભોળને પત્નોકર્મ બધુ જેવા
 તથા મુનિઓએ સેવેલા મર્મનું અભરણ કરુ એવી બીજા જન્મની

પ્રથમ છન્દુ બાપુજી તેમણેમાં જોઈ પાંચ, ત્રણ, પાંચ, બાપુ
 દેવ, મેંદ, કેવીય સાવરોપમ તથા બી ૧ છન્દુ તેમણે બાપુજી
 દેવ પાંચેપમ તથા ત્રણ બાપુજી બાપુજી-જમ, સાવ, રાવ, સવર,
 બાપુજી, કેવીય, સાવરોપમ, બાપુ જે ચમિતી સમઘણીરાજમે હવે
 શુભ હવેજને બાપુજીને બાપુ સાવરોપમે જ સાવરો કિત્તી
 મેંદર્ધ બારે છે

પહેલો ભવ

બાપુ જ બાપુજીના બાપુજીમાં કિત્તીની નામનુ નમ
 હા તે જમા પિત્રા યેલો મેંદર્ધ હા તેવી બાપુજી કમળા
 બાપુ જમાને બાપુ હા તેવી જિત્તી-યેલો-યેલો વિભાવ સારી
 રાત્રીમાં બાપુ હા જો તેમ મનેની રાત્રી મેંદર્ધ બાપુજી
 રાત્રીની રાત્રી બાપુ હા. ત્રણી જોને કમળા પેલોના બાપુજી
 પ્રથમે પેલોની રાત્રીની, કમળાને પેલોની બાપુજી તથા કમળાને
 બાપુજી રાત્રીની રાત્રીના હા બાપુ હા. ૩૧

બાપુજી કુરુજી બાપુજી રાત્રીમાં, જોલ નિર્મલ પદમાં, મેંદર્ધ
 જમા પાપમાં તથા પાપુજી જમા હા. ૩૨

જા પૂર્ણમન નામે સમ હો તે સપૂર્ણ મહા જમા, મેંદર્ધ
 જમા રાત્રી તથા પેલોના મન તથા નવને બાપુજી બાપુજી હો. ૩૩

બાપુજી કુરુજી જોવી તે કુરુજી નામે રાત્રી હા. જમા
 રાત્રીના રાત્રીની તે કમળાને રાત્રી તે તે સમને રાત્રી હા. ૩૪

તેમ કુરુજી કુરુજી કુરુજી કમળાને જમા હો જમા નામજીની
 જમા જમા રાત્રી રાત્રી રાત્રી હો. ૩૫

પરિવ્રજ્યાએ મહાકવિ નામે પુરાણ લેલો તેને સોમરેણ નામની પત્નીથી
 જીવન કરેલો. અગ્નિસમી નામે પુત્ર લેલો તેનું માધુ મેઘા ત્રિપાણુ
 નેનું હતું. તેની જાએ પીચાસ પછી સ્ત્રી હતી તેનું મધકુ નામ
 સ્થાન માળવી ખ્યાલમાં આવતું હતું તેના માનવી જગાએ માત્ર માણ
 હતું તેના મેઘા હતા કોઈને જીતીને નદાર આવતા હતા તેની યેક
 લાંબી તથા ચીંટી હતી તેના જન્મે હાથ જૂન દુઃખ તથા અસમાન
 હતી તેની જીવી મધુ પાંચડી હતી તેનું પેદ વાંસુ-વાંસુ તથા ઉમ્મ
 નીચું હતું તેના યેનો મેઘા ભાગ એક નાટુ જીએ સિવસી આવતો
 હતો તેના જન્મે સાધજ અસમાન રીતે જોવા હતા તેની ત્રણ
 સ્ત્રી, માણ તથા દુઃખી હતી તેના પત્ર અસમાન રીતે પડેલા હતા
 અને તેના વાજ અગ્નિસ્વામી તેના પીંગલ પાંચ હતા. યુગ્મસેનકુમાર
 એ મુદ્ગલથી નગર, તપના, ચાંસળા, મધા વચેરે પારી રીતે વચાડીને,
 જાગતા મેઘા અવાજ સાથે લેડોની વચે તાળી પાડીને દસનો દસનો
 નવાવતો હતો. વળી તેને વધેલા જીવર નેચાડીને હાઈ પામેનાં નાગોમનાં
 દેવશા પેરિને, માથે માળવીમાં પુરરીક જોમીને, ખાલ પલ નેચવ
 દિગ્ધિ વચાડીને એ “મહારાજ”ને ક્ષીલાન આપીને રાજમાર્ગ જીવર
 પડી વખા નજીવી નજીવી વચાવતો હતો. જામ શેઠ શેઠ જમવડે
 મર્જના પામતો હાથ તેમ તેનામા વેચતો કાળના જીવન થઈ તેણે
 વિચાર કર્યો કે —

તેમણે પૂર્વકાવમાં પુસ્તકાર્થ કર્યું નથી તે પુરુષ મદુમતો
 પિચાર પામે છે તેમની સજ્યા લેઈને હમી છે અને તેમને બીજાને
 પગાલ સદન છે નો પડે છે. ૨૧

મારે તે કે પાછા લામમાં અમાત્રિયા તથા મૂર્ખ જેવા મેં
 પૂન દુન આવનારો તથા સજ્જનોએ સેવેલો પર્મ નથી કર્યો તે પલ
 હવે પુસ્તકલિ મનુષ્યેનુ જીવ પતિલાન નેજાને જાણેલાં નપુ નેવા
 તથા મુનિઓએ મેલેલા પર્મનુ જાણતુ કરુ તેની બીજા લામની

પ્રથમ છત્રી બાલુખ રેતીઓમાં એક પાંચ, ત્રણ, પાંચ બહાર,
ચીસ, ખીસ, તેવીસ સાચરોપમ તથા બીજા છત્રી રેતીઓ બાલુખ
રોડ પચોપમ તથા ત્રણ બાલુખ બનુકમે-ચમ્, સાત, દસ, સપ્ત,
બાવીસ, તેવીસ, સાચરોપમ, બામ ઓ ચરિત્રી સમઘસીવાચમે. હવે
કુરુના ઉમેરવે બનુકરિને આ ગાથાએનો જ સાચાર્થ વિસ્તારથી
બુઢામાં બારે છે

પહેલો બવ

જ્યાં જ બહુરીયાં બારવસિદમાં ધિતિવિધિના નામતુ તમર
હુ તે જ્યાં પિત્રા મેલથી સોફતુ હતું તેવી બાલુપાસ કમળમાં
જાતી જવાવેથી ખાઈ હતી તેમાં ત્રિ-ચેક-ચેસના વિભાગ જાતી
રિતે બેવામાં બાલુ હતી અને તેના મનેલેની સેલા કુરુકના ભવની
સેલાથી વધી જતી હતી. જ્યાંની સીમે કમળને પેલાના જ્યાંથી,
મોજને પાનાની વાલુથી, કુરુકને પેલાની બાંધેથી તથા કમળને
પેલાની મનિથી સેલામાં હતી જતી હતી. ૩૧

જ્યાં પુરુષતુ બાલુ પિત્રામ, સેલા નિર્ભવ પસમાં, ભીંગત
જ્યાં પાપમાં તથા પન્થુવિ પર્મમાં હતી. ૩૨

તાં પૂર્વજન્મ નામે પાના હતો. તે જ પૂર્વ મહા જ્યોત, માર્ગે
કમળ નહિ તથા સેલામાં મન તથા તપને બાવર બાવરોય હતો. ૩૩

જાતપુરમાં કુખ્ય એવી તેની કુમુદિની નામે સજી હતી. ત્યાં
વિત્તકુખને વપાવવાથી તે કમળને રમિતી એમ તે સમજે વિષ હતી. ૩૪

તમરો કુખ કુમાર કુખનેન કુખને બહાર હતો પણ નાનાજ્યાથી
બાલુકેથી એમ કમળ રમતો સજીવો હતો. ૩૫

તે જ તમરમાં સજીવના એતુ બહુમાન કમળ હતો તેવો પર્મ
એવો જીવજાતો, ચેકબવકાર તથા નીતિમાં કુરુક, એકમ બારમ

તાપસ્યક્રમરિએ આસન લાવી આત્મ અને કુશલિએ “અર્ધ મેમે”
 તેમ કહ્યું હતું તે વિનયપૂર્વક આસન ઉપર બેઠો. અર્ધિએ પૂછ્યું
 “અર્ધ ક્યાંથી આવે છે?” ત્યાં તેણે ચિન્તનથી પેલાને જણાવ્યું
 હતો. અર્ધિએ કહ્યું પૂર્વ કોનાં કર્મના પરિણામે વર થઈને છવે
 આમ કહેલ પામે છે. માટે સ નના અપમાનથી પીડાત કરીનાઈના
 દુષ્ટથી પીડાતા, ગદહસ્તીના કષ્ટથી દુઃખાતા અને મિલનનના વિરોધ-
 કરી અર્ધિથી ભગવા છવે માટે આ લોક તથા પસ્યેકર્મ કુખ આપનાર
 આ પરમ શાન્તિ ત્યાં છે અર્ધી—

સવસ્તિ દુષ્ટ છે લેખનુ અજમાન છે કુશલિમાં વચન અર્ધી
 એવાર્ધ આપના નથી માટે વનવાસી કર્મ થાય છે ૪૫

આ પ્રવાસે ઉપેક્ષ પામેલા અર્ધિએ કહ્યું ભગવાન, એમ /
 છે એવા સ દેહ નથી. ને આજની મારા ઉપર ક્યા હેમ અને દુ
 ખદા કા સેવાને યોગ હોઈ તે અને આ ના આપણી કૃપા કરે.
 અર્ધિએ કહ્યું વચ્ચે વેળામાં માર્ગને અનુસરે છે તેથી કૃપા છે
 હું બીજો મેલુ આ મને યોગ મળ્યું. ૪૬ થોડા ક્ષિત્ત વીલ
 એટલે પેલાને. આગાર કિનારીથી સમજાવીને કુલ નિર્ધ, કરક મુદ્દત
 તથા કરે આત્મ ત્યારે તેને તપસની દિક્ષા આપી. જૂન અજમાનથી
 જેના મનમાં અનિશ્ચય વાગ્યું કિન્નત થયે છે તેવા તેણે તે દિક્ષાને
 કિન્ને / મધ્ય તપસોથી વીટાપેલા તુ ની દાનવીમાં મેળી પ્રતિજ્ઞ
 કરી છે. “આખી નિઃકળી મુખી મારે જર મરિને એક વચન જમતુ
 અને પાસણને સ્વિસે પહેલા પદમાં પહેલો પ્રવેશ કરીને નિદ્યા મથે છે
 ન મથે તે પશુ પાછા કમ્યુ અને બીજો ધેર નવું નહિ.” આ પ્રમ પે
 પ્રતિજ્ઞા કરીને તેને સારી રીતે પાળના થણા લાખ પૂર્વે વીની ચર્મ
 લપેવન પાસે આવેલા વચ્ચતપુત્રના નિવાસી સુવાનુરામી લેખનનાં તેના
 તરફ જૂન કહિતા તથા જનુમાન થયા. “અહો આ મદ્યતપની આ
 લેખની વિષય રહિત છે અને તેમને સીર માટે પશુ અસહિ નથી
 એમનુ દવન શાન્ત છે.” કહેવાર્ધ આત્મ છે ૪૭ —

મેઘોના પડપાનનું જનુમાન કરનારા માણસોએ પણ કણ મેળવવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ જનુમા માણસ પણ નિરંજિતની જેમ તે ખીખર કણ તેની પાસે આવે છે. ૧૬

દરે પૂજ્ય જન્મ સમ્યક સુખસેન કુમારને પરજાડીને તથા ઈશ્વરનાં કર્મો પેાને કુમુદિની રાણી સાથે તપોવનમાં ગાજ કરીને તથા તે કુમાર સુખસેનનાં વાસ્તવ્યુત્તમનાં અનેક સામંતો પ્રજ્ઞાપ કર્યા હતા પેઠાના સંસ્કારકર કર્યા પણ મોટાં અનેક મંડલો તેને સ્વર્ગ હતા તેને નિર્ભય પણ હશે તિલાંશ દેવાયે હોય તે ધર્મ-જર્મ અને કામ્યથી જાણે જાણે સુખાન કર્યામાં તપર દોષ અને દરે તે મહાસત્ત્વ જાણે હોય વળા જાણે તેની જ્ઞાનશક્તિ વસ્તુતમેય સાથે જ્યાં કોઈ વળાને તેણે સંસ્કાર્યુત્તમ રહેતું મોક્ષવર્ત તે એક વળા વસ્તુત્તમનાં જાણે તથા મહામત્તની કિંયા કરીને તેને પ્રવેશ કરી કોમલ તેની પૂન કરી તેમની સાથે તે વર્ષકાનુની મેલાથી સુખાન રેવ તિલાંશક નામના મહેનમાં મરેલ ત્યાં વાસ્તવિયા કિંયાને જનુમાની પુરુષ કાળાકુલ પૂજ્ય કુમારની મરેલ હાતી મનનાં દાર નીજાની માફક જાનનાં હતા મિત્રીની માત્રાએ વળાની માફક તેની મેલાની હાતી વળાની દાર જાનનાં દાર તેની માત્રાની હાતી મેલ પુજ્યનાં જ તેવા વિરિત મતી સ્થિતિ હતા હતા મુરખો વળા ૭૮૫૫૫ મજાની વળાની કિંયા મેલાવનાં પૂજ્યની જાણનાં જાણનાં મેલા સુખાન કર્યા હતા વળાને યુ કાનુ ૧

મેલાની નિલાંશ મેલા પુરુષને સ્વપ્ન જાડીને જાણે ૧ કરેલ હા—૧ પૂર્વ કરેલ શુભકર્મો જાણુ ૧૪૬ રજ જાણનાં જાણે મેલા છે ૧૭

ત્યાં નમસ્કારેલ જાણનાં જાણનાં કરીને તે જાણ જાણ જાણ વિનિય નાજા ઝીન, હતા જાણનાં, મનદર કિંયાનાં એક સુ તથા વિનિય પદાર કરીને જાણે વિનિય પ્રતિષ્ઠા કરીને મેલા જાણે તે

તમે જીવજસેન થોના ? તમે તો મિશ્રાન એ / જોનો વેળા હતો તેવા
 અને જાણી મોટી તપની વિશ્વિતિ જમાવી છે. યા નએ કહ્યું ડીવી તેમની
 મનની મોટાઈ ! અથવા તપસ્વીગન પ્રિયસ્વન સિવાય બીજુ યુ
 મેશ્વરનું તમે ? મર્દનિયમાંથી જવાસ તો ન જ વસે તો જા વાન
 જાદમેથી મસ દે અથવાન, જાવનું પાસુ કપારે થશે ? અનિશ્ચયને
 કહ્યું મદારાજ પામ વિવેકે ગાળએ કહ્યું અથવાન, જાવને તે જાસ
 હરન ન હોય તો મારે ધૈર પાસુ કરવાની કૃપા કરને કુશલિ
 પાસેથી તમારી જાસ પ્રિયતાની વિચન મે જાણી છે મારે પહેલેથી
 પ્રાર્થના કરુ છુ. અનિશ્ચયને જવાન આપો. મદારા / તે વિવેક છે
 જાવવા દે. ક્રેણુ જાણે વચ્ચે યુ જનને ? વળી,

હુ હમણા જા કરુ જા કરીને પેપુ વળી કામે કરીશ જા
 પ્રમાણે જા સ્વપ્નગુણ સસારમાં કોણ મારે ? ૧

જાણી મદારાજ

જા છવયોગના અવમાવને મિશ્રાર છે—અર્થ સવારના આમર્થ
 ૭ માણમે મોદેથી જરિયા હોય છે તે તેવા જપેલ પડી દેખાવા
 નથી ૧૧

મારે મદારાજ તે વિવેક જાવવા દે. યા નએ કહ્યું વિવેક ન
 ન જાવે તો જપામને અનિશ્ચયને કહ્યું તે વચ્ચે એવે જામદ હોય
 તે ત્યારી પ્રાર્થના સ્વીકારી પછી યામ પ્રભુમ કરીને હર્ષથી શોભાવિત
 કરેશે. થોડી વાર ત્યાં શોભાઈને નગરમાં પાકો ગરો. કુશલિની પસિયાર
 સાથે પેનાના પેશવને જાણે વળી પૂ ન કરી

પાંચ વિવેક પીત્યા પછી પાસુને વિષમે અનિશ્ચય તપસ્ય સદુષી
 પડ્યો પાસુ કયા મારે સામના ધરમાં પેલ તે / વિવેકે કોઈ પણ
 કારણથી યા ન કુશલેનને ખૂન માણમે. કુખાએ મેશ્વરો તેથી જાણુ
 રાજકુશ આકુન—આકુન થઈ મધુ વચામાં વિશાસ એવા વધો જામ્યા
 તેમજે અનેક ગુડી ગુડી પિત્તિયા સહિયમે જોઈ અનેક નના

રાત્રીએ દરેથી રાખાવિત થઈને પ્રણામ કર્યો. અગ્નિશર્માએ પણ
આસાન બાપીને ગદુમાનસુદ તેને અગ્નિશર્મા બાપી અને
બંધે પધારો” એમ કહીને બેસે. તેમ કરી પુત્રાસન કરી
બેસીને રાત્રીએ કરી અગ્નિશર્મા, તમારા આ અગ્નિશર્મા તપના નિમિત્ત
શુ કાચુ? અગ્નિશર્માએ કરી : હે મહારાજ, ચરીનાર્મનું કુખ
પરકાથી અગ્નિશર્મા, વિષ્ણુ તથા અગ્નિશર્મા પુત્ર પ્રણામ નામે ચારા
અગ્નિશર્મા તારે પેલાના નામથી સહા પામેલા રાત્રીએ પૂછ્યું
ચરીનાર્મનું કુખ કયે તે રીતે પણ અગ્નિશર્મા પુત્ર પ્રણામ નામના
અગ્નિશર્મા એ રીતે? તેણે અગ્નિશર્મા બાપો અગ્નિશર્મા, આ પ્રણામે
તે ચારા અગ્નિશર્મા થાય. અગ્નિશર્મા

એ જીવન પુત્રાસન હોય છે તે પેલાની નવે જ પર્વ સ્વીકારે છે.
મધ્યમ પ્રણામના પ્રણામ અર્થે બારે તે પર્વ સ્વીકારે છે પણ
તત્કાલ પુત્રાસન કરી પણ સ્વીકાર્યા નથી. ૪૮

એ પ્રણામ સચાસના ન પતર્મ પહેલા પ્રણામને વિવિધ નવથી
પર્વના રીતે છે તે ખોખર તેના અગ્નિશર્મા છે. ૪૯

૫૦ રાત્રીએ પેલાનું નામપણન જાણતા થઈ કરીને અગ્નિશર્મા
નમેષ પુત્ર વડે કરી હે અગ્નિશર્મા, રાત્રી વિષેકર્મ નહીં તે પર્વના
તેણે એ રીતે પ્રણામ કરી? અગ્નિશર્માએ કરી હે મહારાજ, પ્રણામ
કર્યો અનેક પ્રકારની હોય છે, મારે પ્રણામ નિમિત્ત ખરબી અને
પ્રણામ મળે તારે રાત્રીએ વિચારું? જો એ રીતે તેમની મનની મેદલ? અગ્નિશર્મા
અગ્નિશર્મા પણ તેમણે અગ્નિશર્મા પ્રણામ અગ્નિશર્મા નિમિત્તે તાર
કરીને સુદ સચાસન લીધે તે અગ્નિશર્મા પણ જન પર થઈ નથી
પાવી એવા મેં હારુણ અગ્નિશર્મા કરી છે. મારે અગ્નિશર્મા અગ્નિશર્મા
કર્યા કરેથી મારી અને કુ અગ્નિશર્મા હોય એમ વિચારીને તેણે
કરી અગ્નિશર્મા કુખ તે અગ્નિશર્મા તથા તમારા અગ્નિશર્મા અગ્નિશર્મા
અગ્નિશર્મા પુ. અગ્નિશર્માએ કરી હે મહારાજ તમારું સ્વામી હે.

જોમ્મડ વાટચારી બાબતે મુલાનો દુઆવા મલો તેણે સિંચવ રત્નસ
 લેવ રત્નસ બાબતે શુકે અને વાટચારીની કુદિને પણ હતી
 કારે તેણે જુદી વજાવવા મરીઆ પણ મુકર્મ મલડ પુગલિકેમે
 મરોઆર સુધે આપુનિ બાબતે શાનિ કર્મ શરૂ કરુ તથા જાતપુત્રી
 સીએની મુલથી માળાનની તમા ક-મર્મ મર્મ મુક જમરવ
 મર્મ પીચરો મનો શાન મુક મિચમળ બાબતે સિંચર્મ મુ
 દરેશી હે કમ્મન મુકમન રેમડીન તરીકા કુદન મર્મ મર્મ
 વડી કમ્મન જાતપુર પણ કુખી કુખી મર્મ મુ તે કમ્મનમે હે
 રત્નસ મુક મુ મિચર્મ પણ ઉડી કીડ કીડ તથા કુનેમે
 બારમ બાબતે હોયે, અને મરોઆર તથા રેશી કીડ તથા
 વાટચારી એ કીમેશ રત્નસના મુકમી મુકા ની મર્મકરી અને
 જનિત્તર મેડ ૩ માર ઉ તેમ મુકમન તથા મેકમે તિમર મર્મ મુ
 હા અને સ્થાવા મર્મ મેકમે પેતમ મુકમન કામ કો ૧ હુ
 હુ ત્યારે તે જામિરમ, કુ ૦ બાબતે મ્મી તમ, કીમેશ મુક
 તેમને વજા માત્રી પણ રેશી મે ૩૦ ન કા કીમે ૧ અને
 મ મુકી તીકરી મરો તીકરીને તિમરમ મરો તર્મ કાપત ન હો
 અને કુ કમ્મન, તમે પા મુ ન કુ તેમ તેમ ૩ મુકમન કીમે
 વામ કામે હો તે મુ પા મુ તરી કુ ૧ કમ્મન તમે મ ન કુ
 મનના મરમ મુક ન કા ૧ કમ્મન કમ્મન આપે ૬ મુકમન મર્મ
 મરો કો પણ તે ૧૫ ૩૨ કમ્મન મ કીમેશ મર્મ કીમે ૩૦ તે
 બાબતે મરમ મે તથા તા ૩૦ કમ્મન તેમ તેમ કુ કીમે ન કામે
 તેમી કમી તીકરી મરો વજામે કુ બાબતે મુ કાલ હો ૧૫
 સમ્મન કીમે મરમ કો નાદિ તે તથા કીમેની બાબતે કીમેશ
 વ રત્નસ બાબતે પા મુ ઉ તેમ બાબતે પેતમ ૩૨ બાબતે ન બામે
 મરો તે સમ્મન બાબતે મરો મુક કીમે તથા મુકમ ન ઉ

કમ્મન ૩ તેમ કુકમન સમ્મન બાબતે તથા કુકમન મુક મરમ
 કો હો જામિરમમે કુ મુકમનની મુક કમ્મન તેમ કીમેશ

વિચાર કરીને તેજને પ્રસ્થાપ કરીને, ધોડી વાર તપસવીઓની સેવા કરીને નગરમાં પાછો ગયો.

હરી વખત જસર ખાઈ, રાગનો વિવરમુખ મોતવન તથા અમિરમંદિરો દુર કર તપ કરતાં એક મહિના પીટી ગયો. એટલામાં પાસવાનો દિવસ આવ્યો ત્યારે ઘસઘસાળી આવેલા રા નના માખસોએ નિવેદન કર્યું કે, મહારાજ અત્યંત પરાક્રમ કરવાથી જર્મમાં આવેલું તમારું સુન્ન વિવર મ્યાનમાં સ્થાવર ઉપર કર્યાં સિવાય પેલું ત્યારે સ્થાવરનાં એવા મોનમન સભાએ નહિ તે દેવનો વિનાશ થશે. એમ જોઈને વીરપુરુષના ચર્મિને અનુસરીને (તમારું) રાગનું પાપજા સ્વિધાસપૂર્વક સુવ હનુ ત્યારે અર્ધી રાત્રે ગર્જિથી વધુનો પ્રિયતમ તથા મિલોકનો મજમૂદોનો ચક્ર આવથી ગયો તે વખતે પોતાના આખા મૈન્ન સાથે દુમથો કરીને અત્યંત પ્રયત્ન એવા તમારા સુન્નને હરાવ્યું હવે આપ પ્રમાણુ છે. જગી મળએ જાણુ અસર વધતી કાંઈકાંને રોપામિથી જગત્તુ જાન યોજન વડે અપરના અર્નિર્ધાન દારૂદા પૂર્વક નિર્દેશનાથી મોન ઉપર હાથ પાડીને, રોપથી ખચકાવી વચ્ચી વડે મોહરોને અપર કરી કે—ગજરી પ્રમાણુ નગરુ વચાગે. દુર્ભંધ હાથીલુ સુન્ન નેપાર કરો. હર્ષથી ઉદન જોવા હવડાને જગલુ નાખી નેપાર કરો. પગલો તથા માગાથી મેલના તથા તેણે તથા વિવિધ પ્રમાણના હર્ષિયોવાળા પાપજાને રૂમ કરાવે. જગી સભાને દુકામ થયો કે તમ જ પ્રમાણુના નગરોને અપર સંકલ્પને ચારે બાજુથી ાવનુ સુન્ન અપર દુર્નિતની એ એકાદ મનુ તેમા હાથીઓ વાઈર્દ તેમા સિંહના હાથ. હાથી પગલો, જન તથા અપરના સમુદાયથી જગત્તુને રોપના હાથ પાસવાગી તરવાર તથા કાણા પીગલ્લીના ચમ કાચ એવા હાથના હાથ અને સખ, કાંસા, જૂરગ વગેરેને અપર મેરમ / નાની માફક નથી વિચારે કરી રેતો હવે. એટલામાં રા ન તુલ્યને ઉપન સ્પર્ધા મેડો, તેની આગળ પાપુથી કરેલા સોનાના થાપ માખસમાં આખા, જન સુચક મજન વાજિનો વાસવા હર્ષા

હસ્યાર એવા મારે લીધે નિર્વેદ પામીને તપસ થયા એમણે બહુ જીવન
જા લીધા પછી પણ મારૂં અવેગન આચરણ મેં ઉપદુ નહિ તેથી
હું પણ હૃદય જણા હું કુવર્તિ બોલ્યા : વત્સ, તને એમ કોણ તે
જાણ્યું હરીફ નહિ કાણ્ય કે મેં તારે લીધે જા તપસ થવો દેવ
તે તું જ તેનો પર્વતવર્ગક કાળાકૃમિય થવો એમાં હૃદય કેમ કરે ?
હું પણ તારાથી અચાનક એવું આચરણ દેવ તેમ માનતે તથી
કાણ્ય કે તું અથોઃ મીરુ તથા પર્વતશ્રોતે ભવ્યકાર છે હવે તેં એ
સુ હતું તેમને સમજાએ છું હમણું એમને નિમચીને જમીયાનુ પસવું
અથા મારે મેર આનંદ તારે માથાના દુષાવાળી પ્રમદામાં મેં ગાંઠોને
પાસના મારે ન નીચીને તેમને અધારમાં અત્યથ કરીને મેં પર્વત
અત્યથ કોઈ કુવર્તિએ છું એમાં ને દેવ તે-તારે માર્ગ અત્યથ
કરે તથી લીધે વાનવાથી પીઠાનુ પુત્ર કાર્ત કે અત્યર્થ જમનાન તથી
જણે એ અધારને અત્યાગ હસ્યથી પર્વતો અત્યથ થલે તથી
જણે તેથી તપ-સ પાઠ થયે છે મારે હૃદય હરીફ નહિ સમજાએ છું

જાનવાન, અર્થાં સુધી તે અધાનુચ્છવ મારે મેર અધાર થે નહિ ત્યાં સુધી
મારે હૃદય કેરી રીતે કુવાય : કુવર્તિ બોલ્યા વત્સ, હવે નિર્વિદ્યે
પરશુમેર વિષસ આપશે તે તે તારે મેર અધાર થેજ પછી કુવર્તિએ
અતિશયા તપસને વાનવાયિને જનુયાન પૂર્વક તેને હાથ પાડીને છું :

વત્સ, તું સમજાને ફેલથી પામ્યું અર્થાં કિન્ન નીચા થવો તેથી તેને થલે
સત્યાપ થાય છે માર્ગ કાલે તેને અત્યાગ અધારથી પીઠા કરી હરી તેથી પેઠાને
લીધે તારે અધાર કરી લાગ્યો નહિ તેમાં તેથી રોપ નથી તે શુભ એવ
કહે છે કે અર્થાં સુધી અતિશયો તપસ મારે મેર અધાર થેજ નહિ
ત્યાં સુધી તારો હૃદય થલે નહિ. મારે હવે પરશુમેર વિષસ નિર્વિદ્યે
આવ તારે મારા વચનથી અને સામન્ય જનુયાનને લીધે તારે તેને
મેર પાસુ હતું અતિશયોએ છું જાનવાન, મેરી અધારથી અધાર
રના નિન્ન મનુજ સત્યા કરે છે કાણ્ય કે તેમને પરમોઃ વિદુઃ
એવું કહે છે નથી પછી સામ્ય અથોઃ કેરી કાણ્ય છે. " એવ

નિવાર કરીને તેમને પ્રસ્થાપ કરીને, મોટી વાર તાત્કાલીનની સેવા કરીને નિરાશ પાડે સેવા.

હરી વખત પચાસ વર્ષ, રાખીને વિષયસુખ એકવર્ષ તથા અનિશ્ચયની કુદર તથા કદાચ એક મહિના પીટી મરે એટલામાં પાસવાનો દિવસ આવ્યો ત્યારે વસંતમાંથી આવેલા । તથા માણસોએ નિષેધન કર્યું કે, મહાગત અત્યંત પરાક્રમ કરવાથી સર્વમાં આવેલું તમામ સિન્ધુ વિષમ ન્યાયમાં સ્થાપના ઉપાય કર્યા સિવાય પેલું ત્યારે આજના એવા માનવન ગમતે નહિ તે રહેશે વિનાયક મરી જોઈને રીરયુક્તના મનિને અનુસરે (તમારું) । ખલુ પાસવા દેવધાનપૂર્વક મૂલ્ય હતું ત્યારે અર્થ રાત્રે મર્ત્યથી વધુને પ્રિયતામ તથા નિયોક્તો મરણીનો મદ્ર આજની સેવા તે વખતે પેલના આખા સિન્ધુ સાથે કુમળો કરીને અત્યંત પ્રમદ એવા તથા સિન્ધુને હાથ દેને આપ પ્રમાણુ એ પડી । તને ખાલુ અસર વધન સામગ્રીને પ્રાપ્તિથી જગત્ સાથે એકલ વડે અપના અર્થર્થમા દુઃખદ પૂર્વક નિર્દેશથી જમીન ઉપ દાન પડીને, દોષથી અપદાની વધુ વડે નેકરેને ખાલુ કરી કે—અઘી પ્રમાણુ તમારું વચાએ દુર્ભવ દાષીનુ સન્ન તૈયા કરે દર્શથી ઉદન જોત દવલને પચાસ નાખી તૈયાર કરે પગલો તથા માણસી એકાદ એ જોડે તથા વિવિધ પ્રકારના દરિદ્રાદોષના પચાસને દુઃખ કરાવે । પડી જા તને દુઃખ મરે કે તત્ત । પ્રમાણુ તમારો અપદ સામગ્રીને મરે બાલુથી । ખલુ સન્ન અપાવ દુર્ભિની એ એક વધુ તેમાં દાષીએ વાતમાં તેવા પ્રિયતા દાન એવી પચાસે, જમ તથા માણસા સમુદાયી જમવાએ દેખાવ દાન પાવવાની વચાર તથા આજ પીડાનીના મમ કરા તેવા સામન દાન અને સખ, કાંસા, જૂમગ વગેરેનો અપાવ મેરમનનાની માફક અપી વિશાએ કરી રહે દોષ એટલામાં રાખ કુલમેન ઉદન સખાં મેરી, તેવી આજના પાસીથી કરેલા સોનાના થાપ મરણમાં આવ્યા, તથા સુચક મરણ વાજિનો વાચક બચા

[illegible]

કેટલામાં જાણનાના હોલથી તથા પરમાર્થનો માર્ગ સુધારાથી કાપાયેલો
 એ રેરો તેની પરસોટની વાસના ચાલી મર્ઝ પર્મમદા નાઠ પામી.
 કંઈક દુઃખથી રક્ષના મીઠા તેવું વેર જામ્યું અને સરીરને પીડા કરતી
 વીર જામ થાગી અને તે સુધારાથી પીડાયેલ પછી—

પ્રથમ જીવિતથી પીડાતા, જાણના તથા કોપને વડ મયેલા તથા
 મુક હરવાવાસ્ય તેણે પ્યાર નિપાણ્ય કર્યું કે અને આ સારી રીતે પાલેમા
 મારા ખજા મલ્લુ મર્ઝ ફળ હોય તેા જ્ઞાના વધને મારે કાચોજલ મારો
 જન્મ હોયે ૫૮-૫૯

તે પુરુષ પોતાના પ્રિયજનોતેનુ પ્રિય તથા સહુનુ અપ્રિય કરતો
 નથી તેના જન્મથી શુ ? તે તેા ફક્ત તેની માતાના ચોવનજો નાઠ
 કરે છે ૬

આ પાથી રાજ્ય નાનપણથી જ અવસથ વિના મારો ઠકુ મર્ઝને
 રહી છે મારે તેનુ અપ્રિય કરુ ૧૧

આમ નિપાણ્ય કરીને અને તે જાણતા પ્રાયશ્ચિત નહિ કરીને
 કેવળામિથી બળદા વિવશાળા તેણે વિચાર કયો ૧૨

તેહવામાં તે તપોવનમાં પહોંચ્યો. અનેક વિકમ્પોથી ઉત્પન્ન થયેલા
 અગ્નિ વિચરિથી કુપવાઈને વધતા કોપથી અજિતિયાથી તે કુપપતિ
 તથા મીઠા તપસોને આડુ પર સખીને લેમની નજર અદ્ધર આમમક
 પમા મયો અને જાં નિર્મલ સિંધાના જાતલા ચોરસ આસન ઉપર
 બેઠો અને સહેજ ટુટી રીતે વિચારવા લાગ્યો. કારે આ જાળને મારા
 તરફ કેરો સતુચાલ છે ? મધા તપસોમા મારો જ તેણે કેમ ઉપદાન
 કયો ? મારી આસ મર્ઝિયા અસુને કપાળી કારેથી તેણે મને જુરી
 જુરી રીતે નિમચ્છ આપ્યું અને પાસ્યુ કયા ન હઈને મને હેરાન
 કયો. તે રાજ્ય ખોજર મૂર્ખ છે કે મારી આવી અવસ્થામાં અને હેરાન
 કરે છે વળી, જનાલ, દુર્ગળ, પારકાથી અવમાનિત થયેલા તથા નથીને

મહેશા જેવો જ છોડે તેમ કરવાથી અભિમાનીનું અભિમાન થશે
 પણ નહિ અને તેમાં મારા જેવો તપસ્વી કે જેને મન થતું ત્યા
 મિત્ર સરખા છે અને જે પશ્ચોક્ત્ય કિત્તી વાતમાં તપ્પર હોય છે
 તેમને હાન કરવાથી તે શુ ? અથવા આશ્ચર્ય થઈ મારી કાર્યના
 મે આદારનો સર્વજ્ઞ ત્યાજ કરી નહોતે તેથી જે મારે પતિસર માન્ય
 કામનું આદાર આપી નિહી પુરી મેવાથી થતું અને તેને ક્યારે
 પર્ષત્યા મારા કૃત્યાસનું કા જેણે એકવામાં જીતી લાવે તેને તે
 તેવો પોતનું શાનું કામ એકી જોણું છે તેવો અશુભ પાત્રથી
 દુષ્ટ મનસુએ આ તપથી કીમ્બર્ષ કરેવા દેવાએ તેમને પૂરું
 અસ્થાન આપ્યું છોડે જ્યુ કીમ્બર્ષ દેવાય છે અને આને કુનુમ-નિલે-
 પન જન મહત્ત્વ કયા કારણ નથી તે શુ કહી શકાય પદલું થતું
 નથી ? અભિમાને કયું ના નથી થતું તાપ્તે મોલ જે
 નથી થતું ? શુ તમે રાજા કુલમેનના પાખ પ્રવેશ કરો નથી ?

તમે કયું પ્રવેશ કરો છો તપસો આમ્ય તે પછી
 ન ન થતું તમ અવાન આપો તે રાજા નાનપણથી / વિનય
 અપર્ષ મ મે વરી છે તેનું મો દરમ ક્યાં પર્ષા મારા અસ્થાનમાં
 આ શુ નાહ હમણા / એવો વેળાવ કુ સમજેલ દેવાય છે વિનય
 થશે પણ મિથ્યા વસ્તુકળ તેમ અસ્થાન અલો નથી તેથી મારો
 કૃત્યાસ ત્યા અમ અને વિનય અપર્ષ આપીને પછી જુદા જુદા કપ્પી
 અવાન નીચ મન અપર્ષની માફક દયાન કરે છે આ જે માન્ય પદલું
 છે તેમ ત્યજી તેમ અસ્થાનક કૃત્યાસ આપેલ તેથી કુ રાજા પરમ
 પ્રવેશ કરીને, કાંતે નકુમાન નાહ કરવાથી, રાજા માણસોનો
 અભિમાન સવજ થઈને, અપર્ષી નીકળી ગયો ત્યારે તપસો આમ્ય
 અસ્થાન તપ્તીએ કાંતે વસ્તુ એવા રાજા કુલમેનની નાજામાં
 આનું અમનું નથી અસ્થા વિવિન મનના રાજાએ હાથ છે. શુ ન
 અને ? આશ્ચર્ય હમણા કાંતે નથી એમ અભિ જુન દેવ પામેલા
 તેમજ કુનુમનો અવર આપ્યા જે અભિમાન તપસનું પદલું આ

દહીકનથી દહી થયું નથી તેથી ઉત્તરમાં ઉનાવળા કુશર્તિ અંતિરમાં
 પડે. આખા અંતિરમાંજે તમડાં રિપપૂરક જ સાર કહેા રજી
 કુપવાન બોલ્યા. જલ સુ દહી રખવા પાણી થયું નથી. અરો
 સુ ત યુગમેતનુ યેનુ અપોમ આમ જા. બ મેશન બે કડુ. મરવાન
 રા તમે પ્રમદી દોષ છે નેમયે સુ દવડ. આગે ૮ આ દાવ છે કે
 મ આદ્ય તે સરથા ત્યામ ન કા. યેથી તેના જામ પ્રવર ક સનુ
 જન્યુ દવે તે મ ઇવનર્ષત સકવ જામવાનુ નગ બેચ આદ્યરો
 આદ્યે જનુ મત તાડ ડીયા છે મર આ જામ મા અપને ૫
 વીનયુ પુ ક આન મત તેથી રાજ આદ્ય કમ નદિ કાતે બેભા
 વન્યુ ને ત આદ્ય । તમ કરી જ નાખ્યા દોષ તદ ન રાજો
 જાન મરો તમ ડીયા સાની પ્રતિજ્ઞાસ્થ દવડ. જનુ તડ ૩ ત
 ઉપ ડાવ ન ક રા ક જુ કે—કર્વ ઇષ પૂર કોઈ પાતળી કમના
 દગ તામવ ન અજાવ કે કુનુમાળી ત તા નિ મત મન દુષ છે । ૨

અ પ્રમ ન સિખ મત આપીત, સુ રગ ક તા । તપનાતે
 નીમીત કુતપન થયા

મહત્ત્વા વિના કપટપણી વાત કલ્યાણી થઈ જ
 જાત તપસ્ય કર્મ છે / જેને પ્રકાશ ૧૩ કોને
 થાય અને થઈ કડ કપરિતિ બોલ્યા મહત્ત્વ
 ન કપલ તેને તમામ નિર્વંશ કમલે મુકુલ મું
 મિત્રો તે તે જાણા / છે જાત કમલે મુકુલ
 મધ્ય મળે કમ્બુ કમવાનુ વધારે છે વા
 ર્જન કર્મ છે કુલપતિ બોલ્યા તે ખાતર હો છે
 કામર્થ જાતરણ થા મધ્ય કલ્યા / મધ્ય તમે તમામ જા
 વળા ર્જન મન્દે પછી ૭૫ જાણી જાણી, ર્જન
 નેમ કમ્બુ કલ્યાત કુલ જાણે રાજ્ય કલ્યા કરો અને જા
 ર્જન તમા તરુ મરી

કરો તમે એક કલ્યા જાન્યપથકુમાર રાજ્યની રાજ્ય છે
 કરો અને તેને જાતિવાર્ધન મળી વાત કરી તેથી સમજે ન
 કમ્બુ ર્જન થા મધ્ય જાણુ / તમા રાજ્ય કુલપતિ ક
 મુખ્ય મારે જા તમામ જા સર્વ રાજ્ય નવી કલ્યા તે જા
 જાને જીવુ કમ્બુ નહિ કલ્યાત મેલુ જાન્યપથ કરો
 જિતાર કલ્યા તે તમામ જા કલ્યા તેથી જાન્યપથ કરો
 પિત્ર તમામ જાને જામરે જાને કલ્યા કલ્યાત કરો
 કામર્થ કલ્યા તેને જાન્યપથ કરો કલ્યા કલ્યાત કરો
 મહત્ત્વ કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો
 કલ્યાત કરી કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો
 નીકરો અને કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો
 જાન્યપથ કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો
 પામ્યોને કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો
 ની કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો
 કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો
 કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો કલ્યાત કરો

મગ્ગાન્તે નાંધવામાં આવી હતી, અને તેમાં ખાસ સાધન સામગ્રી
એવી રસવામાં આવી હતી.

ત્યાં તે બે દિવસે માસનખળુ કરીને સવમ પૂર્વક સિદ્ધર રસ્ય
ચિત્તમેન નામના આચાર્ય બ્રાહ્મ. તેમની સાથે યજ્ઞા સિન્ધો હતા.
તે બારે અઠવા સપૂર્ણ તાપ હતા, અરપિ અને મનપર્વત જાનના
અનિદિયતા હતા. સર્પાંત્ર નુરુ તથા રમતીય હતા તાદ્ય પૌત્રન-
કામુધી પ્રાજ્ઞ તે રૂપીના સમગ્ર તેવા તથા પ્રાણમાની આંખના
જાનક જેવા, પર્વતગણુ પ્રાણમાના આદર્શ જેવા, વગ્ન મન્વન્તના
બહા જેવા અનુસન્ધાના સ્થાન જેવા, સમગ્ર પરીત જેવા, મુક્ત-
રૂપી મ્લેચ્છી બળુ જેવા, અને રૂઢત કર્મના પરિપાક જેવા તે મોક્ષ
મત્તવસર્વ કામંધ હતા અમોક્ષન મો નપાવશા લિખાદયી
ગામન બોલેલ નામના ઉદનમા રત કરીને તે આચાર્ય મ્લ-
તે ઉદનમ્ પન્ની જાનક રૂપા હતા. તેમ નીનિર્મા જગદન મ ત્યાં
લિ રૂપદ મ્લોચ છે તેમ ત્યાના આંખના પ્રકાશ લિ રૂપવા
મ્લોચ હતા પસ્તીના રકનથી હન્ધ સન્ધાને તેમ નીચુ ત્વે છે
મ સન્ધા રાકે અન્ધા રૂપા બનુ રે નીચુ તેવા હતા સુપુ પને
તેમ મારે જાતુરી મિત્તમા પરી બે છે તમ બ મુખસ્થ મારે
બાજને રેલપી હતી મરીત રાવે પુગવા હાજી મ સન્ધ
મહા મારે જાજી આકુત ભવશા હતા તેમ રાજમ આકુત
જાજીએ ગામન નરી તેમ લીજાના જગ ત્યા રીજા ન હતા
રે તા બોલેલ પ્રકા રૂપી વત પડેલ જમી મારે રૂપમ્ હતા
રૂપે રૂપ રૂપે રૂપ અસન્ધા અન્ધ પ્રાજ્ઞા મ પ રૂપ હતા
ત્યા બોલે પ્રાજ્ઞા રૂપા હતા રૂપે ત્યા રિજાવત રિજા જેવા
રૂપે બન પાત જિતમણિ હતા ત્યા પરિવ જમન સવમપૂર્વક
અગિયુ રાજા હન્ધ ન મહા

મહી મમ મુક્તને સમમ. આદિને રૂપુ બને રૂપે

૩. તેમાં આ સસારમાં પ્રાઈત્યુષ્ણ નથી તે લીધું કે વિભવસેન બોલ્યાઃ
મહારાજ સસારમાં જ્યાં નિર્વેદનું કારણ પુરું છે કે એ તો બહુ સહેલું
છે સમજો —

નગર નિર્વેદ, મનુષ્ય તથા દેવગણનાં સદાકર્મ કર્યોને જન્મ, જરા
તથા મૃત્યુના બધાં સિવાય શું કાંઈ મુખ છે ? શું આ સસારમાં એવો
પ્રાઈ નારકો, નિર્વેદ મનુષ્ય કે દેવ છે કે તેને જન્મ મરણ વગેરેના
બધાં હોલો નથી ? ૧૪-૧૫

તેમ બ્રહ્મમાં સુખાસેવા અને શિશરીયી હણતા હણતા નગ્નની
પ્રાઈ જ્ઞાનદ ન દોષ તેમ આ જન્મ-રાયી પદાસેવા આ કર્યોને
ક્યાંથી જ્ઞાનદ હોય ? ૧૬

કર્મ કર્યોના મુખ માત્રે ઉપાય તથા મુખ એક ફલ પણ તે
ન કરી શકે તેવી જ્ઞાની માટે આમદ હોય ? ૧૭

જ્યાં મારી જીવતે ક્યાંથી વર્ષ ? જ્યાંથી પાપ ક્યાં જન્મનું ?
જ્યાંથી પણ તે વિચારે તે જ્યાં સસારમાં તેમ નિર્વેદ ન પામે ? ૧૮

જ્યાં હે મહારાજ આ સસારમાં મનુષ્ય-જન્મ દુર્લભ છે—મહા
સુકુળ પડેવા મન તેથી અને વિનામલિ તેથી આ જ્ઞાન, સખન
પદાવી હાલના કુલનાં હોં સેવા જળના રીણ મેલુ મચા છે કામ-
ભોગે, પ્રેમાવમાન થયેના સાખી બધાં મેળવી નવ તેથી છે સુખી,
સલ્લસનુષ પાક્યાં, કામિનિનાં કલ્યા હાલનાં કાન તથા પીત્તથી
તેથી મચત છે.

તેમજે મુખ તજી આગળ જુ નથી તેમને નિર્વેદ તથા નગર
ગણનાં કારણ કામ મચે છે

જ્યાં બધાં, રોગ, માલક પ્રિયજનને વિશેષ તથા જનુ કુ ખાધી
ખાંધી જાગવા, નારક જેવા આ સસારમાં કોને પીત્ત રહે ? ૧૯

જ્યારે સાધન થાન છે અને જગમુનિએને તેથી ઉપાય બાર

કર્ષ જાણવંતનાઃ ચતુર્થોઽપિ તારિ કલ્પવૃક્ષ નામના એક મણ્ડુકે
એને જાણાર્થ વિશ્વસેન જાણ્યાની ખબર હતી તેણે શા અને પ્રશ્ન
કરિતિ ક્યુ મહારાજ મે જાણર્થ હ્યુ ઓ મળ્યોત્યાઃ કહે, તે
શુ ઓ મહારાજ એકલે જર્ણી જોઈકલત સી ન પાનેના જોઈકલત
જીવાનમાં મધેર હેતના શા ન સમસેનના પોત તલ્લ કલ્પસેનના
પુત્ર મમકુલે રે ન પાસુ કહેલા વિશ્વસેન નામના જાણાર્થ જાણ્યા છે.

તે જાણાર્થ નથી જોયા તેની વસ્તુએના પ્રકોત્સવ જોયા છે
તેમના કાલસકળી જ્યોત્સ્નાના પ્રગટથી આરે દિશાએ કલ્પવૃક્ષ થઈ છે.
તે શુ પૂર્ણ કલ્પવૃક્ષ મદ જોયા છે પોતની પ્રભા જલસ્થાના હોવા
જગ તે વિદ્યાર્થી સંહિત છે તેમણે કામોએનો છત્રો ઓ છત્ર વર હ્યુ
જોયા તે જાણકલ ઓ તેમણે નયા સત્રો ત્યામ ક્યો ઓ છત્ર તે
નયાના કીર કીધાર કો ઓ અને તે ર્દિપત પર્ષ જોયા ઓ કારે
સાળ મેકરો જોયે, તમે પુત્રવશ્યો છે તમે લોચનતુ રંગ પામ્યા
કો કુ જ્યુ કર્ષ વિશ્વ નદિ આરે યો કાલે જલવાનને વલન કરીક
સામ પૂરી થઈ ત્યારે પ્રવ કાર્ષ કરિતિ સાળ તે જીવાનમાં મયો, ત્યાં
તેણે અનેક શત્રુએથી પીટાકેના જાણાર્થ વિશ્વસેનને તાલુએના
સમક્રમ વીટ્યોનેના પૂર્ણજન જોયા જોયા, જગી હઈથી પુત્રકિત વનેત
તથા જાનકાના જામુથી કહેલી જાણેનાના તેણે વિશ્વપૂર્ણ કલ્પન
કીર હીજ્યુ તથા હજો જાણીને પ્રશ્ન ક્યાં શુરુએ વયુ તેને સરીર
તથા મનના અનેક કુ જ્યો નાક કરનાર તથા સાથન મેક્ષજ્યુથી
રક્ષના બીજ તેયો પર્ષકાકલો જાણીવૃક્ષ જાણે, જલાર હનર સીજ્યને
પાસુ કરનાર તથા મેક્ષરથી કો તલ્લ પૂર્ણ સ્ત્રોથી યેના જમાવજની
વિશ્વથી કુર્લંગ બીજ શત્રુએને વલન કરિતિ તે મુક પાસે મેક્ષ અને
તેમનું ૧૧ તથા આસિત જોઈને વિશ્વ પામ્યો તેણે પુત્ર જલવાન
તમે શુ પૂર્ણ રીતે મનેકર હાયા છત્ર એશુ શું નિર્જેવનુ માલ્ય જનુ
કે જેથી કલ્પવૃક્ષ જાણના પને પમ્યા સમસેનના મુદ્રના મહિત
વેળ પાપીક કીર દેવાઈ ત્યમ તેની યજ્ઞ કલ્પી તલ્લને જાણુ ના

૩. એમાં આ સસારની કોઈ વસ્તુ નથી તે તીવ્ર ૧. વિજયસેન મોક્ષા-
મ્હાસાગર સસારમાં કયાં નિર્વેદનું કામ્ય પૂરું છે ? એ તે નહીં, કહેણું
છે સ્વમયો —

નરક નિર્વેદ, મનુષ્ય તથા દેવનિર્મિત બરબાદ કર્યોને જન્મ, જરા
તથા કનુના બપો સિવાય શું કોઈ મુખ છે ? શું આ સસારમાં એવો
કોઈ નાસ્તો, નિર્વેદ, મનુષ્ય કે દેવ છે ? એ જન્મ મન્ય વગેરેનો
બપો હોયો નથી ? ૧૪-૧૫

એ જન્મમાં સ્વમાયેના અને સિદ્ધાર્થી લગ્ન તથા જન્મના નશ્વરને
કોઈ જાનક ન હોય તેમ આ જન્મ-જરાથી પદમાયેના આ કર્યોને
કયથી જાનક હોય ? ૧૬

કર્મ કર્યના મુખ મન્યો કયાય તથા મુખ એક ફળ જલુ જે
ન કરી શકે તેથી જન્મી મારે જામક મેલ ? ૧૭

જની મારી જન્મતે કયાથી કર્મ ? જનીથી પાપ કર્ય જન્મનું ?
જામક પલ ૭ વિચારે તે આ સસારમાં કેમ નિર્વેદ ન થાય ? ૧૮

જન્મ કે મદારાગર આ સસારમાં મનુષ્ય જન્મ દુર્લભ છે — મદાર
કનુના પડેલા મન એવો અને વિનામલિ એવો આ કર્ય, સખત
જન્મથી હાજર કનુના છેડે મંગા જગના રીત જેમ જગ છે કામ-
મેયો, કયાજમલ કયેલા કાળથી બપો કનુની નગ જેવો છે સ્વદિ,
કનુકનુના પામલ, કામિદિના કનુ હાજીના જાન તથા પીઠથી
મેલે જમલ છે

એવો મુખતમું જામલ કનું નથી તેમને નિર્વેદ તથા ન ક
ચનિર્મિત તા જુ રાગ મેલ છે

જન્મ બપો, રોગ, મોક પ્રિયમળો વિરોધ તથા જન્મ દુખથી
જન્મથી જન્મના નાલક જેવો આ સસારમાં કેમ પીઠ ૧ ? ૧૯

જન્મને જામલ રચાન છે અને જન્મનિર્મિતે તેવો કયાજમલ

શ્રાવણ થાય તેવો બતાવ્યો છે ત્યારે શારા માણસોએ તેને મારે ખતલ
કર્યો. ચોગ્ર છે. ૭

જાણ, મહાસત્ત્વ સસાર એ જ નિર્વૈદ્યુ કારણ છે તેણે
નિમિત્તરૂપે જાણ નમ્યુ સંભવે.

✓ જાણી જ ન પાર નાખ્યો રેલ હતો ત્યાં ચમારપુર નાખ્યું નાર
હતું. સ્વનો કું રેલાસી હતો ત્યાં ચોમન્યુ પુરોહિતને પુત્ર સિદ્ધાન્ત
નામે મારા બીજા હત્ય કર્યો એક મિત્ર હતો એક વખત તુલસી
પીઠાણ કે. એણે તે તથા જનનો છત્ત્ય છે તેનું કહ્યું મારી નજર
જાગર જ હર્ષ થયું તેના વિચારથી જાણી જાણે કું વખત પસાર
કર્યો હતો તેવામાં સચમપૂર્વક વિચાર કરતા જાર કાપુએ ચોમન્યું
કર્યા ત્યાં જાણ્યા અને છોરેલી નટકર્તા એક મોટી પર્વતની કુદામાં રહ્યા.

મને જુલુ કમટી એમ મળીને મારા માણસોએ જા. જમાચાર
કર્યા કું પક્ષ એકાગ્ર તેમને વહન કર્યા ગયો. તેમને મે સ્વાધ્યાય
કર્યા ત્રેયા અને જાણ. પામેન્યુ મુખથી મે જણા તેમણે મને પર્વ
જાણ્યો જાણીવજ જાણ્યો મે તેમને કુદાન જમાચાર પૂજ્યા તેમણે
મને ઉત્તેજ જા. ચો તેમની જાણ્યા કરીને જોડી ચાર કું નજરમાં પોડ
તેમને હમેશા અમાજામા અમાજામજા કર્યા હતા અને જાણી માર જુ.

મેજ વખતી હતી જાણ જાણે તેમની સેવા કર્યા જાર જાર
મળીના પસા. જવા. ઉઘડી રહ્યો મને નિચાર જાણ્યો મત્ત તે જા મહા-
વત્સલ્યો જાણ્યા જાણે હતી જાણી મત જાણી સહી ત્યારે તેમનાં જાણ
કર્યા કું નજરમાંથી નીકળ્યો. જોડે મુખી ગયો ત્યાં તે પસા જવા
મટ જવા. જાણ્યા જા ના જર્ષ મુખથી જવા કુદારો જાણ્યા
તોપી જાણ્યા જાણ જાણ્યાજાર રેણ્યો. પસા જૂન હર્ષમા જાણીને
જાણી જાણી જાણીને જોડી મુ તે જાણ. જાણ્યા પાણ જારો કર્યો
જાણ જર્ષ ગયો. જોડ, મીનજારથી જર્ષ જર્ષ હતી મુખથી જાણ ૭ મ્યુ
૬૭, ૧૭૦ ની જાણ્યા જર્ષ હતી અને રેવાનાં રેણ્યાં પમે પડીને તે

પવિત્ર સાધુઓની સ્તુતિ કરતા હતા. “આપનો મનુષ્યભર સહજ થયો. સત્ર થયે ખપી થયા કર્મનું સૈન્ધવ જગમગ પામ્યું ભક્તસમુદ તરી થયા શાખા સિન્ધુજ પામ્યા.” ત્યારે મેં વિચાર કર્યો જરૂર આમને ડેવગઢાન ક્યુ ઓ અને તે વાચ્ય-વચા-મગ્ધના દુઃખમંત્રી મુખ થયા છે તેટલામાં મેં પ્રત્યક્ષ મુખના સમુદ્ર ત્યાં તે પવિત્ર સાધુઓને તેવા ડેવગઢાનના પ્રમાણથી તે સ્તમભ સિદ્ધાનન ઉપર બોલા હતા ભવ પ્રવચનથી તે હાથ દાઢ તેમના ચિત્તથી પ્રવૃત્તિ હાલ હતી અને ડેવગઢાનની કૈલાસથી તેમનું સરિશ સપદ હતું ત્યારે મેં વિચાર્યું એમાં સહિત નથી કે આમનું ડેવગઢાન સર્વજ્ઞ થયું છે પત્ની બાળદના જર્જરથી ભરેલી જાણે સાથે, રોમાંચ જનુભવનું વિભવથી ભેરી થયેલી જાણે થોડે, જમીન ઉપર લીંચળ તથા દલેગી બાણીને જાણે સુદર તથા અવર્જનીય અવગથાને જનુભવ કરતાં મેં તેમને વચન કર્યા અને વર્ણને તેમની સામે બોલા. ડેવગઢાને પર્વતના છાંડરી તેવા મનુષ્યો થયે મનની થા પૂજ્યા સામલ ત્યારે હાલના હાલ ત્યાં વિભાસુ અને થા જાણે તેથી મેં વિચાર્યું “માગા મિત્ર સિદ્ધા ક્યુ હયા ઉત્તન થયો હતો? અને એ પૂજ્યા કે” એમ ક્યારીને મેં ડેવગઢા ભરવાને પૂજ્યા ભરવાનું, માગા નિલે પત્નુ પામ્યાને થોડો વચન થયો. તે હયા ઉત્તન થયો છે? તેની જગ્યાએ ડેવગઢાની ધીનિ છે? અને હું પરમાર્થને માર્ગ જગ્યુ કુ હયા પત્નુ તેના વિવેચના અગિરી ઉત્તન થયેથી સત્ત્વ માગા વિવેચા ડેવગઢા થયે નથી? ડેવગઢાને હવે સામલ.

અર્થ રૂપાસુખમાં / ઉત્તરિન નામના પાત્રી ૨૦ છે અને મનુષિયા નામની ૫ પુત્રી છે તેના મર્મમા કુત્રો ઉત્તન થયા છે તે જગ્યાએ કાલુ યોગ્યની જાણવા, જૂનથી કરમારેયા સરીરદયા, પાત્રી ૫ થી ૫ મેં રૂપાત્રી ૫ થી જાણે આ સત્ત્વમાં / સામલ અવરથ નેત્રવ છે. પડેલાના જનુભવ મુમુક્ષુમાં મુમુક્ષુ નામનો ૫ થી ૫ મુમુક્ષુ થયો, અને તે મીઠાના નામની તારી જનુભવ પ્રિય બોલી

પ્રતી રૂપે હોતે તેના કસમસથી તરો વિરોધના અતિથી અન્નેએ
 સત્તા સંત બને તરી ન્યા સંભળીને મને નિર્દોષ થવે
 અને તેના સ્નેહથી મોહવાળા મે તેને હાથાથ માટે કલ્પિત થાવીને
 શી મારા માણસો મોહવા અને કહુ કે તેને જાણી હેમાળીને,
 ખાવાપીવાનું આપીને અર્થે હાથ જાવે. પણ તે માણસો મારા
 અને મારી આગળ પાલન કરીને તેને હાથ જામ્યા મેં તે
 કુત્સને નહતી નેચે. તેના વળમાં સેંકેલે લીધે હતી અનેક
 કામગીરી તેનું કરીત ખસેલું અને અતિથી હાથ પાસ લેઈ
 હાજરી તેની હાથથી તે બાજુર થાયતે હોતે. તેની રિત્ત હાંતી હાર
 દેખતી હતી અને તે થીમે થીમે ગાથતે હોતે તેને તેથી સ્થિતિથી
 ભેદને અને ખૂન કાઢેલ થવેલ મેં વિચારું અંશે આ સદારનો વાસ
 હાથે છે. હોવાના પ્રેમ-સ્થિતિનો આથો જાન આથે છે. તેનામાં તે
 માણસો તે કુત્સ સાથે મારી સંપૂર્ણ જામ્યા અને તેમણે કહુ : "એ
 તે આ કુત્સ. પણ મને ભેદને તે હાંતી પૂછવી હવાતે, અંતુ-
 કરી જામવાથે, કાંતી યેક કરીને માણુ હવાતે ગાઈ અંતુનીર
 અવસ્થાતે અંતુજન કરેલે કહેલ અંતુ હાંતી.

તારે મે તેમણે પૂછુ અવધાન, આ હાંતી તેમણે કહુ : ન
 થી સહાય તેના પૂર્વના અવધાનને પ્રજ્ઞા મેં પૂછુ : અવધાન, તુ
 આ મને જોગતે છે? તેમણે કહુ : ખાસ તારી, સાધાનન ખડુ
 આ સદારનો ભેદે સ્વસ્થાવન છે અન્નેમાંથી સેનેલી જાનના ન
 મેં સ્વસ્થાવ તે પછુ થાતા વળા સુધી આનુ રહે છે.

તારે મે પૂછુ અવધાન કયા કાંતી આ હાંતી તેમણે કહુ :
 અતિમ અવધાન મે પૂછુ અવધાન, આથે તુ અભિધાન કહુ :
 તેમણે કહુ - અંતુજન

જાતી પહેલાના અન્નેમાં એક વળા પાનમોહવા સુ થવે
 હોતે તારે વિચિત્ર મેલવાળા નવજી તેમણે નીકળે હતી તારે,

કને કે જને મમત્વના વિસ્તી સંદિન હોવા છતાં પરબોધને માર્ગ
જનુસરો નથી ૭૮

આ બપોર અવસાનરમાં હું ખથી પીઘાતા પ્રાણીઓના સમૂહને
ઝેરને તે છવ પોતપી સહિ પ્રમાણે બે રીતે ભેદભાવ વિના જનુ-
કરા હો કે અદમાના યુક્ત પરિણામવાદો અને કસ્ટિ વચ્ચે જાણ
પ્રવાદથી યુક્ત તે છવ, તેજ બધુ સાચુ અને સહ વિનયનુ માને કે
૩ ૭ કિનેપોએ જનુ કે ૭૬-૮

કિનેપોએ સમગ્રદિ છવે જાવા આત્મપરિણામવાદો કહો
કે જો જો જાણ વળતારમાં આ અવસાનને પાઠ કરે કે ૮૧

સહી તે કિનિ નેથી નવ સમોપમ ઝેરની હીલુ માત્ર ત્યાં
પ્રમાણથી વધારે જાણ પરિણામ રૂપી દેશકિનિ પામે કે તે આ
પ્રમાણે —

અનુ પ્રાણાનિયન-વિરમણ, સ્વન પુષ્પાદ-વિરમણ, અનુ
જાત્યાદાન-વિરમણ, પન્દા ત્રિમન-વિરમણ અથવા અવદા । સતેત
તથા અપરિમિત પરિમિત વિરમણ. તે છવ જાવા દેશવિરમિત પરિ-
ણામ સાથે અનુક્ત બે કે જને અત્યંતી માનુ યુક્ત પરિણામે નીચેના
અતિવાર જાત્યરો નથી તેવા કે—જન્મ, (વાત) વધ, આમલી
મરણી, પૂન ભાગ ભરવા, આવાપીવાનો મર, સહસા મેલસુ, સહન
હી તેવ, પત્નીની ખાતરી વાત હી દેવી, જોયે કૃપાદેત જાત્યે
જેદા લેખ કરવા, ચેરીની માત્ર સપરવે, ચેર પાસે ચેરી કરાવવી,
દાકુચેરી કવી, જોઈ તેજમાત્ર તજવા, મેળમેળ કવી, જનકવી મુજ
કેમવે, ઈવકિતમન, અપરિચીતમન, જનકવી, પારકાનો વિવાદ
કરાવવો, મમમેલવો વીત અભિમાન મેવવે, કૃત-વાસ્તુ દિસ્ત-
સુવર્ણ પન્દાન-દિશ-અનુમત તથા મગરમીયાના પ્રમાણનુ અનિ-
કમણ કરતુ જાવા નીચા અતિવાર કે જે સમારસાવરમા અદકવાનાં
નિમિત્ત બે કે ૭૭ મહા પરિણામો નથી અત્યંતી માને કે ૭૭

મુદતનાં ઉચ્ચત્વ (૧) પણ તે સ્વીકારે છે એવા ૩—કર્મવિધિ
 સુલભ, અધર્મિત સુલભ, નિર્ભવિધિ સુલભ, મોચોપમેયવરિય-
 યી સુલભ, અન્યથા ઉપમેય પરિભાગ નિમિત્તે દૂર કરતો ત્યાર, અર્થ,
 અપ્રમાણ્યમત્તુ, પ્રમાણી આચરણ, દિશક સાધ્યોનુ ધન, ધન
 કર્મના ઉત્તેજાથી અત્યંત પ્રવિરિ સુલભ, સાચવ રેત્તો ત્યાર,
 તથા નિસ્વય પોતના મેલતથી વિદ્યમાન અર્થ, વિધિના લઈને, વિદ્યાનું
 માત્ર એ જોઈ સ્વીકારવાથી એવાવાસિકા વિદ્યમાન, આદ્ય તથા
 કરીતના સ્વકામો ત્યાર, અત્યંતનું ધન તથા નિત્ય અન્યથાના
 ત્યારથી પોતનું વિદ્યમાન, ત્યારપૂર્વક મેલતે દુર અન્યથાથી વર્મે
 હોયેનું એકામને અનુભવિ મથા સ્વકામસર્વિત પરમસાક્ષિથી અન્યથાના
 અનુભવ મેલે સ્વકા સર્વમે ધન હતું તેવા પ્રમાણ અનિષિ સ્વકિ
 માત્ર વિદ્યમાન તે હતું, અથા દુરત મેલમાત્રથી સુલભ તથા
 વિદ્યમાન સ્વીકારીને આપત્તક તેમ જિહા સ્વકિ નીમેના અનિષ્ઠ
 અત્યંતે નથી કર્મ અના નિર્ભ વિદ્યાનુ પ્રમાણ એવાત્તુ, કેન
 રૂઢિ હતી, સુધી હતું સ્વકિયાદ્ય સ્વકિય પ્રતિભા અત્યંત, અન્ય-
 દુષ્કાત-નુરૂં અંતેમિત્તુ સ્વકા અન્યથાના કામ, વનનું કામ, ગામનું
 કામ, ગામનું કામ, વપ્તર વમેરેજામનું કામ, લન્ડ, મેલ, રજ, નિષ્કે
 વથા વનથીતલું કર્મ અન્યથા કર્મ ના વમેરે ગામના કામ,
 અન્યથાથી સ્વકાના કામ, કુલ્યમેને મિત્રના કામ, કામચિત્તર,
 કુલ્યેલ, વાચાત્ત, સુગાદિપિત્ત, મેલનો અનિષ્ઠ મન-અન-
 કામનું દુષ્કાલિયાત, આમત્ત કરવાનું હતી હતું અન્યથા તે મેલ તેમ
 કરી, મથાત્તુ મિત્રના અન્યથા કરવા, નિષ્કાતી હતી, હતું
 રેકરી પિત્તેલના કર્મ વિના અન્યથા પ્રમાણ ના કર્મ વિના અન્યથા
 મેલ તેમ પ્રમાણના કરીને સ્વકા-સર્વથા વાચાત્ત અન્યથા મન-અન-
 નામના તથા પોતપત્તનુ ગામના ધન કરતુ નહિ, સ્વકિય હતું
 નામની રેકરી, ગામનું કામ રેકરી અંતેજાઈ હતી, વપ્તર પીકરી
 રેકરી ગામના પીકરી પણ સુલભ-વિદ્યમાનના અનિષ્ઠ અન્યથા નહિ

પણી તે છવ જાને થોડા આચરણ કરીને પોતાની કર્મની સ્થિતિના પરિણામ મુજબ તે જ જન્મમાં જન્મ્યા અનેક જન્મમાં સુખ્યાતા સામ-રોપમ ખપાવીને, સર્વ વિરક્તિપ ક્રમા-માર્ગે જાણી જાતવાળે પતિ-ધર્મ પામે છે. પણ જા ૮ રીતે ઉપશમ-મૈત્રિ તથા ઉપક મૈત્રિ કયુ છે ૩ —

સમ્યક્ત્વ મળ્યા પછી મેલી નવ પમ્પોપત્તિમાં માલક થાય પછી આસ્તિ ઉપશમ છે. ઉપક મૈત્રિ મેળવતા સુખ્યાતા સારોરોપમ થાએ જામ સમ્યક્ત્વ જાનુ રહે તે દેવ કે મનુષ્યના જન્મમાં એક જ જન્મમાં જામે તે એક મૈત્રિ સિવાય બીજુ બધુ માલક થાય છે. (૨-૮૩)

પછી ઉપક મૈત્રિ પૂરી થમે સાધન-જનન-કેવળજ્ઞાન હર્ષન પામે. પછી કમે કમે જાણી સેવ્યા કર્મ ખપાવીને મુક્તા થઈને સાધન સ્થાનને પામે છે.

તેજામાં મુજબજન સમજાવે છે-૧૫. થમેલા સુખ પરિણામથી જામિથી એના કર્મનુ ઉપકુ જાણે તથા છે તેવા ઉપકુને મનથી સમ્યક્ત્વ, જાણેતા, મુજબ, સિદ્ધાન્ત તથા મુજબજાન મલક કરીને કયુ છે જાતવાળ, કુ મન્ય કુ છે મે જાણતા થવન સાધનમાં—તે પાપનો મેલ પાઈ નામે છે. રાજ થમેલા ક્રમે મારે છે. પ્રથમ વગેરે મુજબ થામે છે અને ૭ જાવનપનમથી ઉપામે છે. માટે દવે જાપ જાહેર કરો છે મારે કુ કયુ જાવવા જાપે જાહેર કરેલા ૮ છે. માટે જાપ મુજબ ધર્મના સાર એવા જાણેતા વગેરે મને જાપે. મુજબે કયુ તમારા જેવા જામ છનોનુ એ કર્મનુ છે. વિધિપૂર્વક જાણેતા જાપેને તે સમને જાણી રીતે ઉપકે જાપે. પણ પરિવ્રતસદિત મુજબે જમ જાકિત્તી પ્રજામ કરીને તે ૧૫૫ નવરમાં જમે. જોજન વગેરે જાણીને સિવા પાકથો ત્વરે ફરીથી નીકળે. અને છેલ્લુને વદન કર્યા મુજબે થોડા ઉપકે જાપે. પણ વિધિપૂર્વક સેવા કરીને સમ્બ પામે નવરમાં જમે. એમ રાજ જે થવન હસદર્શન-ઉપકેજાવનુ સુખ જાનુજાવન

તપના આપણથી કરીને શુદ્ધ કરી, કિનેયોએ જાણેલા મારે
 ચેત્ત સમને કાગ કરીને પાદપોષમનથી કરીને ત્યાગ કરે છે. મારે
 હુ જ્યે જે જ રીતે તેઓ ત્યાગ કરીશ. વળી લાએ કવચ દુર્લભ
 એવા સદગ્રહોમાં રૂપે નેવા, રાખા સુખ આપવામાં કવચ નેવા,
 મને લોકમાં નિવૃત્તિ મિત્રમણિ નેવા ચિદ સદાચાર પાર કરવાને
 વદાવ નેવા, પર્વસારથિ કવચન વિજયેનાયાર્થ મને મળ્યા છે
 મારે જાણી પાસે હુ પીર ગુરુએ સેવેલી, કઈના વનના કાવાનન
 નેલી મહા પ્રવચના કરી " જામ વિચારીને તેણે છુદી વરે મની-
 કોને મેઘાખા અને તેમને પેળાને અભિપ્રાય કરી. તેની સોનતી
 જ લેમણે વિનયવળે સાર મેળખે છે તેમ તેમણે કહ્યું મદ્યુરજન
 સ્વમળને જાને તેનું જ જાણે કહ્યું જાણ પાળથી હલ્લા સૌરસના
 જવામાં તેવા જાણ પ્રતિનિધિ તેવા મલગ છવ્વોમાં કવચ છવેનું
 જા જ કાંઈ છે સુખ જાણે તેમ કહે. પ્રતિપે સખતે નહિ વચો
 હે તે, કયો દિવેશુ સગળા વાળથી જાણ નીકળના માવજાને
 જાણને જ જા સદાચારથી જા સર્વ હુ જાણ અભિષે સતમી જાણુ
 છે મારે જાણના નિર્જાને જાણે સર્વ યો છે. જાણ સુદિ
 વૈભવથી જાને જાણ મલગ ચેલી જાણે તેમ નથી જા સંમળને
 સખતે કહ્યું જાણ જા છે ત્યાગ સિવાય જા ન કલ મારા દિવેશુ
 છે જોમ કરીને તેમને જાણનાયુદ્ધ અભિનય જાણે, હલ્લા મુખે
 ચેત્તજાણે મદ્યુરજન તેમજાણુ વિનયાર વરેશ સંનિવસતને જા ?
 તેણે જાણે મનીષા કાળો પ્રવૃત્તિનું જાણ કહ્યું જોમનું
 જાણના કઈ જાણે નામના ચેત્ત જાણે સખ જાણુ અને પેને
 મનથી યોગ લીધી સવારે હુ જાણી જાણ કવચન વિજયેનાયાર્થ
 હો ત્યાં જાણે જોમ વિચાર કરી પેને જોમમાં જાણી સતમી
 પ્રતિપે પાણુ કરી રહો.

હરે પેણે અભિષે ત્યાગ પેણના નિવાળુનું પ્રવચિત ક્યાં
 વિનય કાગ કરીને વિનયુદ્ધાર તેમજાણુ જોમ પાદપોષ સિન્નિયાર તે

કરે. ત્યાં તેણે કૌરવેશ ખરીને બેસુ. તમે કઈ આકૃતિ બાપી, શ્રી
કૃષ્ણે કે દાન દીધુ. એથી મને બાપી કિંમિ સમજી પ્રથમ કરી તેણે પૂર્વ
જન્મનો વર્ણન કરાવે. અને રાખ્યું કુલસેન કૌરવે મેલાવમન કરે. ત્યાં જ
તેણે પાસે બાબો અને પ્રતિભાઈ સ્થેશ સગ્ન કુલસેનને તેણે દીધે. ત્યાં—

કેમથી બાપના કારણે તે રહે, નરકના અગ્નિની સપાટી જાળ એણે
અગ્નિ સપાટી પેલીને વસ્ત્રાદ, પ્રતિભાઈ કહેવા તેણે કૌરવ વસ્ત્રામ્બે. ૮૪

તેનાથી દાનના કરી તે ખૂન સ્વસ્થાથી સગ્ન બાપુન કરે. ત્યાં
જય કિનેમી કહેવા પર્વમાં પતિનિ બાવવાથી તે વિચારવા લાગે. ૮૫

કરિત ત્યાં ખાના કુલસેન કૌરવેશ બા સ્વસ્થામાં કુલસેન પામું
કહેવું છે, જય સાથે પર્વે સપરે કુલસેન છે. મને કમ છે. બનાવિ
ત્યાં જનત બા સ્વસ્થામાં લાગે. સારમાં જય મળું. કુલસેન કૌરવે
સર્વમાંથી જન મને મળુ છે. ૮૬-૮૭

કેમથી પ્રભાતપૂર્વે તે પર્વને પાલવામાં બાવે તે તેના પ્રભાતથી
જન મીન સર્વમાં કુલસેન કૌરવેશ પામું નથી. મારે બનાવિ સ્વસ્થામાં
બનાવવાના કૌરવેશ રહિત મિત્ર મારે જન્મ સ્વસ્થ છે. મારું કે
કુલસેનના સ્વસ્થાથી તે માર્ગનો જન્મે છે. ૮૮

અગ્નિહોત્રી પતિનિ પમાલીને તેના ખામાં પેં જે મારે કૌરવ કૌરવે
તે મારા કુલસેનમાં મને છે. બનાવું કૌરવેશ પર્વે તેણે વાર લાગે છે. ૮૯

કેવળ તે મારા ખામાં સર્વેશને ત્યાં મિત્રીભાવ છે. અને જન
વજનથી અગ્નિહોત્રી મારે તે ખામાં મિત્રીભાવ છે. ૯૦

અગ્નિ કુલસેનનાથથી તે પાપી અગ્નિહોત્રી કૌરવેશ પામું
પામું. અને કૌરવેશમાં રહે કરે. ત્યાં જનન વિચારમાં સ્વસ્થામાં
બાપુન લાગે. રહેલી કૌરવેશને ત્યાં બાપી કુલસેન મળું. ૯૧-૯૨

સ્વસ્થમાં અગ્નિહોત્રી વારે સામાન્ય રીતે દેવા છે. તેમાં રહે
કૌરવ શ્રી મારું કે રહે. મને મળું છે. તેમ બાપનામાં જય

આમનાં એમ-નિજા, એમ-પ્રત્યુષ કરે રેખા ॥ તેમ રેખેલી રણ
કેવલિ થાય છે. ૬૪-૬૫

તે રેખેનો છવ પોનાનુ ગુણ કરિ ત્વજો નિમગ રેવજનામાં
આર્ણવનીમાં નહિ કિં કરિ પાતણુ કરે છે. ૬૬

તે વખતે રેખેનો ખોલાર ગીન ચાય છે અને લખતલસના દૂરના
કમ્પા વસવાને છે. વચે તે કિંચ દાવખાસથી રેખેના માથાં કુદલ ॥ નન
કસી નામે છે અને મનકર નિહારી વીણા વગેરે વાજિ ચો વગાડે છે. ૬૭-૬૮

૬૯ પામેના રેખે, સહન મુરનાઈ દુર્લભ એવે એવે લગ્ન ભરૂંને
મેળે સિદ્ધાંત કરે છે તથા તેવ રણ રાજ સ્વર્ગ રાજ, રાજ ન પતુ કિં
મુખ જનુમસ્તે ૬૯ પામેને એકમ પસારીમાં એવે થાય છે. ૬૯-૭૦

રેખેની આંખને આનંદ આપવો તથા કિંચ સ્વ પાતણુ કરવો
જાદગના મુલ કરિતલથો તે સપૂર્ણ સસ્થાદ એવે થાય છે. ૭૧

મુલ સ્વચની વનિઓ મુલ વચનાથી તથા ૬૯ પામેને જ્ય
પામે, જ્ય પામે એમ એની ગુણિ કરે છે. ૭૨

રેખે પણુ જૂન ૬૯ પામેને, પોનાન ચાલ ઉપ પ્રકાશના કુલ
વાજા તથા મુખનુ કુલના સંકુચાત્થા/ગ લખતલસ કરતા નમે છે. ૭૩

આમ તે કિંચ પશ્ચિમને એવે, સંભાવ લેખનાથો તે વિચાર
થાયે, મેં શુ લન કુર્વ હો કે થા કુર્વ હો કે એનુ બો બહુ
કિંચ રાજ મહુ. ૭૪

વિગુલ અર્ધધ્યાનનો ઉપયોગ કરીને તેવે પોનાનુ મુલસિ ભરૂં
અને પછી રેખેનુ કિંચ કુર્વ. ૭૫

તે પૂજ્ય તેવ સાધનકિંચનિમનુ પાતણુમથી પૂજન કરે છે અને
થોડી વાર પુજાકરન વચિ છે. (૭૬)

૭૭ મુલનરીઓ એવી થઈને તેમ થાય ગુણે છે તેમના
મુખન-ની મેલના મનના નિનથી વધી ભય છે એવે, એવા તથા

કચ્છપ્રદેશ! રત્નભી તેમજ શરિર સુખ થાને છે. નિર્મળીના તરબી
અસ્થિર તેમના જન્મ પ્રોદામાં શાશ્વત દારથી તે રમ્ય દેખાય છે. અલ્પ
ક્રમે કહેશે તેમના વિશાળ નિઝાનનિજને અભિનન આપશે કેવ
તેમ અશ્વાય છે. તથાનેશા સેના એવ મનહર અને મેદા ને કાચક
વાળી તે શામે છે. તેમના કામના એવા છે. આ ચરકુડી શાશ્વત નાનાથી
અન્ધથી વરિ છે. આ સુતોળથી પસરેલા નિવાસ તથા વુવાસના ભાવથી
રમ્ય દેખાવ તેમનાં ખન કામોએના અવગુણી રિવાયા છે. ૧ ૭ થી ૧૧

[illegible]

જાડા તે ભેખુરભોળા કે જે બજારમાંથી ઢોળે મહાત્મ્ય વધારે છે
જાડે લેખડી જાણી મોઢા છે તેમની સાથે ભેખુરભોળા મુલ્યે રૂ. ૧૧૨

તે સુખોત્તમી એવી પીડિત વિદાય ખરડાવિનાય સુખની
જોઈ હતી. ખાતર સુધિની જોઈ તેવી કીલોઈ જાણી ત્યાં રહે
જાણી હતી. રેણીનાં કાંસલાં કાંસ નિમિત્તે સેકોડે પુણ્યોએ સુખમાં
જાણી હતી. કિંમ્મ ખાતર વડો તેવી કીલોઈ વડો કાંસલાં
જાણી હતી. નિમિત્તે પ્રકારનાં કિંમ્મ જાણી તેવી કાંસલાં જાણી
હતી. કાંસલાં વડો પીડિતે ત્યાં એવીની ખાતર કાંસલાંને કાંસ
જાણી જાણી હતી. સર્વનાં જાણી પુણ્યો કાંસલાંને કાંસલાં
જાણી કાંસલાંને કાંસલાં જાણી કાંસલાંને કાંસલાં જાણી
જાણી કાંસલાંને કાંસલાં જાણી કાંસલાંને કાંસલાં જાણી
જાણી કાંસલાંને કાંસલાં જાણી કાંસલાંને કાંસલાં જાણી

ते सुभोगां तेषु वरीजिना बभूव साधै, पूर्वं भोगं भूयसाधै
ते तेन सतिरापूः।। रिप्य भोग भोगजो सते ॥ ११७

मन्त्रान् विधानान् समुत्तीर्त्वा साधै पूज्य स्वरोपम सुधी
तु द्वे द्विमे त्रेत्रे चत्वारि मन्त्राणि चोक्तानि ॥१८॥

ਜਦੋਂ ਨੇ ਹਜ਼ੂਰੀ-ਅਭਿਸ਼ਾਪੀ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ੧੧ ਵਜੇ ੬੨
ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਤੇ ਸਾਂਝੇ ੧੧੬

રિપ્પાણુ

જાણ્યા જનુમે જનુ તથા લીડી બધારે છે

૧-૧. મૂવિયા-સુમિત-પ્રત્યાવ્યા-જાનુન-પીડિત વગેરે નૂનાં
મથાનાં બાજે / જોવા મળે છે. જોકે રીતિ જોતાં જાણી સુમિત પસી
જીતેલી થાય છે અને વાચકો તથા યોગ્યજ્ઞો વગેરેને તથા સાંભળીને
મથનુ મુખ્ય વસ્તુ જનુ મારી રીતિ સમજી શકે છે. જ્યાં જો હરિ
જીવજીતિ મથનુ મોક્ષિયા થાવળાં કરીને જનુ કુલજાથી વધુ વધુ
નવ રીતિ શુ સાંભળવા જેવું છે. શુ વજાવળાં જેવું છે, શુ જાવળાં
જેવું છે અને શુ પતિજાવળાં જેવું છે તે રજાં કરીને જાણી મથાવળાં
મથાવળાં, મોક્ષાવળાંની વચ્ચે કરી છે અને નાજો હતું છે કે પોતે
ધર્મમથા મોક્ષે તેના જનુસંધાનમાં ધર્મની પ્રવચ્ચાં કરીને પ્રવચ્ચાં
મથાની સમજાવળાંજાવળાં જાણીને તેના જાવળાંના સિવાર રૂપે મુખ્ય
મથાને જોયે જાવળાં શુ કરે છે

૧-૨. વિદ્યામથા-જોડી સંજ્ઞાનાં જોડે જાવળાં જાણુ છે
તે જાવળાં

૧-૪. પદમસિતિજાવળાં-જોડી મથા જોડાવળાં વધવી જાવળાં છે
તે જાવળાં-મથાસિતિજાવળાં શુ જાવળાં છે

૧-૫. સેવ્યજાવળાંજાવળાં-જોડે જોડાવળાં મથા જોડાવળાં જાવળાં
જાવળાં જોડાવળાં મથા જોડાવળાં મથાવળાં જાવળાં છે

સજ્જનરેલ સ્ત્રી તેમજ સ્ત્રી સુદર સાર છે. નિર્ધારના તરફથી
અસ્થિર તેમના ખર્ચ પ્રેમમાં સેવકા દાસી તે રમ્ય દેખાય છે. અલ્પ
કાલે કાંઈક તેમના વિશાળ નિર્ભયનિર્ભયે અભિલેખના આપણે કેવ
તેમ અલ્પ છે. વધારેના સેના જેવા મનદાર અને મોટા મે સાક્ષ-
વાળા તે સાર છે. તેમના કાળના જેવા જેવા આલુની સેના નમસ્કાર
અસ્થિર રહે છે. માત્ર સ્ત્રીની પદરેલા નિર્ભય તથા સુખાના આલુની
રમ્ય દેખાય તેમના ખર્ચ કાંઈકના નાણાં રહેલા છે. ૧૦ થી ૧૧

પૂર્ણ અનુભવવાના તથા કિંમ્બેલવશાત્ સુદર તેમજ પદ
મેલે છે. ૩ "હે સ્વામી, આ સેવકાને લુગે." ૧૧૧

પદ તે સેવકાની ૩ જે અલ્પવશાત્ તેમ પ્રમાણ વધારે છે
અને સેવકા આપણે મોટા છે તેમની સારી દેખાય તે લુગે છે. ૧૧૨

તે સુખોની મોટી પદીત નિર્ભય માર્ગસિદ્ધના સુખની
જોઈ હતી. મનદાર સુધિની જોઈ તેની સારીમાં સુધિ તથા સુદર
અલ્પ હતી. સુધિના ચાલના ઉપર નિર્ભય સેવકા પૂર્ણને ચાલના
આપણે હતી. કિંમ્બેલ, આમર સારી તેની સુધિને રમ્યે અલ્પ-
માં આપણે હતી. નિર્ભય પ્રમાણ કિંમ્બેલ તેમના મોટામાં આપણ
હતી ઉપર સુધિની પદીત તથા મોટીની માર્ગ અલ્પને સેના
અલ્પના આપણે હતી. સુધિના ચાલના પૂર્ણ સજ્જનરેલ સેવકાની
ઉપર અલ્પનેના સેના અલ્પના સારી હતી. ત્વં પૂર્ણની મોટી હતી
અને સુધિના હાર મારે નાણાં અલ્પનામાં આપણે હતી. ૧૧૩ થી ૧૧૪

તે સુખોમાં સેવકાનીના અલ્પ સારી, પૂર્ણ પ્રેમ પૂર્ણને
તે મે સુધિની કિંમ્બેલ સેવકાને સાર છે. ૧૧૫

અનુભવ નિર્ભયના સુધિનીના સારી પૂર્ણ આલેખના સુધિ
તે તે કિંમ્બેલ અલ્પ અલ્પ મોટાના. ૧૧૬

અલ્પ જે સુધિને-અભિલેખના નિર્ભય હતી તે પૂર્ણ સુધિ હરે
નિર્ભયના અલ્પ નિર્ભય સેવકાને તે અલ્પના. ૧૧૭

ટિપ્પણી

આકાશ જનુમ્ભે જાનુ તથા હીંડી જાવને છે.

૧-૧. ઘૂમિયા-શ્વેતિશ-પ્રત્યારના-જાનુજ-પ્રદિશ વગેરે તુલા
મથિમાં જાએ ન લેવા મથે છે. એક રીતે લેતાં જાવી શ્વેતિશ મથી
ઉપરેલી થાય છે અને વાજમે તથા મેન્દાજો લેવાને તથા શાંભળીને
મથુ મુખ્ય વસ્તુ જનુ મારી રીતે જમણ હો છે. જાઈ થો હરિ
હસ્તસ્થિ મરુત શ્વેતિશી શ્વેતિશ કરી જનુ કુલનાથી તથા વર્ષ
નક રીતે સુ શાંભળવા એવું છે, સુ વજાજવા એવું છે. સુ જાવતથા
એવું છે અને સુ પશ્ચિમવા એવું છે તે સ્પષ્ટ કરી જાવી મથવણ
મથવણ, મેન્દાજની જાવી કરી છે અને તોર મુખ્ય છે કે પોતે
ખર્જિયા હોતે તેના જનુસમાનર્થ થમની પ્રથમા કરી પ્રવુત
મથવી સ્વસ્થિમાથાજો જાવીને તેના જાવાઈના નિસ્વાર રૂપે મુખ્ય
મથવે પટેલી જાવ રૂપ કરે છે.

૧-૨. વિજયસર-એકી સખ્યાજો એકે પાંચ એકાં નાણુ છે
તે કાતેવ.

૧-૪ પદ્યસિરિવજમાજ-એકની પામ લેવા વરની જાવ છે
તે કલ્પક-મહામિસવાળીનું મૂલ નામ છે.

૧-૫ લેલોહમાથવાલો-એકે લેલોહ માથે સ્થેવ. એન જા-જા
મુજા મેલ્લમાજા નલે લેલોહા મથાજો રથાને છે.

૧-૪ વિશ્વવિદ્યાલયના અધ્યક્ષશ્રીશ્રી ડૉ. રામચંદ્ર પ્રસાદે ડૉ. જી. એ. એ. સિંઘ સાથે (અમુક-સામગ્રી-માનક-માનવિદ્યાનો નોંધો) તેની સ્થાપના દ્વારા ડૉ. એ. એ. સિંઘે કરે છે તે વખતે.

૧-૧ ચતુર્થ-૧૬-અર્થક પ્રાપ્ત બાણમાં જય બલ્લભ સાથે
બોધતા હોય અને તેમાં હુ જય હોય તેણે જા એક જ સમયે
નિષ્કર પ્રગળે એ બલ્લભની વધારે એક સાથે બોલી શકાય તદિ.

૨-૧૬ જાસિમસિદ્દસિ-ભગત, શાહી હાથ ખેડીને ૫૫૫૫
૧૨૧૧૧ ૩૨૨૨૨ જાસે ૬ ૭.

૩-૬ સંદિગ્ધાચારા-સાદીર્ઘ્યના કાળના વિષયજ્ઞ, સ્વમિતિ-
મત્સરપ્રવચનના કાર્ય વિચારી પણ જોયા પ્રકારને સાદીર્ઘ્યના કહે છે.
પરંતુ કુલકમ્પવચનના કાર્ય કીર્તિના નીચે પ્રમાણે કહે છે—

परमपूज्य महाराज श्री गुरुदेव

[illegible]

संस्कृत-सामान्य

उत्पत्ति प्रकृत्य विचारयोग्यता प्रकृत्य

समस्तस्यैव सविज्ञास्य च यस्याः ।

3. પા. વિદ્યાવ્યવસ્થા-કર્મી કમી જાને કામ મેલકાને ગુરુદેવ કમી છે.

૧૨. સચિવે જ પુણ્યાવરિણિ-પૂર્ણપ્રભેન્નિ ક્ષુ ૭ ૧, જા
સચીવી પૂજા ક્ષુણ્ણ સ્મરણા ગોચ ૭ તે ગોચ જ્ઞાનુ નથી પણ તે
ક્યા પૂર્ણપ્રભેન્ની ખરેખર કીર્તી જાણી ૭ અને જ મહાદેવી વામદેવેઈ
જન્મવાઈ સ્ત્રી ૭ તેના કીર થી હસ્તિપ્રસરિ નિસ્તપ્તથી જા ક્યા
કરે ૭

૧-૬ ૧૧. કાગલ સવા પશ્ચિમ-એ ૧૬ મેટ્રી ની ૫૫૦ નાં-

૧. જનાસ સન્નો છે. તે સજ્જા બાંધામાં જાણતી મુશ્કેલ છે. તેથી તે

ફક્ત સર્વોત્તમ જ શક્તિ હોય. વક્રિઓક્ષણુ વક્રુત નીચે મુજબ આપવામાં આવે છે —

પાટો ૩ એક પાટો ૧ પોળાના લગ્નિ, પટોલો, કીડો ટોચ તેમ જ નારીકમાં નારીક વાળના દુકામ એવી રીતે જાણીને જરૂરિયાત આવે ૧ તેના ઉપરથી તમા નહીનુ જળ કઢી તપ પણ અદર કીડો નાદિ ચક્રવર્તીની મેદી સેના તેના ઉપ થી દુકામથી તપ થો પણ તે જાણ નહિ તેવા તે આપમાંથી જ સો વસ્તે એક વાળને કાઢે બદલ મરનાં તે પાટો ખુલી જવાને તેથી વળતર આવે તે વક્રિઓક્ષણુ કહેવાય. આવા જ પાટોમાંથી વક્રિઓક્ષણુ બસનાર એક જાણીએ થાય. વક્રિઓક્ષણુ ખરી અર્થ જાણેલિયુ થાય તેથી જાણેલિયા તથા સમુદ્રમાં ફેર તેથી / જા મેમાં ફેર છે

૦-૧ ચંતરસુત્રો—આતર રેવેને ખરારી—ઉપધાસ કોસ્તી દીધા જાય રહે છે.

૧૦-૨ દિશિઓક્ષણુઓક્ષણુઓ—એ જાંચ બોલેલિયાં અમે છે તે પવિત્ર મુદ્દ હોય તેવા પ્રશસ્ત સમને.

૧૦-૭ પદમપચિત્ર—સદુષી પહેલો પ્રવેશ કરીને સદુ મિત્રુ થઈ, વાપસોનો એવો જાણના નિયમ છે ૩ ૭ થેતી ડોઈ સદુ વગેરે મિત્રા થઈ થયા હોય તે પેર બીજા થાય કોસ્તેને જાણુ જોઈએ નહિ, કસણ ૩ વધી પ્રાઈ એક / થતો માથે મેળો આવે નહિ.

૧૨-૩ જાજરાસમશુષ—ચારે આજમના સુચકાત્મક અજવા બ્યારથાત્મક સમને ચારે આજમ (પદમર્થ સ્વરૂપ, વાનપ્રસ્થ તથા સ-પ્રસ્થ)ની બ્યારથા માટે જવાબદાર સમુદાયમાં આવેલા.

૧૩-૨ જોયલા—પ્રેક્ષા અનેક નિમિત્તે પ્રેક્ષા થાય છે અનિશ્ચયની વાપસ જવાની પ્રેક્ષાનુ નિમિત્ત સુક્ષ્મેન છે.

૧૪મા પાના પરના ૫ તથા ૧૧ નજીના જાને "થોડો" મુદ્દાપિત "

ઉદા ભાગમાં આવે છે. અત્યુત્તમ કથા મારે આ મ્હોક મોડુ ભાગના
થાય તેમ છે. એક રીતિ વિચારીએ તો આ મથનો આ મુખ્ય ઉપદેશ
છે હરિમ્તમ્બરને પોતાને પ્રાણી વર્ષ મર્ષ છે કે પોતાને ઉપદેશો
શ્રેષ્ઠ અરોગ્ય છે કાલુ કે ("જ") નીના નધા તો નિમિત્તમાત્ર છે

૨૮-૪ ચમ્પચ્છાવચ્છાવ-ધર્મમાં અત્યાચ-રિપ્ત કરવાથી રા ન
નિર્દોષ છે અને તે મારે છે કે અમિતમ્બરનું પાલુ ન થયું તેમ પોતે
નિમિત્ત બન્યો છે. જગી અમ વિના અમિતમ્બરનું કઠોર અસમા બને
ત્યો તે ધર્મરિપ્ત કરી શકે નહિ આ રીતે તેમ પાલુમાં અત્યાચ
પાલવાથી ધર્મરિપ્ત પણ અત્યાચ થયે.

૨૯-૮. હીરણ્યકલ્પવચ્છાવ-શાંતી કુલની સુમીએનો સુધરો
(પધારી) " સુધારા " કરવો એ વાક્ય લેખમાં મહુ ભણ્યું છે.
તેનો અર્થ ઉભી પધારી કાંઈ અથવા ભાવની તૈયારી કરવી તેમ
થાય છે. અહીં અમિતમાં પણ અવકાશ વર્ષને અવકાશ ઉભારી કરે છે.

૩૦-૪ જો જો-અરે, અરે અમિતમ્બરને કેવ બેટોને નવે વધી
નવે છે કે તે જાન થયો છે અને પોતાના મુક તરફ કે વિનથી જાન
રાખ્યું તેમ જો તે પણ અત્યાચ રાખતો નથી અને તેમને જૂન વેળાઓ
મેળાઈને આ પ્રમાણે કહે છે.

૩૦-૧૦ ૧૮ રા નવે પાલની મેલકારી જાર બેટોને નિરકાર
ઉપમ થયો છે કે તે પોતાને " અનુમિતારી " " મુકપમ " તથા
" પાલકારી " કરે છે.

૩૧-૪ કલ્પી-આચાર તપસવીએનો એવો આચાર દોષ છે કે
પણ સમય નહક કેળાવ તારે આદારનો ત્યાગ કરીને શાંતિ તથા
સમાધિપૂર્વક દેહાવની તૈયારી કરવી. અહીં અમિતમાં આચાર તરિક
અવકાશ મળે નથી પણ કેવને કીધે આદારનો ત્યાગ કરે છે.

૩૧-૧૧ અસીવચ્છ-નહિ સંજગતના મેડુ રાખની વાન કાચી
છે. તેથી હાજરીથી અમિતમ્બરને કેવ વધે, જગી રાખની નિરોગ

ઉપા બાગમાં જાને છે. અત્યુખ કયા માટે જા સ્થોક મેલુ જાગજન થાય તેમ છે. એક રીતિ વિચારીએ તો જા મકનો જા મુખ્ય ઉપદેશ છે. હસ્તિકાશિને પોતાને પ્રાણીને થઈ નઈ છે કે પોતાને ઉપનેસે શય જ્યોત્સ છે કાલુ છે ("જ ") બીજા નથા તે નિમિત્તમાન છે.

૨૮-૪ અવસ્થાસ્થાન-ખર્મમાં અવસ્થા-નિર્મલ કરવાથી રાત્ર નિર્દોષ છે અને તે માને છે કે અમિતમંત્રુ પાસુ ન થુ તેમ્ પેલે નિમિત્ત ન-થો છે વધી જાત વિના અમિતમંત્રુ કરી અવસ્થા ખને તેથી તે ખર્મકિયા કરી શકે નહિ જા રીતિ તેમ પાસુમાં અવસ્થા પદ્ધતી ખર્મિયા પણ અવસ્થા થયો.

૨૯-૮ હૈવલુપાસુપા-હૈવી કુલની હૈવલુપેનો સવારો (પચારી) " સવારો " કરવો એ વાક્ય હૈવોમાં જલુ અત્યુત્ત છે તેનો જર્મ હૈવથી પચારી કરવી અવસ્થા પાસુની તેમજી કરવી તેવો થાય છે જાહી અમિતમંત્રુ પણ અવસ્થા સર્જને અવસ્થા તેમજી કરે છે.

૩ -૪ ચો મી-અર, અરે અમિતમંત્રુ કેલ એલો નથી વધી થયો છે કે તે જાત થયો છે અને પેદાશના કુલ તરફ એ વિનયી જાન રાખતુ નેઈએ તે પણ અવસ્થા સર્જવો નથી અને તેમને જૂન તોલ્યાથી મેલ્યાથીને જા પ્રગલે કહે છે.

૩ -૧૭ ૧૮ રાખને પોતાની મેલકારી ઉપર એલેલે તિરકમર ઉપજ થયો છે કે તે પોતાને અનુભિકારી " " પુરુષપત્ર તથા " પાપકર્મકારી " કહે છે.

૩૧-૪. અવો-આચાર તપસીએનો એવો આચાર હેલ છે કે પલુ સમય નહકે તેમાય ત્યારે આદારનો તથા કરીને સાનિ તથા સમાધિપૂજા દેદવાથી તેમજી કરવી જાહી અમિતમંત્રુ આચાર તપી અવસ્થા મેલે નથી પણ મેલને લીધે આદારનો તથા કરે છે.

૩૧-૧૧ અલેક્ષ-નહિ સર્જમથા મેલુ રાખની વાન દાચી છે. તેની હૈવથીથી અમિતમંત્રુ કેલ નથી, જા રાખની નિર્દોષ

એણે “જાળ ફાંસ” જીવનમાં જાતસપાક ક્રિયા હૈયેમાં જુદા જુદાની
 છે. તેમ દેવ મોજ મોજ વિષયે તેમજ યોગે વ્યવર્ત જાતસપાક કરેલ
 જાતસપાક પણ કરીને તેમ જાતસપાક કરેલ તથા તેમ ફરીથી નહિ કરાવી
 પ્રતિજ્ઞા કરી તે છે. મુખ્ય માત્રની જાત તે જાત જાત તે જાત કરી
 તેમ જાતસપાક કરેલ. તેમજ તેમ ફરીથી તેમ જાત નહિ કરાવી પ્રતિજ્ઞા
 કરી એકાએક.

૨૫-૧૧. જીવનમાંથી પ્રતિજ્ઞામાં-જુદા.

૨૫-૧૨. વિવિધજાતો-જાતોમાં કરેલે જાતસપાકની જાતસપાકની
 માનસિક સ્થિતિમાં જુદાએ જાતસપાકની કરેલે ન તેમજ છે.

૨૫-૧૩. વિવિધજાતો-વિવિધા વિવિધજાતો-વિવિધજાતો જેને
 તેમજ કરાવે.

૨૫-૧૪. જાતસપાકની-જાતસપાકની જેને તેમ જાતસપાકની
 જેને જેને તેમ જાતસપાક તથા છે તેમ તેમ તે જુદાએ મારે કરા કરે
 જાતસપાકની કરેલે જાતસપાક છે.

૨૫-૧૫. જાતસપાક-જાતસપાક જે જાતસપાકની કરેલ છે અને તે જાતસપાક
 જાતસપાકની કરેલ છે. તેમજ જાતસપાકની મારેલ છે છે અને જાતસપાક
 જાતસપાકની મારેલ છે. જાતસપાકની મારેલ છે. જાતસપાકની મારેલ છે. જાતસપાકની મારેલ છે.
 જાતસપાકની મારેલ છે. જાતસપાકની મારેલ છે. જાતસપાકની મારેલ છે. જાતસપાકની મારેલ છે.

૨૫-૧૬. જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની
 જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની
 જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની
 જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની

૨૫ ૧૭-૧૮ જાતસપાકની જાતસપાકની “જાતસપાકની” છે અને તેમાં
 જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની
 જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની
 જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની જાતસપાકની

મેળાને લેન શાકુએનો બાજાર છે કે તેઓ પર રાખી છો નહિ જાને.
તેમણે મામેયામ રૂપ રહેવું નોઈએ. ત્યાં ત્યાં ત્યાં રહેવા ચોખ
શુદ્ધ રચન કોપી કાઢીને તેના ચાલિકા કે બસવાણની રૂબ લઈને
શેષ વખત માટે તે ત્યાં રહી છો.

૩૩-૧૨. જાડેજાનું-આશર્વનાક વિજયસેનાચાર્ય પોતે તેમની
સુવાની, ૧૬ હોઈને ત્યાં વેસવ તેડે સદા સવા તે એક બાકર્ષ હતું.

૩૪-૧ ૧૧ મોતુલકાલકર્ષ-અત્યુચ-વિધ નહિ આવે તે.

૩૫-૧૧ મોતુલકાલકર્ષ-કેવલકાલકર્ષ રચાવથી એવી માન્ય છે
કે કેવલકાલ કલ્પન થાય ત્યારે તેવો કેવલોતુ બહુખન કરવા આવે છે
જાને તેમને રૂબમય વિદ્યાસન ઉપર બેસાડીને તેમની દેશના સંમિત છે.

૩૬-૧૨. મોતુલકાલકર્ષ-કોઈ નથી ઉપરકમ જામતે નથી.

૩૬-૧૨. મોતુલકાલકર્ષ-પોતા ચાહેના પાણીની દૂડી.

૪૦-૪ જાડેજા-કર્ષકાલકર્ષનાં જણે એક જાનના કુચરો
પ્રાપ્તિ થયું છે. જેમાં ચાલની સખાનો નિર્દોષ છે. બાર-ચામના કમકર્ષમાં
અમવા બાર-ચાર પામાલથી આ કુચર થઈ હતો જાણી મળીએ નમના
કલ્પવલ્લિનિ પુત્રા પુત્રા વિષ્ણુચર્મથી તેમજ કાલિમયથી ચાલી નમના
કલ્પવલ્લિની નીચાને બહુના કલ્પવલ્લિનેથી જાણી જાણી એક પોતીએની
મળી પશુ મહામટોલકર્ષનાં કાચ લેવાને માટે નીકળે હતી.

૪૦-૧૧ જાડેજા-કર્ષકાલકર્ષનાં જામિતિ રૂપ બીજ પ્રાપ્ત થયું છે તે
મેળની પ્રાપ્તિ માટે જામિતિ (ખા) જે રહેવું જવલિયુ છે તેના
બીજામાંથી મેળનું રૂપ લેને છે.

૪ ૪૨. જા ને ચાનામાં જાડેજા જામિતિનાનવાળા કાચને
૩ની ૩ની ચામિમાંથી પચાર થયું પડે છે તેનું વર્ણન છે. કલ્પવલ્લિને
તેને લઈને ચાલે છે તે માટે તેના ના જામિતિ તેને કલ્પવલ્લિને

જાણુપર લેના પ્રકારો અમિત્યમની નિરા રજુ કરે. સમ લેને
 દેવસિદ્ધાંતો ૭ ૨ અમિત્યમની નિરા સંસારવાની તેની અવજ
 કમલ તરી.

૩૧-૧૫ જાણિક-લેણીઓ ૭ સરવર (વત્સ) ને કો કિલ
 વાર ૭ વિધિ મુખ ૭ અમુખ ૭ તે મદ વેસેલી મજાલીની કી કો

૩૨-૮ સુખમુખમુખ-માર અવરો એમકે સર્વ અમર
 કો ૭ લેવા દિવસોમાં એમ માર લેલુ નોંધીમાં એમ પિય પ્રકેર
 લેન લેણીમાં માર " અચિ નુ મદત્ત ૭ લેન આગમ સાદિત્તુ રત
 ત્તુ મુખ્ય અવર તે " અવ-પ્રકે " લેમ નિજાન થવા લેન તે
 લેન આગમમાં નિજાન થવા મજાન પોતે અવનુ નામ " અવગ્રહ
 રત " ૭ માર અગમોની લેવા મારવા અવરો (લિધા) અવરો નક
 વેસેલી મનુષ્ય ૭.

૩૨-૬ ૧ લેણીકમલ અવધિ તથા મદવર્ણન યાન કોન
 માનવ પ્રકારે યાનના પાંચ પ્રકાર ૭ લેણીકમલિનવર્ણનકેમકે
 કમલ (તત્ત્વર્થ ૧-૬) અગમી પીંગ યાનને લેણ (અર્થ) કરે ૭ તે
 યાન અવગ્રહકે લેણી કિરિત તથા પાનુ કિરિત વિના અવગ્રહ
 કોલેણી અમુક મર્થા (અર્થ) માં થાય ૭ આ યાન લેણને ત્ત
 તરખા લેણને અમરો ન અને તસ્વીમિતે તસ્વી પ્રકાર થાય ૭
 પૂર્વ અમર યાનને અગમી અવગ્રહ થાય ૭ અમિત્યમી પતુ રાત્રીને
 અવગ્રહ થાય ૭ માર આ યાનના કિરિતમાંથી ન તે પૂર્વઅમરો યા
 અમુકે કુલેણને કિરિત કરવા અવ ૭ અવગ્રહ યાનમર ૭
 પાનુ અવગ્રહ નીચે યાનને પ્રકાર ૬ પ્રકાર અવ ૭ અવગ્રહ મારની
 થાય ન તે પ્રકાર મદાર મારે ૭ મિયુ મદવર્ણન પવ અવગ્રહ
 પ્રકાર તથા કિરિતકીલ યાન ૭ લેણી કર્યા તે વિગ્રહાત ૭ અને
 લેણી મનુષ્ય પર્ણ (Cibapugna) અમુકે સકાર ૭.

૩૩-૧. લેણી અવગ્રહિન-વેસ મરિત સ્થાનની અમુક (૨૦)

ન્યાયની રાજ્યભવનામાં આવે છે. તેમ નદીના પ્રવાહમાં તથા તે પૃથ્વી
પ્રવાહની અંતર અંતર ધારણ કરે છે અને કોઈ પણ માન છે તે
પ્રેરણાની પ્રેરણા નહિ પણ પ્રવાહમાં તથા ભવિષ્ય રીતે ન માન છે તે ન
પ્રવાહને કરના પ્રવાહમાં તથા તેમ કરીને પાસે જાતી નહિ તે
એ જાતી ન એરે એ એરે તે તે અપૂર્વકરણ થતુ કરણ છે તે
અપૂર્વ છે અને પછી જાતી થઈને રિતર થઈ જાતી થઈ પ્રાપ્ત કરે
તે એ પાત્ર કરણ સંદેહ નથી તેથી એ અનિર્ણયકરણ કરે
છે. જાતી અનિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય છે વિશેષ જાતી થઈ
નીચેની રાજ્યભવના માં થાય પ્રાપ્ત કરે છે.

જાતી અનિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.

સ્વર્ગીય જાતી નિર્ણયકરણ, જાતી નિર્ણયકરણ.

જાતી નિર્ણયકરણ નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.

જાતી નિર્ણયકરણ નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.

નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.

જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.

૪૪-૧૧ જાતી નિર્ણયકરણ—જાતી નિર્ણયકરણ નિર્ણયકરણ
નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.
જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.
જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.
જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.
જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.
જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.
જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.

જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.
જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.
જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.

જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.

જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય. જાતી નિર્ણયકરણની કોઈપણ રીતે થાય.

આ કર્મકાંધિ ભેદવાને માટે મેદનીય કર્મોના સુખ અથવા ઉપદ્રવ
જતરી છે

૪૫-૪ ૫ વસ્ત્રાણેય—અમરે પાંચ સુખકલ્પનાં વસ્ત્રાણે છે. તે
પરિવર્તી સમન્વૃત્તી નીચેનાં ચોતેમાં ૭૪ થી ૮ સુધીનાં આપી છે.

૪૫-૬ વસ્ત્રાણ તથા કુચગણ—એ પરેલા ને પ્રકારનાં અઢમ
પરેણુ મળત છે ૭ ઉન્દિય તથા મન દ્વારા પ્રાપ્ત થાય છે

૪૬-૪ રક્ષિત્વ—દેવચિરિત એટલે મુદરકલ્પને ધર્મ ૭માં સ્થા
નિત્વ એટલે સર્વચિરિત—સ્વેનુ સ પૂજ્ય (સ્થિતિસ્થિતિરેવ) પાપન કલ્પનું
દેખુ નથી પણ ૭માં થોડી દુરુદ્ધ રાખી રાખાય છે

૪૬-૬ અધ્યાર—અનિવાર દરેક જાનુ સુધ પાપન કરવા માટે
કે બહુ અનિવાર નક્ષત્રોને તેનાથી નક્ષત્ર જતરી છે. અનિવાર એટલે
અનિવાર્ય અથવા ઉપકલ્પન તેમાં મળી મળી નથી, રમકલા અથવા
દેખુ પણ સ્થાન થાય છે. જાનો સ પૂર્વ ભાગ થશે નથી પણ અસ્થા
જાને ભાસી તે ભાગ થાય છે. ધણી વખત કલ્પને એ ૫૪ની
રાખવાથી અથવા અભાસનાં આપ ને છે. માટે જ તેના અનિવાર
સમન્વૃત્તી જનુ જતરી છે. અનિવારમાં અનિવાર તથા અનિવારને કલ્પ
આવી આવ છે પણ અનિવારને ભાગ આપને નથી લેનારી જા-
નના અથવા વિગ્રહના થાય છે

દરેક જા માટે સુખ રીતિ વિચારીએ તે પણ “અનિવાર”
કહેવે પણ જાડી દરેક જા માટે મુખ્ય મુખ્ય પાંચ અનિવાર જગ્યા
છે. આ પ્રમાણે અનિવાર મુદિત જનુ પાપન કરીને દેવચિરિત મારક
મુદ્ધ સર્વચિરિત સાધુ થઈ શકે છે.

૪૮-૧૧ ૧૦ રક્ષણોદી તથા રક્ષણોદી એ જાને આપ્યતિ
વિશાસમના ને માર્ગ જાણે છે. રક્ષણોદીમાં અમુક મુજબના મુદિ
આપ્યતિ વિશાસ થાય છે પણ રખેના ઉપદ્રવ ન થશે દોષ છે અને

संस्कृत-ग्राह्य ग्रंथमाळा

(टीका, सूत्र, श्रवण, विष्णु वगैरे अने अनेकी ग्रंथांवर)

- १ अमृतगण्डव्यासो तथा अमृतगण्डव्यासो
 श्रीमद्भगवद्गीता टीका अनेकी ग्रंथांवर अने
 श्री. अमृतगण्डव्यासो अ. १. १. १. १-१
- २ अमृतगण्डव्यासो अने अने
 श्री. अमृतगण्डव्यासो अनेकी ग्रंथांवर अने अने
 १-१
- ३ अमृतगण्डव्यासो (अनेकी ग्रंथांवर अने अने अने अने) १-१
- ४ अमृतगण्डव्यासो अने अने अने अने अने अने अने
 श्री. अने अने अने अने अने अने अने अने
 अने अने अने अने अने अने अने अने अने
 १-१
- ५ अमृतगण्डव्यासो (अनेकी ग्रंथांवर अने अने अने अने) अने अने
- ६ अमृतगण्डव्यासो टीका अने अने अने अने अने अने अने
 श्री. अमृतगण्डव्यासो अने अने अने अने अने अने अने अने १-१
- ७ अमृतगण्डव्यासो : श्री. अने अने अने अने अने अने अने
 (अनेकी ग्रंथांवर अने अने अने अने अने अने अने अने) १-१

૬૫ થયેા તેને નથી તેથી ફરી એા કામ થઈ તે સખી પાતી થાય છે. કામચેતી એજ શિક્ષિ મેજસાની સખી થીયી છે. કામચેતી-વાચે ૧૧મે કલ્પસાન પહેલ્યા પછી નીચે પડે છે અને તે ફરીથી કામ લખ્ય મહે પ્રાપ્ત કરેા પડે કમિના કામચેતી થીયે વખત કામચેતી થાય પણ કમિના કામ એ જ કામિય એવ થેવું નોઈ એ.

૪૮-૧૮ કમિયુત—મેથી નવ પામેવમ.

૪૮-૧૯ કામચેતી—કામચેતીથીયે કમિના કામચેતી થાય.

૫ -૧૨ કામચેતી—મેલ્યા (મેલ્યા)ના ૪૨ થેવ.

૫-૧૩ ૧૪ કામચેતી—કામ ચેતી એજ કામ ચેતી થાય.

૫ ૧૪ કામચેતી—૨૫ કામચેતી થીયે કામ ચેતી થાય. ૧૫ થીયે કામચેતી થીયે છે. કામચેતી કામચેતી થાય.

૫ -૧૫ કામચેતી—કામચેતી કરી માલ લખ્ય કામચેતી થાય. ૫-૧૫ થીયે છે.

૫૨-૮ કામચેતી—કામ ચેતી થાય તેથી કામચેતી થાય.

૫૨-૧૫ કામચેતી—કામચેતી થાય તેથી કામચેતી થાય. ૫૨-૧૫ (application) થાય તેથી કામચેતી થાય.

૫૩-૨ કામચેતી—કામચેતી થાય તેથી કામચેતી થાય.

૫૩-૧૨ કામચેતી—કામચેતી થાય તેથી કામચેતી થાય.

૫૪-૨ કામચેતી—કામચેતી થાય તેથી કામચેતી થાય. ૫૪-૨ કામચેતી થાય તેથી કામચેતી થાય.

૫૫-૫ કામચેતી—કામચેતી થાય તેથી કામચેતી થાય.

- ୮ ପାପହୋକାରପୁରୁଷ (ବେଶାଧ୍ୟାୟୀୟ ଗୁରୁତୀ ଅନୁସର)
(କୂଳ ଶିକ୍ଷା ଚକ୍ର, ଡିପ୍ଲମ) ଏ ବିଶାଳେଶ୍ଵରୀ
- ୯ କିରାମାର୍ତ୍ତୁବିଧୟ (ବିଲୁଗ ଜଳଜନ୍ମା ଚକ୍ର ଡିପ୍ଲମ)
ଚକ୍ରମ ଶିକ୍ଷା ଚକ୍ର କ୍ୟାଣ୍ଡି-ଗୁରୁତୀ ଅନୁସର ଶାସ୍ତ୍ର
କାବ୍ୟ ଓ ଧର୍ମପୁର ଶିକ୍ଷା ୪-୫
- ୧୦ ହାସ୍ୟବାସ୍ୟାସ୍ତ୍ରମ୍ (ବିଲୁଗ ଜଳଜନ୍ମା ଚକ୍ର ଡିପ୍ଲମ)
ଚକ୍ରମ ଶିକ୍ଷା ଚକ୍ର କ୍ୟାଣ୍ଡି-ଗୁରୁତୀ ଅନୁସର ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଶିକ୍ଷା ୪-୫
- ୧୧ ଉତ୍ତରପାସ୍ୟାସ୍ତ୍ରମ୍ (ବିଲୁଗ ଜଳଜନ୍ମା ଚକ୍ର ଡିପ୍ଲମ)
(ଚକ୍ରମ ଶିକ୍ଷା ଚକ୍ର କ୍ୟାଣ୍ଡି ଅନୁସର ଶାସ୍ତ୍ର)
ଉତ୍ତରପାସ୍ୟାସ୍ତ୍ରମ୍ ଶିକ୍ଷା ୫-୫
- ୧୨ କାମିକାମପାସ୍ୟାସ୍ତ୍ରମ୍ (ବିଲୁଗ ଜଳଜନ୍ମା ଗୁରୁତୀ ଅନୁସର
ଶିକ୍ଷା ଡିପ୍ଲମ ଡିପ୍ଲମ)
(ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଚକ୍ରପୁର ଶିକ୍ଷା) ୫-୫

